

مجله ایران مهر

داستانی که نفس هوا را گرفت

نبرد نابرابر خشکسالی و حیات وحش در یزد

ردنخستین انسانهای هوشمند در یک غار ایران

طرحی که «لاگون» را می خشکاند

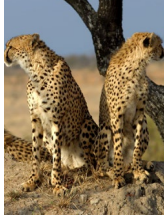
فهرست مطالب

شناسنامه مجله

- مدیر مسئول: علی عسگری
- شورای سردبیری: سید امیرحسین دهقانی، سید نوید برکچیان، مریم خلیلی
- دبیر تحریریه: آزاده سهرابی
- گزینش گزارشهای این شماره: آرمان نصرالهی
- مدیر هنری: محبوبه عزیزی
- با تشکر از: دبیران استانی خبرگزاری مهر و سرپرستان ۳۱ استان خبرگزاری مهر
- شماره تماس: ۸۸۰۹۵۰۰
پست الکترونیک: Township@mehrnnews.com
- آدرس: ایران، تهران، خیابان استناد نجات الهی، کوچه بیمه، پلاک ۱۸
- علاقتمندان می توانند مقالات و مطالب خود را برای مجله ایران مهر ارسال کنند.

جامعه ایران

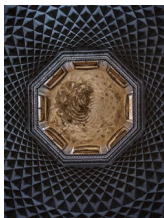
۷

فرهنگ و هنر ایران

۲۱

میراث ایران

۲۷

اقتصاد ایران

۳۹

- ۴ یادداشت ها
- ۵ داستانی که نفس هوا را گرفت
- ۸ نبرد نابرابر خشکسالی و حیات وحش دریزد
- ۹ هامون چشم انتظار محبت
- ۱۱ قله نشین شنام در راه بازگشت به منزل
- ۱۲ ابتکار محیط زیستی پدر بلوط در لرستان
- ۱۴ غوطه وری توربسم آبی بردریای وعده ها
- ۱۵ گزارشی از عدم احیای حمام های سنتی زنجان
- ۱۶ میراث داران آوارگی در خراسان چشم انتظارند
- ۲۰ دانش آموزشی که پتو به مدرسه می برند
- ۲۲ چراغ سینما در ایلام همچنان خاموش است
- ۲۳ نواي موسیقي موقامی در اردبیل مهجور است
- ۲۴ نشر در استان قزوین وارد فاز بحرانی شده است
- ۲۵ تاثیر هنر در تغییر افکار
- ۲۶ فرهنگ پشت دیوار سیلوی قدیمی شیراز خاک می خورد
- ۲۸ رندخستین انسانهای هوشمند در یک غار ایران
- ۳۰ کوه زندان جاذبه ای اسرارآمیز در تکاب
- ۳۱ طولانی ترین قنات دنیا در راه ثبت جهانی
- ۳۲ وعده ثبت جهانی شهر بیشاپور ۱۵ ساله شد
- ۳۳ دریاچه زیرزمینی اسرارآمیز در کرمان را بشناسید
- ۳۵ گزارشی از لباس های میلیونی بانوان بختیاری
- ۳۷ اسطوره پای در بند جم از افسانه تا واقعیت
- ۳۸ خیابانی در قم که نامش تیتیر فیگارو شد
- ۴۰ رونق تولید محصولات کشاورزی بعد از انقلاب در ایلام
- ۴۱ زمین خواری زیر پوست شهر
- ۴۳ بررسی عوارض اقتصادی گرد و غبار در خوزستان
- ۴۴ دغدغه آب شرب در پربارش ترین روستای استان سمنان
- ۴۵ آمارهای متناقض از میزان بیکاری در کردستان
- ۴۷ اینجا کشاورزی آب را می بلعد
- ۴۹ سایه دلالی بر صنعت پرورش میگو
- ۵۲ دعوای حقوقی بر سر اراضی ملی در البرز
- ۵۴ طرحی که «لاگون» را می خشکاند
- ۵۶ تصویر ایران

رسانه استانی بودن و مسئله هویت

یوسف سیفی
دبیر استانیها

به ایران که بیاندیشیم یکی از مفاهیمی که به ذهن خطور می کند، احتمالا وسعت است. شکلی همچون پهنآوری، در انتزاع آدمی پدید می آید.

یک وسعت بسیار تاریخی که لباسی پوشیده مانند لباس های کردی زنانه، با همان زیبایی و رنگارنگی، ایران بزرگ و پهناور است ولی خیلی بیش از این پهناور بودن، در درون کلیت خودش متنوع و متکثر به نظر می آید. مثل مزارع بزرگ می ماند وقتی از داخل هواپیما نگاهشان می کنی، و اگر درون این مزرعه در حال قدم زدن باشی، شاید خیال کنی، تا چشم کار می کند گندمزار است و حتی اگر کسی بگوید چند متر آن طرف تر یک کرت پیر از ذرت وجود دارد، باورش ساده نخواهد بود.

تمرکزگرایی و یا به عبارت بهتر مرکزگرایی در چنین مزرعه ای، اگر وجود داشته باشد یک رویکرد ناگزیر است. کلیت این پهناور باید انقدر تهدید شده باشد که ما بدون آنکه بخواهیم یا حتی بدانیم، کرت های متنوعش را فراموش کنیم و هویششان را که در درون این وسعت معنا شده است نادیده بگیریم یا تقلیل دهیم و یا حتی نگران شویم که اگر این هویت های متنوع ایرانی معیار تصمیم سازی و معنا بخشی باشند، چه رخ خواهد داد. نگرشی برای تمام تاریخ معاصر این سرزمین، که تا آنجا پیش رفته است که اگر حتی کمتر از چند ده کیلومتر به هر سمتی از آنجایی ایستاده ایم سفر کنیم، هیچ جای شگفتی نیست که با دیدن مناظری با معانی هویتی قوی و غنی شگفت زده شویم.

یکی از مهمترین رسالت های رسانه استانی بودن در جایی مثل ایران یعنی از درون پنجره هواپیما در میان گندمزارها قدم زدن، ملی بودن و درباره فرو ملی سخن گفتن و یک اجتناب و سواس آمیز از تقلیل یا تشدید دقایق گوناگون این هویت های متنوع، بسیاری پیش از این خواسته اند که رسانه ای برای همه ملت ایران باشند. خواسته اند تا دقایق فرهنگی این وسعت پهناور را نمایندگی کنند و بسیاری حتی مدعی چنین شاهکاری نیز بوده اند. تا چه حد توانسته اند، یا نتوانسته اند، مجال گفتنش اینجا نیست. این سطور تنها در میانه یک راه برای واحد استانیهای خبرگزاری مهر و هر سازمان دیگری که دغدغه اش شنیدن و شنیده شدن در هر جا غیر از تهران است، از یک امر دشوار سخن می گوید که ضرورت تحقیق نمایان است. هویت در ملیت و در فرو ملیت و چستی نسبت اینها به یکدیگر، برای رسانه ای که می خواهد جایی در بیرون تهران داشته باشد، مهمترین و در عین حال پیچیده ترین محور فعالیت است.

حکایت یک سرویس خبری

آزاده سیفی
دبیر استانیها

وقتی قرار است هر روز با سر زدن به سرویس خبری استان ها در واقع سری به ۳۱ استان و به عبارت دیگر کل اخبار ریز و

درستی که در هر استان در روز در جریان است بزنید، بدیهی است که از منظر کمی این بخش خبری در خبرگزاری از تمامی بخش های دیگر مستثنی می شود. اداره کل استانیهای خبرگزاری مهر با ۳۱ نماینده و ۹ هزار خبر تولید می کند. این آمار را نمی توان با هیچ بخش خبری دیگری مقایسه کرد.

اما رسالت همه در اداره کل استان های خبرگزاری مهر چه به عنوان دبیر یا سرپرست استانی یا خبرنگار تنها پوشش رویدادهای عرصه های مختلف استانی نیست که مهمترین کارکرد این بخش را می توان در گزارش های بررسی مسائل و مشکلات، پیشرفت ها و چالش های شهرها و روستاهای مختلف استان ها مشاهده کرد که به بخش قابل توجهی از تولیدات استانی خبرگزاری مهر را شامل می شود.

به عبارت دیگر یکی از برجستگی های این اداره کل در بین دیگر خبرگزاری ها همین گزارش های استانی است که با نیت و اشکافی مسائل و مشکلات تهیه می شود و در صورت لزوم به صورت سلسه وار بر آن تاکید می شود تا از سویی رسانه ای باشیم برای رساندن حرف مردم به مسئولین و هم در جهت حساس کردن مسئولان و مرتبطین با موضوع و ترغیب آنها برای از میان برداشتن معضلات و کاستی ها گامی برداشته باشیم.

در این راستاست که آنچه در این نخستین مجله مهر ایران مشاهده خواهید کرد منتخبی از این گزارشها است. گزارش هایی که کلیشه ها را کنار می زند و گاه راهش را از دل مردمی ترین داستان ها پیدا می کند. در این شماره ۳۹ گزارش در بخش های مختلف جامعه ایران، فرهنگ و هنر ایران، میراث ایران و اقتصاد ایران گزینش شده که کاری سخت و نفس گیر بود. در این میان هدف ما انتخاب گزارش هایی خواندنی تر و تأثیرگذارتر بود که در عین حال تصویری از دغدغه های یک ماه گذشته استان ها را نیز پوشش دهد و در عین حال تمامی استان ها در این نشریه دیده شود تنها اعتراضی که می توان در این مجال کرد این است که این نشریه تنها گوشه ای از تلاش های یک ماهه همه همکاران در اداره کل استان های خبرگزاری مهر است.

رفتار شیشه ای

بابک حسیان
سرپرست استان

رمزها و «پسوردها» امروزه جزو لاینفک زندگی و وسایل کاربردی مورد استفاده ما تبدیل شده است. زندگی مدرن در رفتار ما تا حدی رخنه کرده است که

از گوشی تلفن همراه گرفته تا کیف دستی، رایانه خانگی و حتی خودروهایمان برای سد کردن نفوذ غریبه ها هر روز بر روی داشته هایمان رمزگذاری می کنیم. کارت سوخت خودرو، کارت های اعتباری بانک ها و گاو صندوق داخل کمد همگی از جمله اسرار زندگی شخصی ما است که حتی حاضر نمی شویم که عزیزانمان از آن سر درآورده و چه بسا خواندن پیامک های ما و رمز گشایی گوشی هایمان توسط همسر یا فرزندانمان بارها منجر به خروش ما شده است.

با وجود اینکه هر روزه بر رموز زندگی ما افزوده می شود و رمز های بیشتری را برای بیگانگی هموطنان و حتی خانواده با اسرار زندگی و شخصیتمان ایجاد می کنیم و با پرده های ضخیم و شیشه های دودی راه نفوذ نگاه غریبه ها را به داخل خانه و خودروی خود سد می کنیم اما در برابر دشمن رفتاری شیشه ای از خود بروز می دهیم. شبکه های اجتماعی «فیس بوک» و «وایبر» که در حال حاضر به آلبوم تصویری بسیاری از خانواده های ایرانی و رزومه علایق و کارنامه شخصیتی ما تبدیل شده است همان اتاق شیشه ای است که به دشمن این امکان را می دهد تا برای رمز گشایی فرهنگی و برنامه ریزی برای آینده ما دستشان باز شود.

بسیاری از جوانانی که امروز علایق، سلاقی، هویت خانوادگی و حتی دوستان خود را در فیس بوک و وایبر به اشتراک می گذارند چه بسا سال های آینده سکان این کشور را در دست داشته باشند و این درست همان نقطه ای است که این اطلاعات به اشتراک گذاشته شده به دشمن امکان می دهد تا ضمن برنامه ریزی بر اساس سلاقی ما، افراد همسو با ما را نیز شناسایی کند. همانطور که تاکنون هیچ خانواده ای حاضر به فاش ساختن و یا به اشتراک گذاشتن مسایل و مباحث داخلی خود در اذهان عمومی نشده است فاش ساختن اسرار ملی و به اشتراک گذاشتن مشکلات داخلی کشور در اذهان بیگانگان نیز آنهم با ابزاری که دشمن و با همین هدف در اختیار ما گذاشته عزت جامعه ایرانی را به خطر می اندازد. به یاد داشته باشیم «مارک زوکربرگ» ملقب به «راباب» و موسس فیس بوک از جمله افرادی است که سازمان جاسوسی آمریکا به خاطر کار فوق العاده وی در پیاده سازی برنامه فیس بوک به وی مدال تقدیر اعطا کرده است.

برای یک بار هم شده متن های انگلیسی که آن را برای ایجاد صفحه فیس بوک تایید کرده اید بازخوانی کنید زیرا نوشته است: «هر بار که شما با فیس بوک تعامل برقرار می کنید ما اطلاعاتی را نیز درباره شما دریافت می کنیم!»

تجربه ای نو

آرمان نصرابی
سرپرست استان

انتشار گزارشی های خبری یکی از مهمترین ویژگی های سرویس استانیهای خبرگزاری مهر از زمان تاسیس تاکنون بوده است و

در مدت بیش از یک دهه اخیر نیز همواره این ویژگی مثبت مورد توجه قرار گرفته و بخش زیادی از تولیدات این بخش را به خود اختصاص داده است.

انتشار گزارش های متنوع از سراسر کشور آن هم با رویکرد تحلیلی و استقبال نشریات مکتوب کشوری از آنها باعث شده است که همواره این مهم مورد توجه قرار گرفته و باعث شده است که سایر خبرگزاری های کشوری نیز به این سمت و سو حرکت کنند. بعد از گذشت بیش از یک دهه فعالیت سرویس استانیهای خبرگزاری مهر هر چند که این سرویس با فراز و فرودهای مختلفی همراه بوده است ولی بدون شک حفظ ترکیب اصلی و شاکله خبرنگاران استانی باعث شده است که همواره تولید گزارش های خبری در دستور کار قرار گیرد و امروز نیز این روند با جدیت بیشتری دنبال و پیگیری می شود.

حرکت به سمت جلو و رو به رشد یکی از سیاست های مدیران خبرگزاری مهر بوده است و تلاش برای بهتر شدن با استفاده از شیوه های نو و جدید از برگزاری جشنواره های فصلی گرفته تا معرفی آثار برتر در طول سال از جمله اقدامات به شمار می رود.

در دوره جدید مدیریت خبرگزاری مهر نیز حرکت های مناسبی در راستای بهتر شدن این رسانه آغاز شده است که از آن جمله می توان به انتشار مجله الکترونیکی مهر با دو هدف بهتر دیده شدن آثار برگزیده سرویس های مختلف و همچنین معرفی توانمندی های این رسانه اشاره کرد.

اولین مجله الکترونیکی مهر از سوی سرویس بین الملل منتشر شد و خوشبختانه در راستای نگاه ویژه مدیران خبرگزاری قرعه دومین مجله مهر به سرویس استانیها رسید و این مهم نشان می دهد که سرویس استانیها دارای شان و جایگاه بالایی است و به همین دلیل نیز باید از این موقعیت برای بهتر شدن این سرویس استفاده کرد.

به راستی گلچین کردن آثار برگزیده از میان خیل عظیم گزارش های منتشر شده کاری سخت و طاقت فرسا به نظر می رسد و به همین دلیل اگر در میان آثار انتخاب شده گزارش های بهتری بوده اند و از چشم پنهان مانده اند از همکاران عزیز پوشش می طلبیم.

ریزگردها آسمان خوزستان و ایلام و زنجان و آذربایجان و... را در نور دیدند

داستانی که نفس هوارا گرفت

داستان ریزگردها داستان دیر روز و امروز نیست. داستانی است دنباله دار که این روزها در حال خواندن ورق های دیگری از آن هستیم. موج ورود ریزگردها و رسیدنش به مرحله بحرانی در برخی از استان های کشور گرچه از نیمه بهمن ماه آغاز شد اما چند ماهی بود که هشدارهایی در جهت وضعیت خشکی تالاب هادر میان خبرها دیده می شد. حالادیکر می گویند علاوه بر اینکه مقصر اصلی ریزگردها کشور همسایه امان عراق است که منشای ریزگردها محسوب می شود اما خشکی تالاب ها هم این وضعیت را وخیم تر کرده است. ۱۳ بهمن ماه روز جهانی تالاب ها بود و حرف های جدی در این زمینه مطرح شد که خشک شدن تالاب ها عامل اصلی کاهش بارندگی و تغییر آب و هوا در ایران است.

ویژه ای برای حل مشکل پدیده گرد و غبار خوزستان دارند به همین دلیل قصد داریم در سریع ترین زمان ممکن نسبت به شناسایی منشای این پدیده به صورت دقیق اقدام کرده تا در سریع ترین زمان ممکن نسبت به رفع این پدیده مخرب در خوزستان اقدام کنیم.

اینها در حالی است که بر اساس اعلام سازمان محیط زیست در حالیکه طبق استاندارد جهانی بین ۱۵۰ تا ۲۵۰ میکروموس در مترمکعب شرایط استاندارد هوایی برای تنفس است یکی از همین روزهای آلوده ۱۰ هزار میکروگرم در متر مکعب در هوا مشاهده شد که این گرد و غبار ۶۶ برابر حد مجاز و استاندارد بود و شعاع دید به ۱۵۰ متر رسید.

سید شریف حسینی نماینده مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی یکی از مهمترین معترضان عدم توجه کافی دولت به بحث ریزگردهاست که حافظه خوبی هم برای بررسی مصوبه ها و عدم اجرایی شدن

این مسئولیت بر دوش آنها گذاشته شده در رفع آن کوتاهی می کنند؟ مسئولان متوجه نیستند که با تشکیل ستاد بحران هیچ دردی از مردم درمان نمی شود و تنها به تنظیم یک صورتجلسه منتهی می شود. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اما می گوید: دولت مصمم است پدیده مخرب گرد و غبار خوزستان را در سریع ترین زمان ممکن شناسایی و نسبت به حل آن اقدام کند.

دکتر سید حسن هاشمی به ملاقاتی بیماران تنفسی بستری شده در اهواز نیز رفت و گفت: رئیس جمهور به من ماموریت داده است تا ضمن سفر به استان خوزستان از نزدیک مشکلات این ناشی از بروز این پدیده مخرب را بررسی و با نگاهی دقیق به همه جوانب آن، گزارشی دقیق به هیئت دولت ارائه کنم تا مبنای تصمیم گیری آنها برای حل مشکل گرد و غبار و ارائه خدمات لازم برای آسیب دیدگاه این پدیده باشد. دولت و شخص رئیس جمهور تاکید

امار و تعطیلی ها تجهیز بیمارستان ها به کپسول اکسیژن، تقاضای خرید یک میلیون ماسک و تشکیل پایگاه در مراکز پرتردد از طریق هلال احمر و اورژانس نشان از وخامت اوضاع در این نوبت از ورود ناخوانده ریزگردها داشت.

از همان ابتدا کارشناسان اعلام کردند امسال منشا ۸۳ درصد پدیده گرد و غبار خوزستان داخلی بوده و برخلاف سال های قبل این بار توپ این میهمان ناخوانده نه در زمین عراق که در بیابان های خود خوزستان است. گرچه در روز بیست و دوم بهمن ماه وزیر بهداشت میهمان اهواز شد و بدون ماسک در راهپیمایی شرکت کرد و وعده های خوبی به خوزستانی ها داد، اما مردم و کارشناسان خوزستانی از سوی دیگر این روزها گلایه دارند که بعد از گذشت چندین سال از وعده های داده شده هنوز معلوم نیست که متولی رفع این گرد و غبار چه کسی است و بالاخره منشا آن داخلی است یا خارجی و چرا متولیانگی که

۱۳ سال است که خوزستان با ریزگردها دست و پنجه نرم می کند و از سال ۸۰ گرد و غبارها در استان مشاهده شد. این پدیده در سال ۸۵ جدی شده و به عنوان یک معضل، مشکل و بحرانی که آثار مخربی دارد، در دستور کار دولت قرار گرفت. این روزها گرد و خاک و ریزگردها، خوراک روزانه مردم خوزستان شده است و مجال نفس کشیدن را گرفته است. اولین بار هفت بهمن بود که به علت همین ریزگردها مقاطع مختلف شهرستان اهواز تعطیل شد. بعدتر ۹ بهمن در نوبت بعدازظهر مدارس شهرهای اهواز، آبادان و ماهشهر و همچنین ۱۱ بهمن نیز شهرهای اهواز، اندیمشک، شوش، گتوند، حمیدیه، باوی، هندیجان، هویزه، ماهشهر، دزفول، سوسنگرد، کارون و شوشتر در دو تایم صبح و بعد از ظهر به علت پدیده گرد و غبار تعطیل شدند و این تعطیلات به تناوب ادامه پیدا کرده است تا همین روزها. واقعیت این است که پیش تر از این اعلام

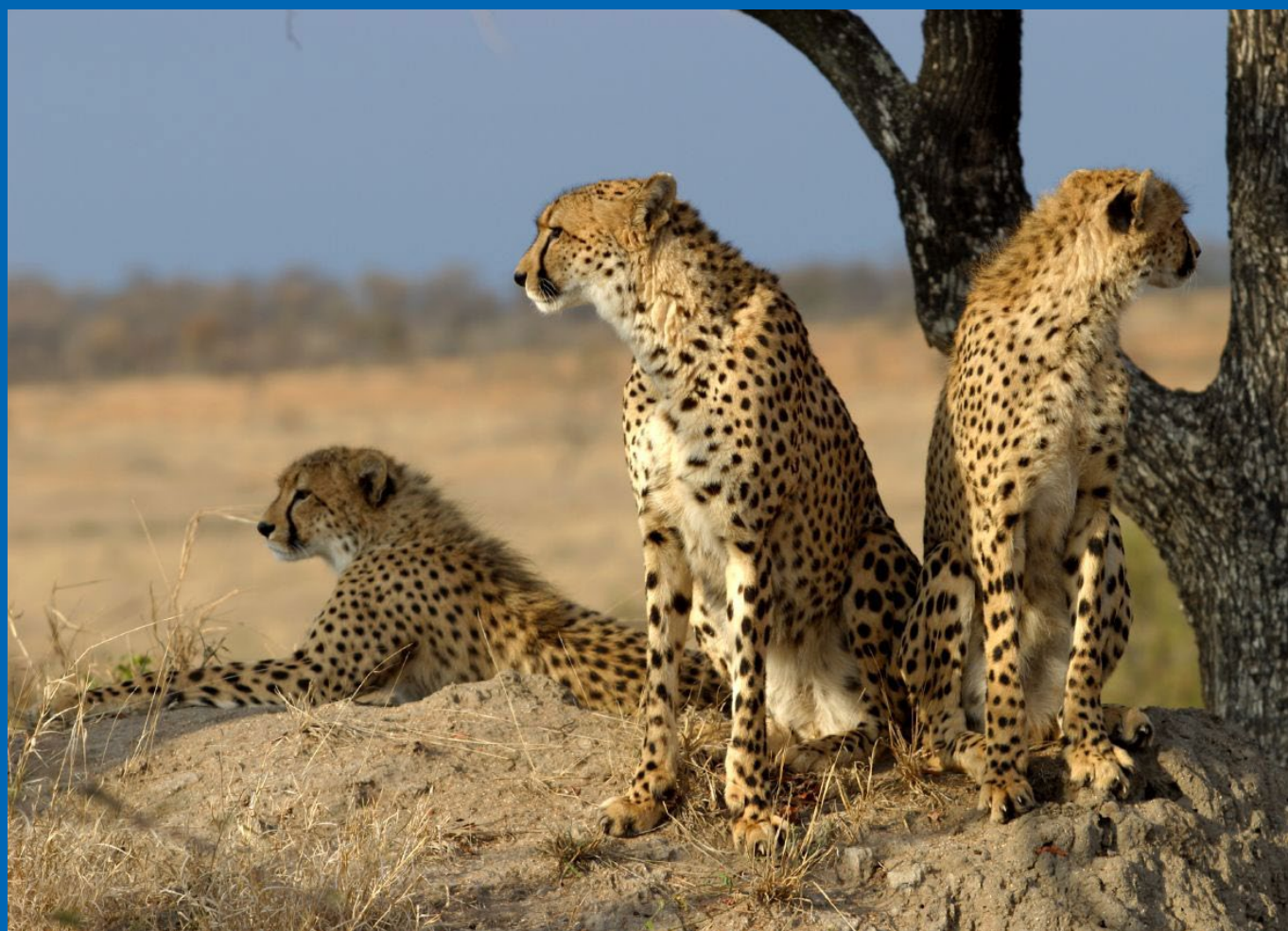
عادی انجام نمی شود و در واقع مهاجرت مغزها اتفاق می افتد. در حقیقت پزشکان متخصص، متخصصین زمینه های مختلف و کارشناسان می روند. وقتی استان از متخصصین تهی شد دچار مشکلات معیشتی خاصی شده و معضل اجتماعی پیدا می کند.

ریزگردها گرچه بیش از هر جایی خوزستان را تحت تاثیر خود قرار داده است اما این استان طی روزها و هفته های گذشته با استان هایی مثل ایلام، آذربایجان، بوشهر و زنجان هم رسید و حتی باعث تعطیلی هایی هم در این استان ها شد. حالا باید منتظر ماند و دید بسته راهکارهای کوتاه مدت و بلند مدتی که دولت برای رفع این پدیده به خوزستان می برد چیست و اگر طبق گفته معصومه ابتکار، رئیس محیط زیست کشور برای حل پدیده ریزگردها به زمانی حدود ۱۰ سال نیاز باشد چقدر راهکارهای کوتاه مدت و خامت اوضاع را کنترل می کند.

اثرات روانی گرد و خاک بر روی مردم خوزستان می گوید: بر اثر گرد و خاک و آلودگی هوا میزان اکسیژن رسانی به مغز کاهش می یابد و در نتیجه آن برخی نقاط بدن تحریک شده و اختلال هایی مانند افسردگی، پرخاشگری، بی خیالی و اختلال در تمرکز رخ می دهد. کارشناس ارشد گردشگری، هم می گوید: از آنجایی که آب و هوا یکی از مولفه های تاثیر گذار در روند رو به رشد گردشگری است توجه به این نکته ضروری است که آلودگی هوا در اکثر شهرهای خوزستان و از همه مهمتر اهواز که مرکز استان است و بیشتر در تیر رس نگاه مطبوعات و رسانه های دیگر قرار می گیرد تاثیر بسیار بدی بر روی گردشگری این استان خواهد داشت. نماینده مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی هم می گوید: وقتی که وضعیت استان به این شکل است یک چیز به ذهن مردم می رسد و آن هم مهاجرت از استان است. مهاجرت توسط مردم

۲۰۰ هزار هکتار کار تثبیت شن های روان را اجرا می کرد. روند این کار تا کنون خوب انجام نشده و درصد کمی از آن اجرا شده است. تا کنون بیش از ۱۰ جلسه در ستاد بحران برای آلودگی هوا تشکیل داده ایم که شرکت نفت مدعی می شود اعتبار تخصیص نداده اند و منابع طبیعی نیز اعلام می کند که باید برای اجرای این طرح مالچ رایگان در اختیارمان قرار می دادند ولی این کار صورت نگرفت. مسائل مختلف فراوانی برای عدم اجرای طرح فوق در جلسات متعدد مطرح شد. اما فقط بحث سلامتی در میان نیست. این ریزگردها از نظر اجتماعی، اقتصادی و روانی نیز زندگی مردم را دستخوش تغییراتی کرده است از جمله آنها به اثرات گرد و خاک بر روح و روان مردم، اثرات اقتصادی بر زندگی مردم و استان، از بین رفتن محصولات کشاورزی که بر اقتصاد کل کشور تاثیر گذار است و... می توان اشاره کرد. حتی یک کارشناس ارشد روانشناسی، در رابطه با

آنها دارد و می گوید: از ۱۲ گرد و غبار سال جاری، منشأ ۱۰ پدیده از داخل کشور و استان بوده است. منابع طبیعی طبق مصوب سفر سوم رئیس جمهور دولت دهم داشتند می بایست به اتفاق شرکت ملی نفت که تقبل پرداخت مالی را داشته حدود ۲۰۰ هزار هکتار زمین را مالچ پاشی می کرد. تا به امروز تنها ۱۲ و نیم درصد این کار یعنی حدود ۲۵ هزار هکتار مالچ پاشی انجام شده و این نشان دهنده عدم انجام تعهدات دولت در زمینه ای که باید وضعیت داخلی را کنترل کند، است. او می گوید: منشأ گرد و غبارهای هفته آخر بهمن ماه هم کانون داخلی استان بود. متأسفانه منابع طبیعی سال هاست که این کانون ها را شناسایی کرده و نقشه های لازم را نیز در دست دارد. ولی برای برطرف کردن آن باید پرسید که منابع طبیعی در زمینه تثبیت شن های روان و مدیریت این موضوع چرا تاخیر دارد. طبق مصوبه دولت منابع طبیعی خوزستان باید در

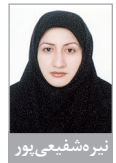

اخبار اجتماعی استان ها در بهمن ماه مانند ماه های دیگر یکی از پر چالش ترین حوزه ها بود و رنگارنگی خود را در حوزه های محیط زیست، رفاه و آسیب های اجتماعی، بهداشت و سلامت و... حفظ کرد. اما شاید حوزه محیط زیست یکی از خواندنی ترین و پر چالش ترین بخش ها باشد. عدم توجه به محیط زیست و از بین رفتن گونه های جانوری نادر و جنگل ها دغدغه اصلی اکثر استان های کشور است اما این مسئله در یزد روزهای بحرانی خود را طی می کند. نگاهی به سیمای حیات وحش و منابع طبیعی استان یزد و مقایسه آمار این گونه ها در طول دو سه دهه گذشته با یکدیگر، خود مشخص کننده خطر بزرگی است که حیات وحش یزد و محیط زیست را تهدید می کند و خشکسالی در این استان کم باران تهدید دیگری برای محیط زیست و حیات وحش است. از سوی دیگر همایش بزرگ تالاب ها در همین بهمن ماه برپا شد و سبب ساز ایجاد بحث های زیادی در این حوزه شد. همزمانی این اتفاق با ریزگردهایی که جنوب ایران را در می نوردد هم مزید علت شد تا یکبار دیگر زنگ خطر برای تالاب ها و دریاچه ها از طریق کارشناسان گوشزد شود. نمونه آن هشدار برای خشکی دریاچه هامون است که یکی از دغدغه های اصلی زاهدانی هاست. این روزها خبرهای ناخوشایند از خشکی دریاچه هامون نشان دهنده حذف این دریاچه آب شیرین در نقشه است و گفته می شود که به زودی از روی نقشه جغرافیایی پاک خواهد شد و از دریاچه ای که تا یکی دو دهه پیش مأمی برای میلیون ها پرنده مهاجر بود و هزاران صیاد و هزاران زن شاغل در زمینه صنایع دستی از طریق آن امرارمعاش می کردند و سالانه ۱۲ هزار تن ماهی از آن صید می شد یک بستر خشک باقی می ماند.

در کنار این در حوزه اجتماعی پرداختن به کارآفرینان و مبتکران چون شهروند طبیعت دوست لرستانی که با کاشت نهال و گلپای مختلف در پلاستیک های زیاله ای که در طبیعت تجدیدناپذیر هستند از دغدغه های دیگر بخش اجتماعی در استان هاست که می توانید در این پرونده این موضوعات را دنبال کنید؛ با این توضیح که گزارش های خواندنی جامانده از این نشریه چندین برابر این مثنی است که نمونه خروار آورده ایم.

جامعه ایران

نبرد نابرابر خشکسالی و حیات وحش در یزد خساراتی که در عدد و رقم نمی گنجد

نیره شفیعی یوز

استان یزد به ویژه شهر یزد بر اساس آمارها و گزارش‌های هواشناسی، کم بارانترین استان و شهر کشور هستند که البته این شرایط طی یک دهه اخیر از کم بارشی فاصله گرفته و به سمت خشکسالی رفته و یزد اکنون بیش از یک دهه است که با آثار و تبعات خشکسالی در زمینه‌های مختلف دست و پنجه نرم می کند. یکی از بخش‌هایی که به شدت دستخوش خشکسالی و تبعات آن شده است، حیات وحش و پوشش گیاهی در مناطق حفاظت شده استان است به شکلی که این خسارات دیگر از عدد و رقم گذشته و برآوردهای آن دیگر در محدوده اعداد نمی گنجد. در طول دهه‌های قبل شاید شکار بی رویه یکی از بزرگترین تهدیدهای حیات وحش به شمار می رفت اما اکنون دیگر شکار در صدر تهدیدها به شمار نمی رود. بلکه بلای طبیعی خشکسالی، اصلی ترین تهدید برای طبیعت و حیات وحش یزد به شمار می رود.

فقط ویژه خشکسالی نیست اما بخش عمده ای از آن مربوط به این پدیده طبیعی است، عنوان کرد: شکار بی رویه، احداث جاده و ... نیز عامل وارد شدن خسارات بسیاری به زیستگاه‌ها و خود گونه‌های جانوری و گیاهی هستند.

اکبری عنوان کرد: محیط زیست با انجام برخی اقدامات نظیر حفر چاه، نصب تلمبه بادی در مناطق حساس برای تامین آب گونه‌ها، تعلیف دستی و در مجموع رفع نیازهای آبی حیات وحش و تامین نیازهای غذایی آنها، توانسته تا حدی از آثار و تبعات خشکسالی در این مناطق بکاهد. وی بیان کرد: کاهش منابع آبی برای پرندگان و پستانداران خطرات و تخریب‌های بیشتری به دنبال دارد اما وضعیت برای پستانداران بزرگ و خیم تر است و تلاش ما کاهش این اثرات نامطلوب بوده است.

آنچه مسلم است، اکنون حیات وحش رنج بسیاری از خشکسالی تحمل می کند اما شاید بتوان با مدیریت بحران و استفاده از تمام امکانات تارسیدن به نتایج مثبت موثر واقع شد که البته به نظر می رسد این مدیریت قبل از بحران موثرتر خواهد بود. به نظر می رسد روند خشکسالی در یزد همچنان ادامه داشته باشد و این خشکسالی ها قطعا کوتاه مدت نیست اما امید می رود با مدیریت بحران و ادامه فعالیت‌هایی نظیر تامین آب و علوفه به صورت دستی برای حیات وحش، از خطر انقراض آنها جلوگیری کرد.

سانان و سگسانان وحشی می شود ضمن اینکه تغذیه کوتاه مدت حیوانات شکارچی باعث زاد و ولد بیشتر اما موقت آنها می شود که در نهایت به دلیل خشکسالی و کاهش تعداد شکار برای حیوانات وحشی، با مشکل آب و غذا مواجه می شوند.

این چرخه طبیعی در مدتی نه چندان طولانی کاهش بسیاری از گونه‌ها را به دنبال دارد و اگر قرار باشد علاوه بر عوامل طبیعی، عواملی نظیر شکار، احداث جاده و تعرضات انسانی و ... نیز به چرخه اضافه شود، کم کم چیزی از حیات وحش باقی نخواهد ماند. خسارت‌هایی که به این چرخه وارد می شود بسیار زیاد و البته غیرقابل جبران است و شاید در برخی موارد در قالب عدد و رقم ننگند.

● سالانه حداقل ۲۰۰ میلیارد ریال به زیستگاه‌های حیات وحش خسارت وارد می شود

معاون محیط طبیعی اداره کل محیط زیست استان یزد در مورد این خسارتها بیان کرد: اگر بخواهیم کاهش شدید گونه‌های جانوری و گیاهی اکنون با چند دهه قبل را مقایسه کنیم، خسارت‌های وارد شده در عدد و رقم ننگند اما نگاهی سطحی به حیات وحش نشان می دهد که سالانه حداقل ۲۰۰ میلیارد ریال به دلیل خشکسالی به زیستگاه‌های حیات وحش خسارت وارد می شود.

حسن اکبری با بیان اینکه این خسارتها

پستانداران بوده است. مدیرکل محیط زیست استان یزد خاطر نشان کرد: شرایط برای گونه‌های گیاهی نیز به همین شکل است به نحوی که بسیاری از جنگلهای تاغ به طور کامل خشک شدند و گونه‌های مقاوم دیگر نیز دیگر توان مقابله با خشکسالی را ندارد و این امر سبب شده سطح زیر پوشش گیاهی در مناطق حفاظت شده و طبیعی یزد هر سال کم و کمتر شود.

طولانی شدن دوره خشکسالی آثار منفی این پدیده و بلای طبیعی را دو چندان کرده به نحوی که حتی بهبود بارندگی در سالهای آینده نمی تواند خسارت‌های وارد شده به حیات وحش استان یزد را جبران کند. بررسی‌های علمی در مورد علل تاثیر گذاری خشکسالی در حیات وحش می گویند: هرم انرژی در موجودات، از گیاهان آغاز می شود تا به راس هرم یعنی گوشتخواران و شکارچیان برسد.

● نبود غذای مناسب کاهش زادآوری و ضعف پستانداران را به دنبال دارد

کمبود منابع آبی و خشکسالی، کاهش منابع گیاهی را به دنبال دارد و این امر سبب نبود غذای مناسب برای پستاندار گیاهخوار می شود و این امر به تدریج بنیه این گونه‌ها را ضعیف و ضعیف تر می کند. این ضعف نه تنها کاهش زادآوری این گونه‌ها را به دنبال دارد بلکه تاثیر مستقیمی بر روی شکار راحت تر آنها توسط پرندگان شکاری و گربه

شاید نگاهی به سیمای حیات وحش و منابع طبیعی استان یزد و مقایسه آمار گونه‌ها در طول دو دهه گذشته با یکدیگر، خود مشخص کننده خطر بزرگی باشد که حیات وحش یزد و محیط زیست را تهدید می کند. مدیرکل محیط زیست استان یزد در مورد گونه‌های موجود در زیستگاه‌های حیات وحش استان یزد اظهار داشت: در استان یزد ۱۳۰ گونه پرنده، بیش از ۵۰ گونه پستاندار، ۴۰ گونه خزنده و ۸۰۰ گونه گیاهی شناسایی شده است.

سید حسین سادات موسوی افزود: برخی از این گونه‌ها هم در زمینه گیاهی و هم در زمینه جانوری منحصر به فرد هستند و نام آنها در فهرست سرخ قرار دارد و برخی نیز علاوه بر ویژگی منحصر به فردی که دارند، خاص استان یزد هستند به طور مثال نیمی از یوز آسیایی موجود در دنیا در یزد زندگی می کند. وی عنوان کرد: در مورد گورخر ایرانی نیز این شرایط صدق می کند و اکنون تقریباً ۹۵ درصد آمار گورخر ایرانی مربوط به استان یزد است.

سادات موسوی خاطر نشان کرد: در سال ۱۳۳۰ در استان یزد ۲۰ هزار راس جیبیر وجود داشت که اوایل انقلاب این آمار به پنج هزار راس رسید و اکنون این رقم به کمتر از هزار راس رسیده است.

وی تصریح کرد: علاوه بر شکار بی رویه در دهه‌های گذشته، در طول یک دهه اخیر، خشکسالی اصلی ترین عامل کاهش زاد و ولد در گونه و بسیاری از گونه‌های دیگر

چراغ امید در دل زاهدانی ها هامون چشم انتظار محبت

میلاد جهان تاب

دومین سفر استاندار سیستان و بلوچستان به سرزمین هامون در حالی انجام شد که همگان منتظر ند بینند تا نتایج برگزاری همایش بزرگ تالابها در استان چه تأثیری خواهد گذاشت و این چراغ امید که در دلشان روشن شده، نورانی می ماند؟ این سفر بهانه ای بود تا به مرور اهمیت هامون این کیانسه عاشق پیردازیم و فراز و فرودهای حق آبه اش را رصد کنیم.

● هامون نقش محوری در زندگی مردم سیستان داشته است

جهان تاب می افزاید: از تاریخ این رود مشخص است که بارها و بارها هامون، عشق، امید و زندگی را برای مردمان سیستان معنا کرده است و در عین حال با بررسی تاریخ معاصر نیز به خوبی می توان پی برد که کیانسه روزی و نان بیشتر مردمان را در دل خود جای داده بود.

وی یادآور می شود: دکتر رضا رئیس طوسی استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران در مقاله ای علمی - پژوهشی پیرامون اهمیت هامون به شکوفایی اقتصاد کشاورزی سیستان که یکی از آبادترین مناطق و مرکز عمده تمدن گذشته ایران بود، اشاره کرده و به بررسی مختصری از آثار به جا مانده آن پرداخته است.

جهان تاب می گوید: بررسی این مقاله علمی پژوهشی، نشان می دهد که در نیمه دوم قرن نوزدهم، سیستان دلتای نسبتاً وسیعی است که به طور عمده

از بلندای کوه خواجه بالا می رفته اند و دریاچه مقدس را نظاره می کردند که این تکرار باورها آتشکده ای بزرگ (کاخ گاسپار) را بر دل کوه اوشیدا رقم زد که همچنان پابرجاست.

این محقق بیان کرد: در سراسیمبی زیر این کاخ و پرستشگاه به تدریج شهری بزرگ بنا شد که در فصول مناسب سال زرتشتیان از «رخج»، «گندهارا»، «کرمان» و «هرات» برای زیارت به کوه خواجه و هامون می آمدند. تردیدی نیست که وجود این مکان باعث نیرومندی و تقویت سنت های زرتشتی سیستان می شده است به طوری که سیستانها در طول تاریخ از این بابت به خود بالیده و مقام شامخی برای خود در تاریخ کیش زرتشت قائل بودند. بنا به متنی زرتشتی «در اوایل آمدن اسلام، زرتشتیان سیستانی باز هم رسم خود را فراموش نکرده و هر ساله در روزهای مقدس نو (عید نوروز) و مهرگان بر بلندای کوه خواجه می رفتند و آیین های دینی خود را بجا می آوردند و در دریاچه کیانسه آب تنی می کردند تا شاید امیدی از ظهور برای آنان نمایان شود.»

در جلد سوم کتاب تاریخ کیش زرتشت نوشته «مری بویس و فرانتز گرنر ترجمه همایون صنعتی زاده (صفحه ۱۹۰) آمده است: کوه خواجه در سیستان کوهی است از مرمر سیاه که با شکوه و ابهتی یکتا در کنار امواج دریاچه هامون قد برافراشته و دریاچه ای که در پای این کوه قرار دارد، در اوستا «کیانسه» یاد می شود و زرتشتیان معتقدند که از دل کیانسه روزی سوشیانت (نجات دهنده) ظهور پیدا می کند و به همین منظور تنها برآمدگی دشت سیستان (کوه خواجه) را به کوه اوشیدا معنی می کنند.

● حکایت دریاچه هامون در گذر تاریخ

محقق و پژوهشگر تاریخ سیستان در این باره می گوید: همگان در اوستا از این کوه به نام «اوشیدام» به معنای مکان بلند یاد می کنند و در دوره هخامنشی این عنوان و وجود دریاچه مقدس پای این کوه، زرتشتیان را به سوی خود جلب و جذب می کرد.

محمد جهان تاب گفت: نسل های گذشته ایرانیان زرتشتی برای خواندن دعا، راز و نیاز

رودخانه هیرمند، خاش، فراه و هاروت آن را تشکیل داده اند.

وی گفت: هیرمند با آب گذری سالانه نزدیک شش هزار میلیون مترمکعب به دریاچه های کم عمق بزرگی که هامون خوانده می شد، می ریخت و حجم آبی حدود پنج میلیارد را برای هامون رقم می زد. ایرانشناس معروف سیستان نیز در این باره می گوید: علاوه بر اثرات زیست محیطی و تنوع آب و هوایی که هامون ایجاد می کرد، بستر آن محل رویش انواع نی، علف های خودروی آبی که منبع عظیمی برای دامپروری و رمه داری بود و تولیدات آن در نیمه قرن نوزدهم به شهرهای مشهد، شیراز، اصفهان، عشق آباد، هرات و قندهار صادر می شد.

● اهمیت سیستان این منطقه را به حوزه رقابت استعماری روس و انگلیس تبدیل کرد

سیستانی یادآور شد: همین اهمیت، سیستان را تبدیل به حوزه رقابت استعماری روس و انگلیس کرد. امپراتوری بریتانیا که تا اواسط قرن نوزدهم، هند را به عنوان منطقه مرکزی امپریالیسم بریتانیا تحت تسخیر درآورده بود به افغانستان و ایران به عنوان منطقه حائلی علیه روسیه نظر داشت که با برنامه ای حیل گرایانه نقشه اش را اجرایی کرد و در بدو ورود تقسیم سیستان ایران و افغانستان را از رویا به باور تبدیل کرد.

می توان با یک مطالعه تفصیلی از تمام دهات سیستان، وضعیت کشاورزی و دامداری سیستان را به هنگام تقسیم اولیه

در سراسیمبی زیر این کاخ
و پرستشگاه به تدریج
شهری بزرگ بنا شد که
در فصول مناسب سال
زرتشتیان از «رخج»،
«گندهارا»، «کرمان» و
«هرات» برای زیارت به
کوه خواجه و هامون می
آمدند

معاون محیط زیست کشور در سفر اخیر خود به سیستان گفت: هامون جدای از تالاب بودن، جدای از زیستگاه پرنده گان بودن، جدای منشأ اقتصادی مردم بخشی از تاریخ و تمدن ایران به شمار می رود به طوری که در تمام ادیان از آن به نیکی و تقدس یاد می شود

شاغل در زمینه صنایع دستی از طریق آن امرار معاش می کردند و سالانه ۱۲ هزار تن ماهی از آن صید می شد یک بستر خشک و تفتیده باقی مانده است تا کشاورزان و دامدارانی که توانستند دام های خود را چرا کنند مجبور به مهاجرت شوند زیرا روستاهایشان در اثر هجوم شن های روان دریاچه قابل سکونت نبود.

دریاچه هامون که بعد از دریاچه ارومیه و دریاچه خزر سومین دریاچه بزرگ کشور است به دلیل عدم اختصاص حق آبه توسط کشور افغانستان دیگر اثری از حیات در آن دیده نمی شود. معاون محیط زیست کشور در سفر اخیر خود به سیستان، به خبرنگار ما در این باره گفت: هامون جدای از تالاب بودن، جدای از زیستگاه پرنده گان بودن، جدای منشأ اقتصادی مردم بخشی از تاریخ و تمدن ایران به شمار می رود به طوری که در تمام ادیان از آن به نیکی و تقدس یاد می شود.

احمد علی کیخا بیان کرد: باید همواره به بهترین شکل پیامدهای خشکسالی بر هامون و زندگی حاشیه نشینان هامون به اطلاع همه برسد تا راهی اثر گذار برای نجات تالاب پیدا شود.

وی با بیان اینکه دولت در بودجه سال ۹۴ توجه ویژه ای برای حفاظت و احیاء تالاب های بین المللی هامون داشته است، گفت: برای تحقق این امر ردیف اعتباری اختصاصی برای تالاب های هامون دیده شده است.

احمد علی کیخا با اشاره با اهمیت موضوع احیاء تالاب های هامون افزود: اکنون در دولت این مساله روشن شده که برای رونق زندگی مردم در سیستان، احیاء تالاب های هامون بیش از پیش ضروری است و از این رو توجه ویژه دولت به این موضوع باعث شده تا در بودجه سال آینده ردیف اعتباری اختصاصی برای حفاظت و احیاء هامون ها لحاظ شود.

وی ادامه داد: مبلغ ۵۰ میلیارد ریال برای مطالعه، حفاظت و احیاء هامون ها در بودجه سال ۹۴ اختصاص داده شده که امیدواریم با مدیریت مناسب این اعتبار بخش گسترده ای از مطالعات و اقدامات احیایی تالاب ها در سال آینده انجام شود.

کیخا ادامه داد: احیاء تالاب ها، احیاء زندگی مردم سیستان است از این رو تمام تلاش سازمان حفاظت محیط زیست کمک به مردم منطقه از طریق احیاء تالاب ها است. وی با اشاره به برنامه های سازمان حفاظت محیط زیست در راستای حفاظت و احیاء تالاب های هامون ادامه داد: هم اکنون سازمان تهیه و تدوین برنامه مدیریت جامع حوضه آبریز تالاب های هامون را با مشارکت کلیه دست اندر کاران و جوامع محلی در دستور کار خود دارد که مطابق برنامه ریزی های صورت گرفته تا آخر سال این برنامه تهیه و آماده خواهد شد. وی ادامه داد: با آماده شدن این برنامه مدیریت و با اعتبار تخصیص یافته امید می رود در سال آینده اقدامات مهمی در راستای احیاء هامون ها انجام شود.

میان ایران و افغانستان برای استفاده از آب این رود، اعلام کرده بود که در مجموع شرایط برای جمهوری اسلامی ایران در استفاده از حق آبه رود هیرمند عادلانه نیست. معاهده سال ۱۳۵۱ میان ایران و افغانستان با وجود داشتن ضعف ها و کاستی های فراوان و با وجود این که در

سرانجام با میانجیگری آمریکا در اسفندماه ۱۳۵۱، علی رغم توانایی های نظامی ایران در منطقه، هنگامی که ایران پاسداری خلیج فارس و منطقه را پذیرفت امیرعباس هویدا نخست وزیر دولت شاه توافقتنامه ای را با افغانستان امضا می کند که حاوی نتایج تمام تحمیلاتی است که بریتانیا از ۱۸۷۲ اعمال کرده و نیز شامل موارد دیگری است که آمریکا به آن افزوده است.

«موسی شفیق»، نخست وزیر وقت افغانستان و «امیرعباس هویدا» نخست وزیر وقت ایران در ۲۲ اسفند ماه ۱۳۵۱ موافقتنامه ای را با یک مقدمه، ۱۲ ماده و دو پروتکل در کابل به امضای رسانند که حق آبه ایران از رود هیرمند را مشخص می کند. رود هیرمند همواره مهم ترین مساله در عقد قراردادهای بوده و انگلستان نیز به عنوان میانجیگر بین ایران و افغانستان همواره سعی بر این داشته که نقطه تلاقی منافع دو کشور را بدون راه حل باقی گذاشته تا همیشه میان کشورها اختلاف وجود داشته باشد.

بسیاری موارد به ضرر ایران است، به درستی از سوی مقام های کشور افغانستان اجرا نمی شود و در عمل ایران به حقوق مندرج در این معاهده نیز دست نمی یابد. بر اساس تحلیل مرکز پژوهش های مجلس، در معاهده مذکور میزان حق آبه ایران از رود هیرمند در سال های عادی و بالاتر تنها ۲۶ مترمکعب در ثانیه است، این در حالی است که میزان نیاز منطقه سیستان به آب اعم از شرب، صنعتی، خدماتی، تولیدی و کشاورزی در طول یک سال در حدود ۱/۸ تا دو میلیارد مترمکعب است. به معنای دیگر طبق این گزارش از ابتدا ارزیابی سهم حق آبه درست محاسبه نشده است.

● به زودی دریاچه هامون از نقشه جغرافیایی پاک می شود

این روزها خبرهای ناخوشایند از خشکی دریاچه هامون نشان دهنده حذف این دریاچه آب شیرین در نقشه است و گفته می شود که به زودی از روی نقشه جغرافیایی پاک خواهد شد و از دریاچه ای که تا یکی دو دهه پیش مأمنی برای میلیون ها پرنده مهاجر بود و هزاران صیاد و هزاران زن

در سال ۱۸۷۲ الی ۱۹۰۰ که عملاً سیستان از سرزمین های آباد و آب محروم شده است، مقایسه کرد. حتی در سال ۱۸۷۲ در سیستان، گندم، جو، ماش، عدس، لوبیا، کنجد، تنباکو، یونجه، هندوانه، خربزه، سیر، پیاز، چغندر، کدو، زردک و بادمجان به عمل می آمد و انواع میوه ها، انجیر، آلوچه، زردآلو، آلبالو، توت، خرما و... کشت می شد.

دامداری در آن رونق داشت و تولیدات آن به شهرهای مختلف صادر می شد اما در دهه ۱۹۰۰ در سال های انقلاب مشروطه، در منطقه باقیمانده سیستان دیگر هیچ نوع کشتی به عمل نمی آمد. با کودتای ۱۲۹۹ روابط دو کشور ایران و افغانستان تحت نفوذ کامل بریتانیا مجدد برقرار شد و دولت وقت از سال ۱۳۰۷ تا ۱۳۱۱ در مورد تقسیم آب هیرمند با افغانستان به مذاکره می پردازد و سرانجام در شهریور ۱۳۱۵ بر اساس توافقتنامه، آبی که به بند کمال خان می رسد به صورت مساوی بین ایران و افغانستان تقسیم می شود.

پس از این تفاهم نامه هفت سال بعد

در این قراردادها علاوه بر مرزبندی بین ایران و افغانستان، آب رود هیرمند نیز تقسیم بندی شده اما با مداخله دولت انگلستان گاهی از کل سهم آب رود هیرمند درصد کمی به ایران تعلق می گرفته است. مجموع مقدار آبی که از هیرمند در سال عادی یا بالاتر از طرف افغانستان به ایران تحویل داده خواهد شد، ۲۲ متر مکعب در ثانیه به علاوه چهار مترمکعب بر ثانیه نیز متناسب با تقسیمات ماهانه که در ماده سوم این معاهده توضیح داده شده به خاطر حسن نیت و طرف به ایران تحویل خواهد شد که در مجموع شامل ۲۶ متر مکعب بر ثانیه می شود.

مجلس وقت ایران این معاهده را در ۱۰ مرداد ماه ۱۳۵۲ تصویب کرد و اجازه داد تا اسناد تصویب آن مبادله شود، اما کودتای «سردار محمد داود» علیه «محمد ظاهرشاه» مانع از بررسی و تأیید آن از سوی پارلمان وقت افغانستان شد.

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی در گزارشی با عنوان «منابع آب دشت سیستان» با بررسی تاریخچه رژیم حقوقی رود هیرمند و تبیین معاهدات منعقد شده

در دیماه ۱۳۱۷ قراردادی امضا می شود اما دولت افغانستان در همان زمان طی اطلاعیه به این قرارداد اعتراض کرده و به صورت عملی دو نهر را در مسیر ورود آب به ایران باز می گذارد تا سهم آب ورودی به سیستان کم شود.

مذاکرات در این زمینه تا سقوط رضاشاه ادامه می یابد و در رژیم محمدرضا شاه، دولت قوام السلطنه در مهر ۱۳۲۵ اعلام می کند که استفاده از آب هیرمند قبل از رسیدن به بند کمال خان برای افغانستان بلا مانع است که این تصمیم خود کارت سفیدی برای افغان ها به شمار می رفت. با این تصمیم، دولت افغانستان برای استفاده گسترده از آب هیرمند دو سد کجکی و ارغنداب را با کمک شرکت امریکایی موریس نودسون احداث می کند که منابع آبی بیشتری را در اختیار بگیرد.

● سد هایی که هامون را خشکاند

ایجاد این دو سد ضمن اعتراض شدید ایران، متأسفانه نتیجه ای برای مردمان سیستان در بر نداشت و روز به روز سهم آب هامون و هیرمند ایرانی کمتر شد.

پیکر شهید شفیعی پس از ۳۳ دهه به همدان بازگشت؛

قله نشین شنام در راه بازگشت به منزل

شهید بیژن شفیعی یکی از پنج شهید شناسایی شده قله شنام است که پیکر مطهرش پس از ۳۳ سال دوری از خانواده سه روز دیگر به اسدآباد منزل لگامخویش باز میگردد.

علی کنجی

مقام معظم رهبری در سخنانی در باب شهدای جاویدالآثر می‌فرمایند: چقدر سخت است یک خانواده‌ای مفقودالآثر داشته باشد، خانواده‌ای که نمی‌دانند جانشان زنده است یا نه هر لحظه‌ای برای آنها مثل شب عملیات است، دائم در حال نگرانی‌اند آیا زنده است، آیا شهید شده، آیا زنده خواهند ماند، آیا او را خواهند دید؟

شنام نام قله‌ای در خاک عراق و در نزدیکی مرز کردستان ایران با کردستان عراق است که بومی‌ها آن را به نام شرام و فارس‌ها آن را به نام شنام می‌شناسند. در دامنه این قله کوچک روستاهای کوچکی قرار گرفته‌اند و شنام مسلط بر دشت حلبچه است و از بلندای آن شهر حلبچه عراق به‌خوبی قابل‌رویت است اما امروز کسی به شنام رفت‌وآمد نمی‌کند چراکه سراسر آن در زمان جنگ مین‌گذاری شده است.

شهید حاج احمد متوسلیان برای اولین بار در تیرماه سال ۱۳۶۰ عملیات برون‌مرزی را در منطقه شنام انجام داد که در این عملیات پنج تن از دانش‌آموزان شهرستان اسدآباد نیز حضور داشتند که به درجه رفیع شهادت نائل آمدند اما هیچ‌وقت از اجساد این پنج دانش‌آموز شهید خبری نشد. فاتحان شنام کسانی بودند که خاطره‌هایشان در آتش، ریشه‌هایشان در خاکستر و تنهایی‌هایشان در دل کوه بود چرا که شنام روایت دلدادگی باران شهید حاج احمد متوسلیان و پنج‌تن از شهدای شهر اسدآباد است که شجاعانه جنگیدند.

سردار علی‌رضا خرابی‌پس از عملیات شنام و با خبر شدن از وقایع آن در پارک شهید رجایی لب به سخن گشود و گفت: من تنها برای بازگرداندن اجساد شهدای شنام می‌روم و با اجساد آنها را می‌آورم یا خود نیز به آنها ملحق می‌شوم. دو ماه بعد درست در یازدهم شهریورماه ۱۳۶۰ سردار علی‌رضا خرابی‌پس نیز به جمع دوستان شهیدش می‌پیوندد و با شهادت فرمانده وقت سپاه اسدآباد دیگر دسترسی به شنام قطع می‌شود و دشمن نیز در چند مرحله اقدام به مین‌گذاری شنام کرده بود.

محمدرضا فروتن، محمد ورم‌زیار، بیژن شفیعی، محمد همایی رشید و خسرو آذرمی پنج دانش‌آموزی بودند که در این عملیات مخلصانه در برابر دشمن و استکیار جهانی ایستادند و جان خویش را فدای امام و انقلاب کردند. پس از ۳۳ سال انتظار خبری شهرستان اسدآباد را در بر گرفته است که سقایی لب‌تشنه شنام باز می‌گردد. مردم ولایت مدار دیار سید جمال این روزها منتظر حضور یکی از پنج حلقه گمشده شنام هستند و امیدوارند که پیکر سایر شهدای مفقودالآثر شهرستان و به خصوص شهدای شنام هرچه سریع‌تر پیدا شود. آزاد سرافراز گلزار راغب در بخشی از خاطرات خود آورده که دوره دوهفته‌ای آموزش نظامی در پادگان ایبوذر همدان تمام‌شده بود و لحظه بی‌قراری موعود فرا رسیده بود که از جمع ۱۵۰ نفری اعزامی نیروهای استان همدان، گروهی ۲۰ نفره سهم شهر اسدآباد بود.

«بیژن شفیعی» که دانش‌آموز سوم دبیرستان بود این گروه را که شامل سه معلم، یک کاسب، یک شاگرد جوشکار، یک کمک‌آشپز و تعدادی دانش‌آموز بود، فرماندهی می‌کرد.

**برادر شهید بیژن شفیعی میگوید:
۳۳ سال انتظار خیلی سخت است و
تنها کسانی درد من را می‌فهمند که
گمشده‌ای داشته باشند اما باز هم خدا
را شاکرم که پس از ۳۳ سال انتظار
می‌توانم پیکر برادر شهیدم را در
آغوش بگیرم**

کیانوش گلزار راغب در بخشی دیگر از خاطرات خود تحت عنوان «حرف‌های درگوشی پشت سنگر فرمانده» می‌نویسد: به چادر تدارکات رفتیم، من و «صوفی» و «باقری»، مقداری نان و کنسرو بادمجان گرفتیم و چندتکه نان را برای روز میاداد درون چغیبهام گذاشتیم و دور گردنم بستیم. تشنگی آزارمان می‌داد و ققمقه‌ها خالی‌شده بود، بیژن شفیعی از راه رسید ققمقه‌ها را جمع کرد و توی کوله‌پشتی‌اش ریخت و به سمت رودخانه که چند کیلومتری ما فاصله داشت و زیر دید و تسلط دشمن بود راهی شد.

ما که در نقطه مسلط به دشت هموار، سنگر گرفته بودیم، از دور شاهد رفت‌وآمد کامیون‌های عراق بودیم که زیر قله شنام، نیرو پیاده می‌کردند، گردان‌های متراکمی را برای پاتک به ما مهیا کرده و به سمت قله می‌فرستادند اما هرچه تیراندازی می‌کردیم، گلوله‌ها به آنها نمی‌رسید و موضوع را به متوسلیان گزارش دادیم.

نمی‌دانم چقدر گذشته بود که شفیعی با ققمقه‌های پر از آب از راه رسید و از اینکه بعد از طی این مسافت طولانی، توانسته بود سالم برگردد، واقعا خوشحال شدیم خصوصا که با ققمقه‌های پر از آب برگشته بود، ققمقه‌ها را تحویل داد و به شوخی گفت: بفرمایین! میل کنین و کیف کنین! به‌سرعت دور شد تا به بقیه بچه‌ها آب برساند.

خوشحالم پس از ۳۳ سال انتظار پیکر برادرم را در آغوش می‌گیرم
برادر شهید بیژن شفیعی اظهار داشت: ۳۳ سال انتظار خیلی سخت است و تنها کسانی درد من را می‌فهمند که

گمشده‌ای داشته باشند اما بازم خدا را شاکرم که پس از ۳۳ سال انتظار می‌توانم پیکر برادر شهیدم را در آغوش بگیرم.

رضا شفیعی مشعوف در ادامه گفت: بیژن در آخرین روز تیرماه سال ۶۰ عملیات شنام به فرماندهی شهید حاج احمد متوسلیان شرکت می‌کند که این عملیات نیز عملیات ۱۹ رمضان نام‌گذاری شد که در این عملیات برون‌مرزی پنج تن از فرزندان دیار شهید سید جمال‌الدین اسدآبادی برای همیشه جاودان شدند.

وی از تلاش خود برای تجسس پیکر برادر شهیدش گفت و عنوان کرد: همواره به دنبال این بودم تا بتوانم به قله شنام دسترسی پیدا کنم اما به علت اینکه منطقه مین‌گذاری بود عملاً نمی‌توانستم کاری انجام دهم. شفیعی مشعوف ابراز کرد: پس از پاک‌سازی منطقه با پیگیری کمیته تخصص ستاد کل نیروهای مسلح موفق شدیم در ۲۷ امین روز از مهرماه امسال پیکر شهید شفیعی را شناسایی کنیم و پیکر این شهید و لامقام دوم بهمین وارد اسدآباد می‌شود.

وی از غم پدر و مادر خود گفت و عنوان کرد: پدر و مادر سال‌ها منتظر بازگشت پیکر فرزندشان بودند و آنها باغم از دست دادن پسرشان و ندیدن پیکر وی از دنیا رفتند.

برادر شهید با بیان اینکه در سومین روز از ماه محرم بود که با بنده تماس گرفتند و بر یافته‌های ما مهر تأیید زدند و گفتند آزمایش‌های DNA نشان می‌دهد که استخوان‌های پیدا شده مربوط به برادر شما است، پس از این تماس شوق بزرگی در دلم ایجاد شد چرا که بعد از ۳۳ سال انتظار می‌توانستم پیکر برادرم را در آغوش بگیرم و ناراحت هم بودم که پدر و مادر با غم ندیدن بیژن از دنیا رفتند.

سایه شهید بیژن شفیعی را بر سر خانواده‌ام حس می‌کنم

همسر برادر شهید بیژن شفیعی گفت: ۱۳ سال است که با خانواده شهید شفیعی آشنا شده‌ام و هفت سال است که از نزدیک شاهد پیگیری‌ها برای یافتن پیکر شهید هستم. فاطمه جمور ابراز داشت: تابستان سال گذشته بود که برادر شهید شفیعی برای جستجو به قله شنام رفت از رفتنش دلگیر شدم چرا که کسی برای مواظبت از ما نبود.

وی افزود: نزدیک اذان صبح بود که چشم‌هایم سنگین شد و خوابم برد در خواب در اصلی منزل را باز کردم و خارج شدم اما دیدم یک سرپاز که چغیبه بر پیشانی خود بسته بود، مسیر منزل ما را قدم می‌زد در خواب به سمت سرپاز رفته و گفتیم: با کسی کار دارید؟ او نیز جواب داد: من مأموریت دارم تا زمانی که هوا روشن می‌شود از این خانه مراقبت کنم.

وی گفت: درست است که آن شب از همسر ناراحت شدم اما یقین دارم که خود شهید شفیعی تا صبح از منزل ما مراقبت کرد و همیشه سایه شهید بیژن را بر سر خانواده خود احساس می‌کنم.

وی گفت: چند سال با مادر شهید بیژن زندگی کردم و می‌دانم که چگونه در فراغ نبود فرزند خود می‌سوخت و تنها آرزوی او دیدن پیکر فرزندش بود و همیشه می‌گفت سخت‌ترین کار دنیا انتظار و درد و دل با قیر خالی است.

هر بار که شهید گمنامی بر روی دست مردم تشیع می‌شد از خود می‌پرسیدم خدایا یعنی این برادر من است

وی ادامه داد: هر بار که شهید گمنامی بر روی دست مردم تشیع می‌شد از خود می‌پرسیدم خدایا یعنی این برادر من است اگر نیست پس بیژن کی برمی‌گردد.

خواهر شهید شفیعی ابراز کرد: هر بار می‌شنیدم که شهیدی پیدا شده و خانواده آن برایش سنگ تمام می‌گذاشتند و پیکر فرزندشان را به آغوش می‌کشیدند تنها آه می‌کشیدم و می‌گفتم: خدایا شیرینی این لحظه را به ما هم عطا کن چرا که انتظار آدم را نابود می‌کند.

ابتکار پدر بلوط در لرستان

مهمان زباله دانی به صرف اکسیژن

همکلاسی و یار دیرین شهید شفیعی نیز گفت: با شهید شفیعی مدت‌ها هم‌حلقه‌ای بودیم و در دوران تحصیل نیز هم‌کلاس یکدیگر بودیم که با توجه به ایمان بالا و اعتقاد قوی بیژن کلاس درس را ترک کرد و راهی جبهه شد. رحمت‌الله سلیمانی اعتقاد به ولایت و رهبری را اهم دلایل شهید شفیعی برای حضور در جبهه‌های جنگ عنوان کرد و افزود: شهادت حق بیژن بود که توانست به درجه رفیع شهادت نائل شود. سلیمانی عنوان کرد: چون از خلیقات و روحیات بیژن و حب ولایت در خانواده‌اش اطلاع داشتم یقین داشتم که بیژن در جبهه به شهادت می‌رسد. وی شجاعت را از روحیات شهید شفیعی عنوان و بیان کرد: همین که در کلاس اول دبیرستان درس را رها کنی و به جبهه و به جنگ علیه باطل بروی خود نشان از شجاعت است. سلیمانی بایبان اینکه از شنیدن خبر بازگشت شهید شفیعی بسیار متأثر شدم ابراز کرد: امیدوارم مردم نیز در روز ورود این شهید والامقام به دیارشان برایش سنگ تمام بگذارند.

● پیکر شهید شفیعی سوم بهمن ماه در اسدآباد تشییع می‌شود

رئیس بنیاد شهید شهرستان اسدآباد نیز از تشییع پیکر مطهر شهید «بیژن شفیعی» جمعه، سوم بهمن در شهرستان اسدآباد خبر داد و افزود: در شب جمعه برنامه وداع با شهید و روز جمعه تشییع پیکر مطهر شهید به انجام خواهد رسید.

صد بقیه حسینی

علی وفاقی اظهار کرد: پس از ۳۳ سال انتظار پیکر مطهر شهید «بیژن شفیعی» جمعه، سوم بهمن در شهرستان اسدآباد تشییع و به آغوش خانواده بازمی‌گردد.

وی افزود: مراسم استقبال از این شهید والامقام در روز پنجشنبه دوم بهمن ماه با حضور مسئولان، نهادهای و ادارات و خانواده‌های معظم شهیدا و ایثارگران برگزار خواهد شد و شب جمعه برنامه وداع با شهید و روز جمعه تشییع پیکر مطهر شهید به انجام خواهد رسید. وفاقی با اشاره به برنامه‌های شب وداع با این شهید در مسجد امام سجاده (ع) شهرستان اسدآباد بیان کرد: در این شب مراسم خاطره گویی توسط کبانوش گلزار نویسنده کتاب «شنام» و یکی از همزمان این شهید والا برگزار خواهد شد.

● تمامی ظرفیت‌ها برای استقبال از شهید شفیعی آماده است

فرماندار اسدآباد نیز در ادامه به مهر گفت: این شهید به نمایندگی از پنج شهید قله شنام به شهر و دیار خود بازمی‌گردد و تمام ظرفیت و امکانات شهر برای استقبال بی‌ظنیر و باشکوه این شهید گران‌قدر آماده است. مسعود بکایی ابراز کرد: مراسم استقبال از شهید شفیعی صبح روز پنجشنبه دوم بهمن از مقابل دفتر فرمانداری با حضور پرشور مردم تا مسجد امام سجاده (ع) انجام می‌شود و مراسم وداع ساعت ۲۰ و ۳۰ دقیقه در مسجد امام سجاده (ع) با سخنرانی، قرائت زیارت عاشورا و مداحی پایان می‌پذیرد.

حوالی عصر یک روز زمستانی است، درختان شهر برگیانشان را به هوای دیمه داده‌اند تا سوز سرما شهر بادرختان عریان و بی‌برگش دوچندان شود. اما کوچه‌ای در حوالی دباری خرم و آباد وجود دارد که هنوز بوی بلوط در شهر می‌پیچاند و سبزی باغچه‌های کوچک جلوی حیاط خانه‌هایش دل‌رامی برد تا کوهستانهای زاگرس.

حتی سطل های زباله این کوچه هم در میان درختچه های همیشه سبز پنهان شده اند که مبادا همگونی این کوچه زیبا را به هم بریزند؛ در میان گونه های مختلف کاشته شده در باغچه های کوچه بلوط ها خودنمایی می کنند تا ردپای زاگرس همیشه زیبا اینجا هم نماد هایش را به رخ بکشاند که آری این منم، همچنان استوار و پابرجا.

سوژه گزارش به رسم سخاوتمندان نوازی بلوط‌ها جلوی باغچه کوچک خانه‌اش منتظر است که مبادا در میان خانه‌های هم شکل این کوچه سر نخ ماجرا از دستمان در برود و بلوطی مسیر را اشتباهی به ما نشان دهد و راهمان را کج کنیم به سمت باغچه و خانه‌ای دیگر.

مالی به این حرکت به میدان بیاندازی ولی پدر بلوط فقط یک خواسته دارد: فرزندانش را پناه بدهید! می گوید همه چیز آماده است، همه می توانند بیایند و بلوطها را به فرزندخواندگی بپذیرند و با کاشتن نهالی یا بذری بر شمار فرزندان بلوط بیفزایند، این همه آنچه است که مظفر افشار از مشتاقان کمک به این حرکت می خواهد.

حیاط و پارکینگ خانه پر از گلدان‌هایی است که سرخ اصلی سوژه گزارش به برگ برگ آنها می رسد و ریشه هایشان حرفها برای گفتن دارد.

مظفر افشار می گوید که گاهی بچه های مدرسه ای پشت در این خانه صف می کشند تا به دیدار این گلدان های عجیب و غریب بیایند، گلدان‌هایی که حرف می زنند، پیام می دهند، نامه می نویسند و گاهی در ذهن کودکان این دیار داستانها و خاطرها می سرایند.

اینجا اگر گلها و نهالها نبودند شاید بیشتر شبیه یک زباله دانی درهم و برهم بود، زباله دانی که می توان از پوست تخم

سال آنقدر قد کشیده‌اند که نام نهال را بتوانند با بلوطهای جوان تمییز کنند. پدر بلوط می گوید که این کوچه از سایر کوچه های محله تمیزتر است چون اهالی آن به نوبت یک روز یا دو روز درمیان جلوی خانه های خود و همسایه های بالا و پایین را تمییز می کنند تا همه بار تمیزی کوچه به گردن نارنجی پوش محله نباشد.

● ماجرای گلدانهای عجیب و غریب اینجا اگر گلها و نهالها نبودند شاید بیشتر شبیه یک زباله دانی درهم و برهم بود، زباله دانی که می توان از پوست تخم مرغ گرفته، تا قوطی آب میوه و جای شامپوی خالی و حتی کفش ها و عروسک ای زوار دررفته را در میان آنها پیدا کرد بعد از تعارفی که ما را راهی حیاط خانه می کند، توی مسیر مظفر افشار از کارهایش می گوید و مردمی که علاقمند و مشتاق این کارها را دنبال می کنند، خودش می گوید که بعضی از افراد بارها خواسته‌اند که برای کمک

پدر بلوط منتظر است تا بچه ها و نوادگانش را نشانمان بدهد، از «شاه بلوط» گرفته تا «بنه» و «گریچ» و «کلنگ» که این دوتای آخری را می توانید زالزالک و پسته وحشی هم بخوانید ولی نام های محلی این همخانه های بلوط برای اهالی این دیار آشنا تر است. مظفر افشار نامیست که سوژه گزارشمان از او شروع می شود، ولی این همه ماجرا نیست.

افشار که بیش از شهرت خانوادگی اش در شهر به نام پدر بلوط برای خودش شهرتی دست و پا کرده است به استقبال مان می آید، هنوز سلام و علیک ابتدای حرفها در دهانمان ناماسیده با انگشت آدرس بلوطهای کوچه را نشانمان می دهد تا به فرزندان پدر بلوط هم سلامی تحویل دهیم و علیکی تنفس کنیم و چه هوایی بلوط ها اینجا به عابران تعارف می کنند.

افشار می گوید که مردم کوچه از بلوط ها استقبال کرده‌اند و حالا جلوی هر خانه ردپای زاگرس را می توان گرفت، درختچه هایی که حالا به زحمت بعد از چندین

مرغ گرفته، تا قوطی آب میوه و جای شامپوی خالی و حتی کفش ها و عروسک ای زوار دررفته را در میان آنها پیدا کرد.

● وقتی پوست تخم مرغ حرف می زند!
برعکس همه زباله دانی های دنیا اینجا خیلی خوب هم می شود نفس کشید، می شود ریه ها را بارها پر کرد و خالی کرد و پر کرد و خالی کرد و ... آری! اینجا اکسیژن پاک و خالص می دهد این طلاهای کثیف!

کاشت نهال و گل های مختلف در زباله هایی که در طبیعت تجدیدناپذیر هستند نمادی از حیات بخشی زباله هایی است که به جای جان گرفتن اینجا جان می دهند تا نمودی باشند برای کودکانی که می خواهند بیاورند زباله ها را در طبیعت رها نکنند و حالا با این زبان زیبا یاد می گیرند و یاد می دهند.
مظفر افشار می گوید که ظروف زباله اینجا حرف می زنند و برای اثبات ادعایش از پوست تخم مرغی که «گل ناز» را در خود پرورش داده سوال می کند که از سبقه و سابقه خود بگوید پوست تخم مرغ می گوید که «مادرم گوشت مصرفی شما را تامین می کرد و من امروز برای شما اکسیژن تولید می کنم و خوشحالم که بی خاصیت نیستم!»

● پوکه های فشنگی که سرود می خوانند
پوکه های فشنگی که کنار هم ردیف به ردیف ایستاده اند و در دل هر کدامشان شاخه گلی جان گرفته است نیز سرود می خوانند که «آتش افروز دیروز، تولید کننده اکسیژن امروز! امیدوارم که ما را مورد عفو و بخشش قرار دهید چون پرندگان و جانوران زیادی را از بین بردیم و امروز جبران کرده و داریم اکسیژن تولید می کنیم!» زباله های دیگر هم به صدا می آیند. جای آمیوه ای که حالا نهال بلوطی را در خود جای داده فریاد می زند که «توش جان! متشکرم که امروز در من نهال کاشتید!»
پوکه های فشنگی که کنار هم ردیف به ردیف ایستاده اند و در دل هر کدامشان شاخه گلی جان گرفته است نیز سرود می خوانند که «آتش افروز دیروز، تولید کننده اکسیژن امروز! امیدوارم که ما را مورد عفو و بخشش قرار دهید چون پرندگان و جانوران زیادی را از بین بردیم و امروز جبران کرده و داریم اکسیژن تولید می کنیم!»

مظفر افشار می گوید که این نامه ها و نوشته های روی گلدان ها پیام هایی را به مخاطب می دهد که شاید تا سالها فراموش نکنند، از دانش آموزی می گوید که جای شامپوی خود را امروز تبدیل به گلدانی کرده و کنار طاقچه اتاقش گذاشته است، از شکارچی می گوید که با دیدن پوکه هایی که در آنها گل کاشته شده است خود را مخاطب این پیام دیده و حالا از اسلحه خود دست کشیده است.

پدر بلوط معتقد است که با کاشتن نهال و گل در ظروف زباله علاوه بر اینکه از حجم زباله ها کاسته می شود می توان دهها و صدها گلدان برای تولید اکسیژن در خانه ها داشت، گلدان هایی که با خود پیام های

زیادی دارند، پیام هایی از انبوه زباله هایی که در طول روز تولید می کنیم تا اکسیژنی که انگار سالهاست تولید آن را برای ریه های گرفته زمین فراموش کرده ایم.

● برگ هایی که از سهیم شان در تولید اکسیژن می گویند

افشار در میان گلدان ها کوچک ترین شان را نشانمان می دهد در داخل یک درب شامپو یک گل کوچک پا گرفته است که دو تا گلبرگش با تمام اعتماد به نفس خود می گوید که در تامین اکسیژن زمین سهیم است. جای نخ دندان کوچکی در گوشه ای خودنمایی می کند که می گوید «به قد ریزم نگاه نکنید، به اندازه خودم اکسیژن تولید می کنم». پاکت سیگاری که حالا میزبان گل شمعدانی شده است کل دستش خوابیده و روی خود برگه ای کشیده است که «چرا سیگار؟ چرادرود؟ چرا سم؟ امروز برای جامعه من اکسیژن تولید می کنم».

میان بقیه گلدان ها سرک می کشیم، در آفتابه ای دور انداختنی «گل سنگ» پرورش داده شده است و در ملاقه مادر مظفر افشار شمعدانی! عروسک زوار در رفته میزبان نهالی شده است تا بگوید حالا هم بی خاصیت نیست.

● کفش های «ابتکار» میزبان گل ناز و شمعدانی

در کنار گلدان های عجیب و غریب یک جفت کفش زنانه دیده می شود که در آنها گل ناز و شمعدانی کاشته شده و روی کفش ها نوشته شده است که خانم ابتکار این کفش ها را به محیط زیست اهدا کرده است!

هرچند این کفش ها، کفش های خانم ابتکار نیست، ولی کفش های «ابتکار» و خلایق مظفر افشار حالا صدا کرده است و صدایش را می توان در گوش کودکانی شنید که از زباله هایشان گلدان می سازند و هر شب خواب نهال و بذره های بلوطی را می بینند که در دل کوه و دشت این دیار کاشته اند و امیدوارند که روزی آنها هم پدر بلوط شوند.

بچه هایی که برای دیدار این نهالها و گلدان ها می آیند هر کدامشان را که دوست داشته باشند می توانند با خود ببرند، مظفر افشار می گوید که در آخرین نمایشگاهی که شرکت کرده اند هیچ کدام از گلدان ها بدون تقاضی نبوده و هر کدامشان راهی خانه ای شده است.

حیات پستی خانه افشار هم پر از گلدان های مختلف است، رد پای گلدان ها تا روی پرچین و دیوار حیات خانه هم رفته است، از شاه بلوط گرفته تا حتی سماق و لیمو عمانی در میان گلدان ها دیده می شود. بعضی موزائیک های کف حیات را درآورده اند تا درختان ریشه هایشان را پر دهند در میان خاک و پا بگیرند و بالا بروند. نفس که میکشی انگار خیری از هوای سنگین بیرون از این خانه نیست، اکسیژن خالص همه وجودت را پر می کند و سبکی مولکولهای هوا را در عمق ریه هایت احساس می کنی و ترجیح می دهی بارها نفسهای عمیقت را همینجا تکرار کنی.

● پدر بلوط از عمر ۲۵۰۰ ساله فرزندانش می گوید
افشار آدرس بلوطهایی را که در سطح

مظفر افشار می گوید که ظرف زباله اینجا حرف می زند و برای اثبات ادعایش از پوست تخم مرغی که «گل ناز» را در خود پرورش داده سوال می کند که از سبقه و سابقه خود بگوید. پوست تخم مرغ می گوید که «مادرم تامین می کرد و من امروز برای شما اکسیژن تولید می کنم و خوشحالم که بی خاصیت نیستم!»

شهر کاشته است را نیز دارد، از بلوط ۱۳ ساله ای که گوشه پل صفوی خرم آباد امورات می گذراند تا درخت ۲۰ ساله ای که در حوالی میدان ژاندارمری به تولید و عرضه اکسیژن مشغول است. مظفر افشار می گوید که شعار برای احیای بلوط ها و بلوستان کافی نیست، از هشت هکتار بلوطی می گوید که در بام شهر خرم آباد کاشته و تک تک این بلوط ها را در گرمای ۴۴ درجه تابستان خرم آباد آبیاری کرده اند که مبادا خاطر فرزندان بلوط آزاده شود. رهآورد این همه نگهداری این است که تلفات بلوط ها در هشت هکتار بام شهر خرم آباد زیر یک درصد بوده است و همین که همه فرزندان پدر بلوط زنده اند و پابرجا رضایتش را دوچندان می کند.

افشار آدرس بلوطهایی را که در سطح شهر کاشته است را نیز دارد، از بلوط ۱۳ ساله ای که گوشه پل صفوی خرم آباد امورات می گذراند تا درخت ۲۰ ساله ای که در حوالی میدان ژاندارمری به تولید و عرضه اکسیژن مشغول است.

پدر بلوط از عمر ۲۵۰۰ ساله فرزندان می گوید و از مسئولان می خواهد نگران دیر پا گرفتن بلوط ها نباشند، چرا که اگر این نهالها پا بگیرند و از مرحله تاتی تاتی کردن بگذرند، تا قرن ها ریشه هایشان زمین را قرص و محکم نگه می دارد و به این دیار آب و نان می بخشد.

افشار از تولید سالانه دو هزار و ۵۰۰ نهال بلوط و توزیع نزدیک به ۴۰ هزار بذر بلوط می گوید و امیدوار است که بلوطهای جوان جا پای نیاکان به زوال رفته خود بگذارند بلکه تسلائی دل زاگرس باشند.

لابلای درخت لیموشیرین کاشته شده در گوشه حیات پستی خانه پدر بلوط قمری ها خانه کرده اند اینجا اثری از رد پای زمستان وجود ندارد تقویم حوالی اواسط دیماه را نشان می دهد ولی سرسبزی این حیات و نهالهایش و اکسیژنی که مهمان ریه هایت می کند تمام شدنی نیست، گویا اینجا در دل این حیات کوچک هر روز و هر ماه و چهار فصل خدا سبز است. بفرمایید به صرف اکسیژن خالص!

عصر یخبندان گردشگری دریایی خزر

غوطه وری توریسم آبی بردر برای وعده ها

علیرضا نوری کجوریان

بیش از ۳۳۸ کیلومتر نوار ساحلی در استان مازندران وجود دارد که جز استفاده های سنتی نظیر شنا، جت اسکی و پدال سواری و اجرای طرح های پر مشکل دریا، بهره دیگری از آن صورت نمی گیرد. این در حالیست که بیش از ۹۰ درصد مسافران فصل های مختلف برای بهره مندی از دریا، رهسپار مازندران می شوند و نهایت تنها به دیدن دریا از پشت دیوارهای بتنی یا ساختمانهای بی قواره اکتفا می کنند. دریای مازندران بیش از ۲۵۰ روز از سال آرام و به دور از روزهای طوفانی است که بیشتر این ایام به روزهای زمستان اختصاص دارد و توسعه و رونق گردشگری آبی می تواند اقتصاد نابسامان مازندران را سامان بخشد. دارا بودن آب و هوای معتدل در طول سواحل مازندران، لزوم برنامه ریزی برای رونق گردشگری آبی را در استان الزامی می سازد و اگر چه گردشگران در ایام زمستان تنها نمی توانند در دریا شنا کنند اما سایر فعالیت های تفریحی دریایی نظیر جت اسکی، قایق سواری و... به دلیل آرام بودن دریا قابل انجام است.

خاورمیانه و یا پروژه سممامی نیز در دستور کار قرار گرفته و گردشگری دریایی از اولویت های استان است و در شهرستان نیز با درخواست حوضچه آرامش موافقت شده است.

فرماندار عباس آباد با بیان اینکه از دریا استفاده خاصی جز شنای محدود در یک دوره خاص استفاده دیگری نمی کنیم، افزود: در حالی این بخش ظرفیتهای زیادی دارد و آنچه که باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد، گردشگری دریایی به معنای واقعی است.

وی در عین حال از تشکیل تیم کارشناسی برای حوزه سرمایه گذاری گردشگری دریایی خبر داد و گفت: فضای امروز استان برای سرمایه گذاری در بخش گردشگری دریایی، مطلوب و مهیاست و حوضچه آرامشی نیز با قابلیت استقرار قایق های تفریحی، جت اسکی و سایر قایق ها در حوزه کلارآباد در حال احداث است.

تشکیل سازمان عمران سواحل در شمال کشور از طرح هایی است که سالها روی میز دولتهای مختلف مانده است و ایجاد این سازمان علاوه بر اینکه متولی دریا را مشخص می کند در پویایی ابعاد مختلف گردشگری دریایی تاثیر گذار است.

● گردشگری دریایی در مازندران غریب است

قاسم احمدی عضو مجمع نمایندگان مازندران نیز با انتقاد از تشکیل نشدن سازمان عمران سواحل در کشور گفت: متأسفانه کسی متولی این حوزه نیست و یک روز وزارت کشور و روز دیگر میراث فرهنگی و شهرداریها متولی حوزه دریا می شوند.

وی با بیان اینکه گردشگری دریایی و آبی در مازندران غریب است گفت: هنوز نتوانستیم متولی مشخصی در این حوزه پیدا کنیم و ایجاد سازمان عمران سواحل در حال پیگیری است.

وی با بیان اینکه در سال گذشته بیش از ۲۳۰ نفر در سواحل استان غرق شدند بیان داشت: چگونه وقتی در یک تصادف چند نفر فوت می کنند، کلی سرو صدا می شود اما در برابر مرگ ناشی از غریق سکوت می کنیم.

به گفته احمدی برای رونق بخشی به حوزه گردشگری دریایی باید همه نمایندگان و کشور پای کار بیایند و موانع فراروی این طرح برطرف شود.

به گزارش مهر، در حال حاضر سرمایه گذاران زیادی برای ایجاد امکانات مرتبط با گردشگری دریایی در طول سواحل مازندران اعلام آمادگی کرده اند. و به تاکید مستولان، گام نخست در راستای توسعه گردشگری دریایی ورود و بکارگیری شناورهای مسافری و تفریحی در آبهای استان است.

در صورت صدور مجوزهای لازم از سوی اداره بنادر و دریانوردی استان به زودی شاهد به آب اندازی این شناورهای مسافری و تفریحی در آبهای مازندران خواهیم بود.

می کنیم. وی گفت: بخشی از نیازها از طریق صندوق توسعه ملی در حال پیگیری است و منطقه ویژه گردشگری دریایی در بندر نوشهر در حال شکل گیری است.

وی استفاده از ظرفیت بنادر برای رونق بخشی را مهم دانست و گفت: وقتی طرح اقتصادی در حوزه دریا تهیه شود به رونق و پویایی استان کمک می کند و دو طرح خوب گردشگری دریایی در استان تهیه شده و سرمایه گذاران خارجی نیز در این زمینه می توانند ورود کنند.

در عین حال، فرماندار عباس آباد که شهرستانش پتانسیل های زیادی در حوزه گردشگری دریایی دارد، نیز با اشاره به اهمیت گردشگری دریایی گفت: دو سرمایه گذاری برای فعالیت در این حوزه معرفی شده که یک نفر در مسیر اخذ مجوز است.

سید امیر حسینی با بیان اینکه، اقدامات لازم از سوی سازمان بنادر و کشتیرانی در حال اقدام است گفت: همچنین حوضچه آرامشی نیز با قابلیت استقرار قایق های تفریحی، جت اسکی و سایر قایق ها در حوزه کلارآباد در حال احداث است.

وی بیان داشت: استاندار مازندران نیز مجوز لازم برای اجرای طرح حوضچه آرامش صادر کرده و سرمایه گذار این طرح نیز بومی است و قابلیت های لازم را دارد و در حوزه سلمان شهر نیز یک مورد برای سرمایه گذاری در حوزه گردشگری دریایی نیز اعلام آمادگی شده هر چند طرح آن تاکنون ارائه نشده است.

حسینی جو افزود: طرح های مانند الماس

استاندار مازندران در عین حال اذعان داشت: همه بخش های ساحل و دریا تحت مدیریت ما نیست و این امر از جمله دغدغه ها به شمار می رود و هنوز نتوانستیم بهره برداری کاملی در حوزه دریا داشته باشیم و در این زمینه نیاز به فرهنگ سازی داریم. وی با بیان اینکه اعتقاد دارم همه مسافران استان باید نوعی از مواهب طبیعی در دریا بهره مند شوند، بیان داشت: اجرای طرح های مدرن و مترقی در حوزه گردشگری می تواند به رونق بخشی اقتصاد استان کمک کند.

استاندار مازندران بیان اینکه اگر زمینه استفاده مردم از دریا همانند خشکی فراهم شود تحولی در اقتصاد استان ایجاد می کند، یادآور شد: تاکنون موفق شدیم دو طرح در حوزه گردشگری دریایی تهیه و مجوز صادر کنیم و مسائل اداری این طرح ها پشت سر گذاشته شده است.

وی به نوار ساحلی استان از رامسر تا گلگاه اشاره کرد و گفت: ایجاد اسکله های چندمنظوره توسط بخش خصوصی، توسعه فعالیت های ورزشی دریایی می تواند تاثیر گذار باشد.

ربیع فلاح بیان داشت: همچنین باید مذاکراتی بین تورهای گردشگری ایجاد شود تا مسافران این تورها از سفرهای دریایی نیز بهره مند شوند و این امر می تواند بین کشورهای حوزه دریای خزر انجام شود.

وی ساخت اسکله های تفریحی و توریستی در نوار ساحلی را ضروری دانست و گفت: مردم باید از همه دریا استفاده کنند و اگر طرح هایی در این زمینه انجام شود، حمایت

استاندار مازندران، با بیان اینکه گردشگری دریایی مغفول مانده و مورد توجه واقع نشده است گفت: معمولا کشورهای از دریا استفاده چندمنظوره دارند.

ربیع فلاح جلودار با اشاره به اینکه بیش از ۱۵ شهرستان استان در کنار دریا واقع شده است، تاکید کرد: حتما باید در این حوزه برنامه ریزی شود و از پتانسیل های این بخش با انجام فعالیت های اقتصادی بهره برداری شود.

استاندار مازندران با عنوان اینکه دریا در حوزه اشتغال و اقتصاد نقش بسزایی دارد، تصریح کرد: گردشگری دریایی می تواند در روند توسعه استان موثر باشد.

وی با اظهار اینکه طرح دریا از جمله فعالیتها در حوزه گردشگری دریایی است یادآور شد: در این طرح، فعالیت های سنتی انجام می شود و باید طرح های مناسب در این حوزه طراحی شود.

استاندار مازندران با بیان اینکه طرح دریا در سال جدید با کیفیت بسیار مطلوب پیگیری می شود اذعان داشت: به رغم آنکه در سال جاری، اعتباری در این بخش نداشتیم حدود ۵۲ درصد کاهش غریب داشتیم و شمار غریق به زیر ۱۰۰ نفر رسیده است. ربیع فلاح افزود: کسانیکه در دریا غرق می شوند جزو فرزندان و سرمایه های ملت هستند و باید طوری مدیریت کنیم که کاهش غریق را داشته باشیم.

● هنوز نتوانستیم بهره برداری کاملی در حوزه دریا داشته باشیم و در این زمینه نیاز به فرهنگ سازی داریم

گزارشی از عدم احیای حمام‌های سنتی زنجان گرمابه‌های قدیمی در جدال با سرمای روزگار

سولماز شهبازی

شاید به جرات بتوان گفت هیچ آبتنی ای لذت بخش‌تر از آبتنی در حمام‌های عمومی نیست، این لذت را پدرها و مادرها و پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها بیشتر درک می‌کنند. استنشام بوی سفید آب، صابون و شامپو تخم مرغی، کاسه مسی و سدر و حنا و قطیغه و لنگ، زدن یک بچه‌ای تمییز و گل دوزی شده زیر بغل عزم آدمی برای استحمام و پاکیزگی را می‌نمایاند و کودکانی که همراه والدین عازم گرمابه می‌شدند تادو ساعتی کیسه‌های بافته شده از پشم پوست آن‌ها را نوازش کند.

آبتنی‌های آن روزگار گرچه بسیار طولانی می‌شد و گاه کاسه صبر کودکان را لبریز می‌کرد اما برای بزرگ‌ها فرصتی بود برای پاکیزگی و راهی از آلودگی‌ها، گرد هم آمدن و به گفت و گو نشستن و دلچسب‌تر می‌شد وقتی با روز جمعه مقارن بود.

در حمام‌های نمره بلیط می‌گرفتند و داخل حمام‌های کوچکی می‌شدند که به صف دور تا دور سالی آماده پذیرش مشتری بودند و در حمام‌های عمومی همگی در یک سالن بزرگ استحمام می‌کردند و دلاک آن قدر پوست مردم را با کیسه و سفید آب و پس از آن با لیف و صابون نوازش می‌داد که پوست‌های لطیف همچون گل سرخ می‌شدند، اگر لازم بود حنا زدن و سدر زدن و حجامت هم آنجا انجام می‌شد.

گرمابه‌ها نقش قابل توجهی در انتقال آداب و رسوم و آیین‌ها و مناسک، ادبیات شفاهی و سایر ابعاد فرهنگی جامعه نیز ایفا می‌کردند، دیدار مردم در این محل تازه می‌شد و انتقال اخبار صورت می‌گرفت.

گرمابه‌ها امروز نیز از نظر معماری دارای ارزش و اعتبار هستند و هویت معماری بومی هر منطقه را به نمایش می‌گذارند، زنجان نیز در طول سالیان متمادی دارای حمام‌های تاریخی بسیاری بوده که در چند دهه اخیر بخش قابل توجهی از این میراث تاریخی به بهانه‌های مختلف تخریب شده یا تغییر کاربری یافته است و اکنون تعداد محدودی از آن‌ها به جا مانده است.

یکی از گرمابه‌های به جا مانده از روزگاران دور، گرمابه تاریخی حاج ابراهیم سردمیان است، گرمابه‌ای که در جدال با سرمای روزگار هنوز با برجاست و مشتریان اهل ذوق خود را دارد.

در کوچه‌سقال یکی از کوچه‌های معروف منتهی به خیابان فردوسی و در همسایگی کاروانسرا ناصریه کاروانسرای بهجت واقع شده است، در چوبی قدیمی با گل میخ‌هایش همچنان باقیست اما دیگر خبری از دو سکویی که دو سوی در، برای نشستن تعبیه شده بود خبری نیست، دیوارها بازسازی و نقاشی شده است. در را که می‌گشایی بخار و رطوبت صورتت

و آب برداشتن استفاده می‌شوند، از یک حوضچه کوچک محتوی آب سرد به دالان و بعد حمام وارد می‌شوی. صاحب گرمابه می‌گوید این حوضچه علاوه بر اینکه پاهارا پیش از ورود پاک می‌کند هنگام خروج از حمام نیز اگر پاهای با آب سرد در تماس باشند فرد را از سرما خوردگی و سردرد ناشی از بخارات حمام حفظ می‌کند.

دالان‌ها یا دهلیزها هم یکی از ویژگی‌های جذاب معماری گرمابه‌هاست، این دهلیزها در تعدیل هوای محیط موثرند و با معتدل کردن هوای گرم و سرد مانع سرماخوردگی می‌شوند.

وارد دالان که می‌شوی یک در کوچک هست که در آن نیم دیواری دو سرویس بهداشتی را از هم جدا کرده و در کوتاه و باریک دیگری که طول و عرض آن یک در یک و نیم متر هم نمی‌شود به سالی باز می‌شود که دور تا دور آن درهای حمام‌های کوچک و دوش دار هست.

سالن با سرامیک کف پوشی شده در این سالن مردم کیسه می‌کشند و سپس در حمام‌ها دوش می‌گیرند، دو حمام جداگانه که دیوارهای آن نیز با مصالحی شبیه آهک پوشیده شده محل جداگانه‌ای برای نظافت‌های خاص است، نورگیرهای سقف سالن مشابه نورگیرهای سربینه است.

سکوی مربوط به نماز خواندن طی زمان تخریب شده و جای آن خالی است همین‌طور جای سه خزینه آب سرد، گرم و ولرم سالم‌است در این سالن خالی است، گرچه هنوز آب جاراست، آب تنی هست و دلاک و مشت و مال... گرمابه حاج ابراهیم که در دل بازار قدیمی

گرمابه‌ها نقش قابل توجهی در انتقال آداب و رسوم و آیین‌ها و مناسک، ادبیات شفاهی و سایر ابعاد فرهنگی جامعه نیز ایفا می‌کردند، دیدار مردم در این محل تازه می‌شد و انتقال اخبار صورت می‌گرفت

آواز زیبای آن‌ها نیز بهره‌مند شوند. از ناهمگونی برخی لوازم متوجه می‌شوی سرپا ماندن گرمابه دشوار و هزینه‌بر است و ناگزیر با حداقل لوازم نگهداری می‌شود. به گفته محمد رضا سردمیان نسل سوم از خانواده گرمابه دار، ۶۰۰ قطعه از اشیای قدیمی در این سالن به نمایش گذاشته شده‌اند و همه آن‌ها را طی هشت سال با ذوق و اهتمام شخصی اش جمع‌آوری کرده‌است و قدیمی‌ترین آن‌ها همان خمره بزرگ زیر سماور است که حدود چهار قرن قدمت دارد.

«لنگ» های قرمز رنگ تا شده و مرتب در یکی از قفسه‌ها روی هم چیده شده‌اند، شامپو، صابون و حتی کیسه در قفسه‌ای برای فروش صف کشیده‌اند.

در کمد کوچک روبروی در چشمنی دار، را که باز می‌کنی به «سردابه» می‌رسی جایی شبیه انبار با سقف کوتاه که در گذشته برای خنک نگه داشتن آب و خوراکی استفاده می‌شد و در داخل کمد مخفی شده است.

دمپایی‌ها در ورودی صف کشیده‌اند تا مشتری آن‌را به پا کند و چهارپایه‌ها و سطل‌های پلاستیکی که برای نشستن

را نوازش می‌دهد یک متر از پایین دیوارها با رنگ نارنجی و آبی به طرح آجر نقاشی شده است چهارپایه می‌آبی پایین وارد دالانی باریک به ابعاد دو متر مربع می‌شوی، در دیگری هست که غبار تاریخ ندیده، جدید است و چشمنی دارد.

کمد‌های چوبی دور تا دور سالن چیده شده‌اند و مقابل آن‌ها سکویی برای نشستن، کف سالن با تکه موکت‌های مختلف پوشانده شده، یک بخاری با دودکش بلند که از وسط سقف خارج شده روبروی در است و یک حوض هشت ضلعی با ماهی‌های قرمز که سقف بالای آن گنبدی است و سه نورگیر دارد که وقتی به جهت تعبیه آن‌ها دقت می‌کنی می‌بینی یک فلش به سمت قبله است.

پیشخوان هم سمت چپ ورودی در جای گرفته است و سر در آن با عکس حاج ابراهیم و پدرش که دو نسل از گرمابه دارن هستند مزین شده است. دور تا دور سالن که «سربینه» نام دارد اشیای قدیمی چیده شده، لوازم چوبی، سماور، ترازو، دستگاه نخ ریزی، قلیان، چراغ نفتی، خمره و حتی کتاب‌هایی که به گفته صاحب گرمابه متعلق به عهد صفویه است «مشک‌اب»، حصیرها و ده‌ها وسیله دیگر دور تا دور سقف طاق ضربی کوبیده شده‌اند، بسیاری از وسایل‌ها روی ۴۳ کمد چوبی کوچک که با رنگ آبی روشن نقاشی شده‌اند چیده شده و حتی عکس‌هایی از شمایل ائمه (ع) و لوطی‌های قدیمی زنجان چسبانده شده، بخشی از اشیای ریز مثل انگشتری و کتاب‌های قدیمی درون یک ویترین جدید چیده شده‌اند و قفس‌های قناری روی کمد‌ها قرار گرفته‌اند تا مشتری‌ها همراه با عطر خوش حمام از

و گرمابه میرلی تبدیل به موزه مردم شناسی اما این وعده هم محقق نشد. به گفته سرمدیان اکنون دو گرمابه دیگر در سطح شهر زنجان فعال هستند گرمابه های «میرلی» و «فرش باشی» اما گرمابه حاج ابراهیم سرمدیان قدیمی سنش بالاتر از آن هاست. وی اظهار می کند: سالانه حدود ۱۰ میلیون تومان هزینه نگهداری و عوارض شهرداریست، با وجود اینکه علاقه زیادی به گرمابه دارم اما منتظرم سریعتر میراث فرهنگی تعیین تکلیف کند که در نگهداری آن مرا حمایت می کند یا قصد تملک دارد. صاحب این گرمابه تاریخی مشاهده تخریب این گرمابه را رنجی بزرگ می داند و می افزاید: همه امور مربوط به تعمیر و مرمت را خودم انجام می دهم، هر در خواستی که به میراث فرهنگی داشته ام پاسخی نداشت است

نفرات از ۱۷۰ هزار تومان تا ۳۳۰ هزار تومان تعیین شده است. سرمدیان اسناد ثبت گرمابه را می آورد پوشه ای که وعده ها و قوانین در آن بوی رطوبت گرفته اند... ملک گرمابه را حاج محمد وقف کرده اما سرقفلی متعلق به خانواده سرمدیان است با مساحت ۴۵۶ متر مربع، سال ۸۸ در زمره آثار ملی ثبت شده است و گرچه باید پیرو این رویداد از مالیات های متعلق به درآمد معاف می شد و علاوه بر مساعدت های فنی و کارشناسی در حفاظت و تعمیرات بخشی از هزینه های آن از سوی میراث فرهنگی تامین می شد اما به گفته سرمدیان تاکنون این وعده ها محقق نشده است. سرمدیان خاطر نشان می کند قرار بود سال ۸۵ میراث فرهنگی گرمابه ها را تملک کند اینجا تبدیل به موزه صنایع دستی شود

زنجان جا خوش کرده است حالا علاوه بر مشتری های ثابت و سن و سال دار مشتری های جوان هم دارد که با علاقه به مشت و مال می آیند و در گرمابه آبتنی می کنند. هر روز ساعت هفت صبح در گرمابه به روی مشتریان گشوده می شود و روزانه به طور میانگین بیست نفر مراجعه کننده دارد، بازدید کننده هایی هم هر هفته از خارج از استان برای بازدید می آیند، از هفت سال پیش تاکنون شبانه ها گرمابه مختص بانوان است و مشتری ها پرو پا قرص هستند حتی یک مشتری دارد که به هوای آبتنی از تهران به زنجان عزیمت می کند. دلاک و مشت و مال ده، برای آقایان یک نفر است و برای خانم ها سه نفر. محمد رضا سرمدیان نوه حاج محمد و فرزند حاج ابراهیم، سومین نسل از گرمابه داران در این خانواده است. او که علاقه مند به فعالیت در محیطی آرام است از هفده سال پیش پس از فوت پدرش مدیریت حمام را عهده دار شده و دلسوزانه تمام امور آنجا از تعمیر و بازسازی تا جمع آوری کلکسیون برای ایجاد موزه در گرمابه را انجام می دهد. سرمدیان می گوید: آن طور که پدرم تعریف می کردند در یکی از تعمیرات گرمابه متوجه شده روی یک قطعه سنگ حفاری شده «تعمیرات اساسی به سال ۱۱۳۳» گرچه او نیز در این تاریخ تردید دارد اما معتقد است هر چه هست گرمابه متعلق به عهد صفوی است. وی به نقل قول هایی از پدرش استناد می کند و می گوید: قبلا لوله کشی آب

با وجود اینکه جمهوری اسلامی ایران پس از سقوط طالبان و بازگشت نظام قانونمند در این کشور طرح های متعددی را برای ساماندهی و بستری های لازم برای بازگشت پناهندگان افغانی فراهم کرد و حتی مجبور به حاشور زدن برخی از استان های کشور به عنوان منطقه ممنوعه شد اما پناهجویان را از قمار زندگی برای عبور از مسیرهای ممنوع به هر طریق ممکن به منظور بهره مندی از امنیت در ایران منصرف نکرد. حضور اتباع بیگانه غیرمجاز و ازدواج با بانوان ایرانی تنها یکی از صدها مشکلی است که نه تنها با بازگرداندن اتباع بیگانه حل نشده بلکه با گذشت هر سال بر این کلاف سردرگمی و بی هویتی کودکان متولد شده گره ای کورتر می زند. شناسنامه به عنوان تنها مدرک شناسایی هر فرد که بر زنده بودن یا حق قانونی فرد دلالت دارد اما برای بسیاری از کودکان سیستان و بلوچستان و خراسان رضوی به دلیل ازدواج های غیر قانونی و با اتباع بیگانه به رویا تبدیل شده است. در حال حاضر به گفته نماینده مردم چابهار در مجلس شورای اسلامی بیش از ۴ هزار و ۵۰۰ نفر در سیستان و بلوچستان فاقد شناسنامه هستند و حتی با گذشت ۵۰ سال از عمر خود و داشتن زن و بچه ونوه اما مدرکی دال بر ایرانی بودن خود ندارند و این آمار بنا بر گفته مدیر کل امور اتباع خراسان رضوی به بیش از ۲۲ هزار نفر می رسد.

میراث داران آوارگی در خراسان چشم انتظارند؛ هویت؛ رویای کودکانی که بی وطن زاده می شوند

مردم افغانستان بیش از ۳۰ سال است که آوارگی و مهاجرت را به عنوان راه گریز از مشکلات کشور خود انتخاب کرده اند و به رغم اینکه با سقوط حکومت طالبان بسیاری بر این باور بودند که دیگر مهاجرتی از افغانستان رخ نخواهد داد اما نبود امنیت، فقر و بیکاری نتوانست از موج مهاجرت ها بکاهد. قاچاق انسان، سوانح رانندگی، ناامنی، قاچاق سوخت و مواد مخدر و تولد کودکانی که هنوز پس از ۳۰ سال هویتی برای زندگی ندارند همگی از پیامدهای نامیمون ورود غیر مجاز اتباع بیگانه از مرزهای شرقی کشور است.

مرزبیا حاجبی

خراسان رضوی با ۱۵۰ هزار مهاجر خارجی از کشورهای افغانستان، عراق، پاکستان و هند بعد از تهران مقام دوم به مهاجر پذیری را در ایران به خود اختصاص داده است

بسیاری از پناهنجویان کشور افغانستان و عراق که به واسطه رافت اسلامی در طی سالیان گذشته توسط جمهوری اسلامی از تمامی حقوق شهروندی و بدون پرداخت هر گونه عوارض و یا مالیاتی بهره برده اند حال با بازگشت به وطن کودکانی به ارث گذاشته اند که هم چون پدر میراث دار آوارگی و بی هویتی هستند.

● «گلشهر» مشتی از خروار

برای بازخوانی مشکلات اتباع بیگانه و میراث به جای مانده از آنها راه سختی برای پیمودن نیاز نیست و کافی است تا سری به انتهای خیابان طلاب و محله ای به نام گلشهر بزنید، محله ای که به کابلستان نیز در بیت اهالی شهرت دارد.

فاطمه سنخاستی مادر دو دختر ۸ ساله از جمله ساکنان این محله است که سفره دلش را با آه بلندی باز می کندوی می گوید: «۱۲ ساله بودم که همسر مردی افغانی شدم، به خیالم قد نمی کشید که روزی مرد زندگی ام ترکم کند و فرزندانم به درد بی هویتی مبتلا شوند. ازدواجمان غیرقانونی بود، نه گذرنامه ای داشت و نه هیچ چیز دیگر و تنها دلم را به عشق خوش کردم و در آن زمان هویت و ملیت برایم معنایی نداشت و هنگامی که همسر مرا رها کرد و به افغانستان بازگشت تازه متوجه شدم که آینده فرزندانم را به هیچ پاک کردم اما دیگر کار از کار گذشته است»

در این محله سرت را که بچرخانی می رسی به خانه های زیادی که حرف دل صاحبخانه آن را می شود در چشم کودکان معصومش دید، کودکانی که هنوز برایشان غریب است که چرا فارسی حرف می زند و حتی لهجه های آنها به غلظت بسیاری از مشهدی ها است اما هویتی ندارند. در این محله از مدرسه رفتن که خبری نیست هیچ بلکه حقوق شهروندی نیز معنایی ندارد و بی شناسنامه های زیادی در گلشهر نفس می کشند که بی هویتی نفسشان را بریده است.

● ۲۲ هزار کودک بی هویت ارمغان ازدواج های غیر قانونی

مدیر کل امور اتباع و مهاجرین خارجی استانداری خراسان رضوی در این رابطه گفت: ازدواج های غیرثبیتی و موقت با اتباع بیگانه در دسرساز است و بسیاری از بانوان را با مشکلاتی مواجه کرده است که وجود ۲۲ هزار کودک فاقد شناسنامه در خراسان رضوی از همین دست مشکلات است. محمد عجمی اظهار داشت: در حال حاضر بر اساس سرشماری انجام پذیرفته ۲۲ هزار کودک حاصل ازدواج غیرقانونی ۷ هزار بانوی خراسانی با اتباع بیگانه هستند.

وی افزود: بانوان ایرانی باید در صورتی با مرد خارجی ازدواج کنند که آن مرد دارای گذرنامه و اقامت رسمی باشد اما در شرایطی که مرد خارجی دارای گذرنامه نیست این ازدواج غیرقانونی بوده و بی تردید این مسئله پیامدها و تبعات اجتماعی به دنبال دارد که مهم ترین شکل آن تولد کودکانی بی نام و نشان است. وی بیان کرد: با این وجود فرزندانگی که

و تشکیل خانواده داده اند.

● فرصتی برابر برای تحصیل

با وجود اینکه بسیاری از رسانه های بیگانه بر طبل حقوق بشر کوبیده و سعی دارند تا جمهوری اسلامی ایران را در بحث حقوق پناهندگان ناقض قانون نشان دهند اما به گفته معاون اجرایی اداره کل امور اتباع و مهاجرین وزارت کشور جمهوری اسلامی ایران برای تحصیل دانش آموزان اتباع بیگانه سالانه متحمل ۵ هزار میلیارد ریال می شود. عباس نصرالهی بیان داشت: در سطح ایران ۳۳۰ هزار دانش آموز تبعه بیگانه و مهاجر خارجی مشغول تحصیل هستند که حداقل هزینه تحصیلی برای هر دانش آموز در یک سال معادل ۱۳ میلیون ریال است که این رقم با احتساب ۱۲ سال تحصیل هزینه ای بالغ بر ۶۰ هزار میلیارد ریال به دولت ایران تحمیل می کند.

معاون اجرایی اداره کل امور اتباع و مهاجرین وزارت کشور افزود: خدمات رسائی جمهوری اسلامی ایران به دانش آموزان پناهنده و تبعه بیگانه بسیار پرهزینه و گسترده است اما ملت ایران در راستای ارج نهادن به کلام بنیانگذار انقلاب اسلامی و رهبر معظم انقلاب زمینه تحصیل فرزندان اتباع بیگانه و مهاجرین افغان را در کشور خود فراهم کرده تا به این امید که آنها با کسب علم افغانستان را بسازند.

● دولت ایران سنگ بنای حمایت از پناهندگان

نماینده کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان با اشاره به عملکرد ایران در حوزه خدمات دهی و فراهم کردن امکانات برای پناهندگان از جمهوری اسلامی ایران به عنوان محور تحقق صلح و دوستی یاد کرد.

«سپوانکا داناپالا» در این سفر در جمع خبرنگاران

اظهار داشت: در تمامی فرصت ها از قبیل کنفرانس های بین المللی از دولت ایران به عنوان سنگ بنای حمایت از پناهندگان به ویژه در بحث آموزش یاد کردم.

نماینده کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان تاکید کرد: همه می دانند که راه حل اصلی پناهندگان افغانی در بازگشت به کشور خودشان است لذا باید اقدامات و زیرساخت های لازم جهت بازگشت این افراد فراهم شود.

● سیکل معیوب

عدم بازگشت بسیاری از مهاجران و اصرار بر زندگی به عنوان شهروندان قاچاقی بسیاری از این افراد را به دلیل اینکه مدرکی برای اثبات ایرانی بودن ندارند بر آن داشته تا از محل سکونت خویش در روستاهای استان خارج نشوند زیرا خروج آنها و دستگیری توسط نیروهای نظامی بدون شک آنها را با دردسر جدی مواجه می کند.

این افراد که از داشتن پارانیه، بیمه و هر گونه حق و حقوقی بازمانده و دستشان کوتاه است کودکانی همچون سرنوشت خویش به دنیای ما آوردند تا این سیکل معیوب بر مدار تکرار در استان های شرقی کشور باقی بماند.

کودکانی که به دلایل عمده نظیر فقر فرهنگی، فقر اقتصادی و نداشتن اسناد هویتی از تحصیل بازمانده اند و چون نمی توانند از امکانات رسمی کشور بهره مند شوند ناچار تن به کار داده اند و امروزه کودکان کار نام و نشان گرفته اند.

ازدواج شرعی اما غیرقانونی با اتباع بیگانه و کوتاهی زوجین در ثبت سند ازدواج موجب شده تا امروزه هزاران نفر از افرادی که در محدوده جغرافیایی ایران اسلامی زندگی می کنند از حقوق ابتدایی شهروندی خود محروم بمانند، افراد پلا تکلیفی که درباره هویت ایرانی یا غیر ایرانی شان گفته ها و ناگفته های بسیاری وجود دارد.

استان بوشهر در معرض آلودگیهای زیست محیطی لزوم مقابله با آلاینده‌ها

بتول سهراب پور

در کنار پیشرفت‌ها و توسعه‌یافتگی جوامع، عمدتاً به علت سرعت صنعتی شدن و توسعه شتابان و بدون کار کارشناسی و ندیدن همه زوایا، مسائل زیست محیطی از اولین موضوعاتی است که نادیده گرفته می‌شود.

پس از آنکه توسعه و پیشرفت در بخش‌های مختلف صورت گرفت، مردم و محیط پیرامونی آن صنایع متوجه می‌شوند که در میان انبوهی از آلودگی‌ها و مشکلات زیست محیطی گرفتار شده‌اند.

استان بوشهر در سال‌های اخیر با سرعت بالایی به سوی توسعه و پیشرفت در حرکت بوده است که این موضوع باعث شده در نقاط مختلف استان شاهد رشد صنعت باشیم که یکی از عوارض صنعتی شدن، مشکلات زیست محیطی است. آلوده شدن محیط زیست باعث می‌شود تا مشکلات بسیار زیادی برای مردم به ویژه برای سلامت افراد و محیط زندگی ایجاد شود که عدم توجه به این مسائل، خسارات جبران ناپذیری در پی خواهند داشت.

آلودگی‌های صنعتی یکی از مهمترین چالش‌های زیست محیطی در استان بوشهر است که در شهرستان‌های جنوبی به علت وجود تأسیسات نفت و گاز و پتروشیمی و در شهرستان‌های شمالی نیز به علت وجود تأسیسات تولید نفت و همچنین صادرات نفت، این آلودگی‌ها به وفور مشاهده می‌شود. فاضلاب شهری به عنوان یکی دیگر از مشکلات زیست محیطی استان بوشهر مطرح است که همه شهرهای استان به نوعی با این مشکل دست و پنجه نرم می‌کنند و لازم است که در این زمینه اقدامات مناسبی صورت گیرد.

پدیده گرد و غبار و ریزگردها هم که تقریباً برای تمام کشور شناخته شده است ولی در استان بوشهر علاوه بر ریزگردهایی که از کشورهای همسایه وارد استان می‌شود، در برخی مناطق استان نیز به علت فرسایش خاک شاهد وقوع گرد و غبار و حضور ریزگردها در خانه‌های مردم هستیم. هر چند در گذشته این دغدغه‌ها خیلی مورد توجه قرار نمی‌گرفت ولی در سال‌های اخیر اقدامات بسیار زیادی برای مقابله با مشکلات زیست محیطی در استان بوشهر صورت گرفته است اما این اقدامات کافی نیست و لازم است که اقدامات اساسی در این زمینه‌ها صورت گیرد.

مشکلات فاضلاب در شهرهای ساحلی استان بوشهر

نماینده مردم بوشهر گناوه و دیلم در مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: فاضلاب به عنوان یکی از مهمترین دغدغه‌های مردم در شهرهای مختلف استان بوشهر مطرح است و پیگیری‌های بسیار زیادی در این زمینه داشته‌ایم. عبدالکریم جمیری با بیان اینکه مشکلات

فاضلاب بوشهر را به اطلاع رئیس جمهور، معاونین وی، وزیر نیرو و معاونین وزیر نیرو رسانده‌ایم، افزود: عدم ایجاد شبکه کامل فاضلاب در شهرها استان باعث بروز مشکلات زیست محیطی زیادی برای مردم شده است.

وی تصریح کرد: طرح‌های نیمه تمام فاضلاب را در شهرهای بوشهر و گناوه و دیلم داریم و در شهرهایی چون چغادک نیز این مشکلات به صورت جدی وجود دارد و نیاز است که مسئولان به صورت ویژه این موضوع را ببینند.

نماینده مردم بوشهر گناوه و دیلم در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه مشکلات فاضلاب دارای خطرات بسیار ناگوار است، گفت: رئیس جمهور در جمع مردم بوشهر وعده داد که این مشکل رفع شود.

اختصاص اعتبار برای فاضلاب بوشهر

مدیرکل حفاظت از محیط زیست استان بوشهر گفت: فاضلاب بوشهر، یکی از مشکلات اصلی زیست محیطی استان است که در سفر اخیر رئیس جمهور به بوشهر بر حل آن تأکید و اعتبار آن اختصاص داده شد.

حسین دلشب افزود: با توجه به اینکه تنها در بنداری همچون بوشهر، گناوه و دیلم، تصفیه خانه فاضلاب وجود دارد که آنها نیز کامل نیستند و به این دلیل فاضلاب شهری به دریا سرازیر می‌شود، تشکیل شبکه جمع‌آوری فاضلاب و جلوگیری از آسیب به محیط زیست دریا و زیستگاه‌های آبزیان، یکی از مسائل زیست محیطی اصلی در استان است که در صورت رفع آن، بسیاری از مشکلات محیط زیستی استان بوشهر حل می‌شود.

وی بیان داشت: در سفر رئیس جمهور و هیات دولت به استان، بنا بر این بود که پروژه‌هایی تخصیص اعتبار شوند که بیش از ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند و سازمان محیط زیست استان بر این اساس، در دو بخش ملی و استانی، مطالبات را مطرح و پیگیری کرد.

لزوم مقابله جدی با ریزگردها در استان بوشهر

مشکلات ریزگردها در فصل‌هایی از سال آفتاب مردم را آزار می‌دهد که عملاً زندگی را برای مردم استان بوشهر بسیار سخت می‌کند و مردم ترجیح می‌دهند که حتی برای کار و تحصیل و... هم از خانه خارج نشوند. بخش قابل توجهی از ریزگردها از کشورهای همسایه برخاسته و وارد کشور می‌شوند که به استان بوشهر نیز می‌رسند و این موضوع باید در سطح کلان ملی بررسی و پیگیری شود. البته بخشی از ریزگردها نیز در استان تولید می‌شود که در حاشیه برخی از شهرها و روستاهای استان و به علت فرسایش خاک، خشکسالی، برداشت بی رویه از طبیعت و... این مشکل ایجاد می‌شود که باید با انجام مطالعات مناسب، زمینه رفع این مشکل فراهم شود.

مدیرکل حفاظت از محیط زیست استان بوشهر گفت: مطالباتی در راستای حل معضل ریزگردها و قانون کنوانسیون تالاب‌ها، در بخش ملی توسط این سازمان در مدت اخیر پیگیری شده است که با همکاری کارگروه های ملی در این زمینه تخصیص اعتبار برای تالاب حله و افزایش درختکاری در جنوب استان انجام شد.

دلشب درباره اقدامات صورت گرفته این سازمان به منظور عملیاتی شدن مبارزه با آلودگی های صنعتی هوای عسلویه گفت: در این زمینه دو اقدام انجام شده که در ابتدا کمیته‌ای با حضور معاون محیط زیست کشور و با همکاری وزارت نفت تشکیل شد و مسئله میزان آلودگی هوای عسلویه در نقاط مختلف آن مورد بررسی قرار گرفت. وی افزود: وزارت نفت با همکاری یک شرکت مشاوره خارجی، گزارشی در رابطه با مناطق عسلویه، خارگ و ماهشهر تهیه کرده و با دستور وزیر نفت، دستور پیگیری و اجرای مفاد این گزارش صادر شده است تا هرچه سریعتر نسبت به عملیاتی شدن برنامه‌های اصلاح محیط زیست در نفت و شرکت‌های تابعه آن اقدام شود.

مدیرکل حفاظت از محیط زیست استان بوشهر اضافه کرد: همچنین وزارت نفت، گزارش elp از محیط زیست عسلویه نیز به سازمان محیط زیست ارائه کرده و طی آن برنامه‌های یک، سه و پنج ساله‌ای را برای کاهش گازهای فلر به این سازمان داده است.

راه‌اندازی انبار مکانیزه گوگرد در عسلویه برای کاهش آلودگی‌ها

حسین دلشب با اشاره به اینکه روزانه یک هزار و ۸۰۰ تن گوگرد در عسلویه تولید شده و باعث اسیدی شدن آب، خاک و هوای آن منطقه می‌شود اظهار داشت: دومین برنامه سازمان برای کاهش آلودگی هوای عسلویه این است که انبار مکانیزه گوگرد را راه اندازی کند که این کار در حال حاضر در مرحله پیش راه اندازی است.

وی ادامه داد: مشکل فعلی ما احداث واحدهای جدید است و تأکید و نظارت سازمان حفاظت از محیط زیست این است که واحدهای جدید بر اساس زیروفرلین (بدون فلر) و تکنولوژی های نوین احداث شوند تا عملکردشان آلوده کننده نباشد.

افتتاح انبار مکانیزه گوگرد تا دهه فجر

مدیر عامل سازمان منطقه ویژه پارس نیز از تلاش برای کاهش مشکلات در این منطقه خبر داد و افزود: این سازمان آماده است که برای مسائل زیست محیطی از مشارکت مردم، شوراها و سمن‌های فعال در برنامه های وزارت نفت استفاده کند. مهدی یوسفی تصریح کرد: صنعت نفت در برخورد با مشکلات و معضلات زیست محیطی در محیط پیرامونی خود، به جای پاک کردن صورت مسئله، مشکلات را پذیرفته و در راستای رفع این مشکلات برنامه ریزی و اقدام می‌کند.

وی همچنین افتتاح انبار مکانیزه گوگرد در دهه فجر امسال را از دیگر برنامه های پیش روی صنعت نفت در راستای کاهش آلودگی صنعتی در منطقه خواند.

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه پارس با اشاره به کاهش ۵۰ درصدی آلودگی فلرینگ فازهای ۹ و ۱۰ پارس جنوبی این اقدام را در مدت زمان کوتاه چهار ماه نشانگر توجه ویژه صنعت نفت در راستای رفع آلودگی دانست.

مبارزه با آلودگی های صنعتی هوای عسلویه

سراب واهی تبریزی‌ها برای بیمارستان بزرگ بیمارستانی که هنوز زمین ندارد

محمد رضا علی اشرفی

انتظار شش ساله برای مشخص شدن وضعیت و ساخت این مرکز درمانی در حالیست که اگر این روزها سری به بیمارستان‌های تبریز بزنید انبوه‌مراجعه کنندگانی را از شهرها و استان‌ها حتی کشورهای همسایه می‌بینید که برای انجام امور درمانی خود را به تبریز رسانده اند ولی بیشتر آنها به دلیل نبود فضاهای درمانی و تخت بیمارستانی با مشکلات متعددی مواجه اند.

محل بیمارستان ۲۹ بهمن تبریز و توسعه آن احداث کند.

وی همچنین افزود: زمینی که قبلا از سوی استانداری در اختیار سازمان تامین اجتماعی قرار گرفته بود در شهر جدید سهند بود که تامین اجتماعی نیز با آن مخالف بود و در نظر داشت آن را در شرق تبریز احداث کند.

● بیمارستان تامین اجتماعی در سهند ساخته نمی‌شود

مدیرکل تامین اجتماعی آذربایجان شرقی نیز از منتفی شدن ساخت این بیمارستان در ابتدای بزرگراه تبریز-سهند خبر داد و گفت: بیمارستان تامین اجتماعی در سهند ساخته نمی‌شود چراکه این شهر جمعیت کافی برای ساخت این بیمارستان را ندارد.

پیشنهاد شده و باعث از بین رفتن وقت و فرصت خدمت به مردم می‌شود. وی با تاکید بر ضرورت ساخت این بیمارستان و نیازی که در استان برای این بیمارستان احساس می‌شود، گفت: تامین اجتماعی برای تحویل گرفتن زمین بیمارستان ۳۰۰ تختخوابی تبریز اقدام نمی‌کند درحالیکه زمین این بیمارستان در مکان قبلی تعیین شده آماده تحویل بود ولی کسی حاضر به تحویل این زمین نشد. فرهنگی بر ضرورت ساخت بیمارستان های جدید در تبریز اشاره کرد و اظهار داشت: باید با توجه به جمعیت استان و کلانشهر تبریز و نیز تعداد مراجعه گردشگران سلامت از کشورهای همسایه بیمارستان جدید ۳۰۰ تختخوابی هرچه سریعتر مکان یابی نهایی شده و عملیات اجرایی آن آغاز شود.

● احداث بیمارستان جدید تامین اجتماعی از نیازهای اساسی کلانشهر تبریز است

رئیس مجمع نمایندگان آذربایجان شرقی در مجلس شورای اسلامی نیز گفت: احداث بیمارستان جدید تامین اجتماعی از نیازهای اساسی کلانشهر تبریز است. میرهادی قره سید با بیان اینکه نباید مصوبات با تغییر دولت مورد غفلت قرار گیرد، ابراز داشت: موقعیت خاص آذربایجان شرقی به جهت وجود پزشکان خوب و باتجربه باعث شده تا روزانه تعداد زیادی گردشگر سلامت از استان‌ها و کشورهای مجاور به تبریز سفر کنند و این خود به خود باعث ناکافی بودن امکانات و تخت های بیمارستانی فعلی شده است.

● بیمارستان جدید در غرب تبریز و در ۱۵ هکتار ساخته می‌شود

نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در مجلس شورای اسلامی گفت: امیدواریم این بیمارستان جدید که قرار است توسط تامین اجتماعی در غرب تبریز و در ۱۵ هکتار زمینی که از سوی استانداری واگذار شده به زودی اجرایی شود.

رضا رحمانی با تاکید بر اینکه ایجاد این بیمارستان از مصوبات دولت قبلی بوده اما تامین اجتماعی زیر بار اجرای آن نمی‌رفت، گفت: به رغم اختصاص زمین از سوی استانداری، تامین اجتماعی در صدد آن بود که این بیمارستان جدید را در

فرماندار سابق اسکو نیز در آن روزها با اشاره به جمعیت رو به افزایش شهرستان اسکو به جهت احداث مسکن مهر در شهر جدید سهند از ایجاد مرکز درمانی تامین اجتماعی در این منطقه خبر داده و اعلام کرده بود که زمین مورد نیاز برای احداث بیمارستان فوق تخصصی ۳۰۰ تختخوابی در ۲۷ هزار مترمربع در شهر جدید سهند تامین شده و آماده واگذاری است. درحالیکه همگان فکر می‌کردند اکنون تامین اجتماعی در حال تهیه نقشه و تعیین پیمانکار برای این پروژه است ولی در روزها و ماه‌های اخیر با اعتراض نمایندگان استان در مجلس به سازمان تامین اجتماعی مشخص شد که تامین اجتماعی برای تحویل گرفتن زمین بیمارستان ۳۰۰ تختخوابی تبریز در سهند اقدام نمی‌کند درحالیکه زمین این بیمارستان در مکان قبلی تعیین شده آماده تحویل بود.

همچنین مشخص شد که بیمارستان در آخرین مکان تصویب شده یعنی ابتدای بزرگراه تبریز-سهند ساخته نمی‌شود و مکان دیگری برای آن مشخص می‌شود تا این تراژدی انتخاب مکان برای بیمارستان تامین اجتماعی شش ساله شود. درحالیکه در بسیاری از شهرها و استان‌های کشور بیمارستان‌های این چنینی در این مدت ساخته و به بهره برداری می‌رسد. متأسفانه اکنون و با گذشت بیش از شش سال خبری از این بیمارستان و مکان یابی ساخت آن نیست و هنوز مسئولان مربوطه بعد از گذشت این همه مدت به دنبال زمین مناسب می‌گردند که باعث ایجاد شائبه‌هایی شده است.

● تعلل و وسواس در انتخاب زمین بهانه‌ای برای عدم ساخت این بیمارستان است

عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی با انتقاد شدید از برخی مدیران اجرایی استان و همچنین تامین اجتماعی گفت: به نظر می‌رسد تعلل و وسواس در انتخاب زمین بهانه‌ای برای عدم ساخت این بیمارستان توسط تامین اجتماعی است. محمدحسین فرهنگی با اشاره به تصویب ساخت این بیمارستان در سال ۱۳۸۷ توسط سازمان تامین اجتماعی گفت: تا به امروز در هر سال مکان‌های جدیدی برای ساخت این بیمارستان

کمی بود تخت بیمارستانی در این کلانشهر گردشگر سلامت پذیر، مسئولان دولت گذشته را مجاب کرد تا چاره ای بیندیشند و برای همین احداث بیمارستان ۳۰۰ تختخوابی تبریز طی سفر استانی دوم هیئت دولت دهم به آذربایجان شرقی در سال ۱۳۸۷ به تصویب رسید و پروژه احداث بیمارستان بر عهده سازمان تامین اجتماعی گذاشته شد که در آن روزها قرار شد که این مجموعه در قسمت جنوب شرقی تبریز احداث شود.

با گذشت سه سال از تصویب این مصوبه و عدم انجام هیچ فعالیتی در خصوص این بیمارستان در کنار افزایش نیاز استان به یک بیمارستان بزرگ باعث شد تا در سال ۱۳۹۰ مدیران وقت تامین اجتماعی استان با مشکل بزرگی به نام مطالبه عمومی مردم در این خصوص مواجه شدند که در نهایت دو قطعه از اراضی شهرک جدید الاحداث خاوران تبریز همراه با نقشه‌ها و اطلاعات مستند از سوی استانداری به سازمان تامین اجتماعی استان معرفی شد و همگان فکر کردند بالاخره عملیات اجرایی این بیمارستان آغاز می‌شود.

این مکان معرفی شده بعد از پیگیری‌های مستمر چند ماهه و استعلام از ادارات مختلف با مخالفت اداره گاز به دلیل انتقال خط لوله گاز اصلی به کشور ترکیه و بررسی در کارگروه تخصصی استانداری آذربایجان شرقی در آن سال‌ها منتفی شد تا همچنان تبریزی‌ها چشم انتظار انتخاب مکان اصلی پروژه باقی بمانند.

اوایل سال گذشته بود که مدیر وقت تامین اجتماعی استان از انتخاب زمینی در فاز سه شهر جدید سهند برای ساخت بیمارستان خبر داد ولی این پایان داستان نبود، چراکه هنوز مکان قطعی نشده بود و در بهمن ماه سال ۹۲ نیز معاون درمان تامین اجتماعی آذربایجان شرقی در گفتگو با خبرنگار مهر از نهایی شدن مکان این بیمارستان در ابتدای بزرگراه تبریز-سهند خبر داد و به آغاز عملیات اجرایی بیمارستان ۳۰۰ تختخوابی تامین اجتماعی تبریز وعده داد. به گفته سید حسن سیدی زمین ۱۰ هکتاری مسطح و مناسب برای ساخت بیمارستان مورد تصویب قرار گرفته بود که امید می‌رفت بعد از تحویل زمین، تامین اجتماعی اقدام به مطالعه و تهیه نقشه برای احداث این بیمارستان کند و انتظارات چندین ساله بالاخره به پایان رسد.

عضو هیئت رئیسه مجلس

شورای اسلامی با انتقاد

شدید از برخی مدیران

اجرایی استان و همچنین

تامین اجتماعی گفت:

به نظر می‌رسد تعلل و

وسواس در انتخاب زمین

بهانه‌ای برای عدم ساخت

این بیمارستان توسط تامین

اجتماعی است |

رحیم اردلان با تاکید بر اینکه مکان یابی ساخت بیمارستان بعد از شش سال به زودی نهایی می‌شود، ادامه داد: نظر هیئت مدیره سازمان تامین اجتماعی بر این است که بیمارستان جدید تامین اجتماعی در خود کلانشهر تبریز ساخته شود.

وی با انتقاد از برخی نمایندگان مردم تبریز در تبریز که خبر از نهایی شدن مکان این پروژه داده بودند، اظهار داشت: مکان این پروژه هنوز مشخص نیست و با این حال تبریز می‌تواند به منظور نمایندگان از مکان ساخت این بیمارستان خبر می‌دهند.

با این حال و با گذشت بیش از شش سال از تصویب ساخت این بیمارستان امید است با همت جدی برخی مدیران دستگاه‌های اجرایی مربوطه شاهد مکان نهایی آن و همچنین آغاز عملیات اجرایی ساخت بیمارستان و تجهیز و بهره برداری آن باشیم.

گزارش پرتو بهمن ماه

ماجرای مدارس سی باسیستم جدید گرمایشی در لرستان

دانش آموزانی که «پتو» به مدرسه می برند

حسین اسدی
آزادبخت

دو دبیرستان دخترانه کوثر و دکتر حسابی شهرستان کوهدشت نزدیک به ۲۰ روز است بابت دو سایل گرمایشی به سر می برند و دانش آموزان و معلمان این دو دبیرستان مجبورند سرمای طاقت فرسای زمستان را کنار صندلی های سرد کلاس به تحمل بنشینند.

قدیمی بودن و فرسودگی دیگ های بخار سیستم گرمایشی این دو دبیرستان که دارای یک ساختمان بزرگ هستند، علت قطع شدن گرمای کلاس ها عنوان شده است. ان وضعیت به گونه ای است که دانش آموزان مجبورند برای تحمل فضای سرد زمستانی کلاسها از پتوهایی استفاده کنند که از خانه های خود همراه می آورند.

مسئولان دبیرستان کوثر می گویند: دو دیگ بخار سیستم گرمایشی دبیرستان، بسیار قدیمی هستند و چندبار هم تعمیر شده اند اما به علت پوسیدگی، امکان تعمیر دوباره آنها وجود ندارد. آنها می گویند: مسئولان اداره کل نوسازی مدارس استان از محل بازدید کرده و گفته اند دیگ های بخار نو را از تهران سفارش داده اند و به زودی مشکل گرمایشی دو دبیرستان رفع خواهد شد.

یکی از دانش آموزان دبیرستان کوثر به خبرنگار ما می گویند: وضعیت سرمای کلاس ها به قدری حاد است که حتی نمی شود از مازیک ها استفاده کرد چون تا چند کلمه با آنها نوشته می شود یخ می زند. این دانش آموز ادامه می دهد: بچه ها مجبورند برای گرم شدن از خانه با خود پتو بیاورند که این هم جوابگو نیست. دانش آموز دیگری در حالی که پتوی مسافرتی را به دور خود پیچانده است، می گویند: باور کنید قادر به یادگیری هیچ کدام از درس ها حتی ریاضی که بسیار برایمان مهم است نیستیم چون سرمای شدید اجازه فکر کردن را از ما گرفته است. دانش آموز دیگری مدعی است تاکنون به دلیل وضعیت سرمای کلاسها برخی از دانش آموزان سرما خورده اند شده اند.

زنگ تفریح است و دانش آموزان به جای جنب و جوش طبق معمول مدارس، پتوهای مسافرتی نازکی را دور خود پیچیده و کنار هم جمع شده اند تا هرطور شده امروز را هم در سرمای طاقت فرسای بهمن ماه ساعات درسی را به پایان رسانده و خود را به گرمای مهربان بخاری های خانه برسانند.

● در خواست از نوسازی مدارس لرستان

مسئول تدارکات و پشتیبانی آموزش و پرورش کوهدشت نیز در این رابطه به خبرنگار مهر می گویند: روال اداری تعمیرات مدارس به این گونه است که نامه تعمیرات خود را اول مهرماه به ما تحویل می دهند تا لیست آنها به اداره کل نوسازی مدارس استان تحویل داده شود.

کازمی با بیان اینکه آموزش و پرورش محری هیچ گونه طرح عمرانی نیست، ادامه می دهد: سیستم گرمایشی این دو دبیرستان بعد از زمان گفته شده خراب شده اند اما با توجه به حساسیت موضوع، از مدیرکل نوسازی مدارس استان خواستیم برای بازدید به کوهدشت بیاید که ایشان هم به کوهدشت آمد و قول داد هرچه زودتر موضوع پیگیری شود.

وی یادآور می شود: تعمیر سیستم گرمایشی دو دبیرستان کوثر و دکتر حسابی کوهدشت ۱۵ تا ۲۰ میلیون تومان اعتبار لازم دارد که از طریق مناقصه پیمانکار آن مشخص و وسایل مورد نیاز از تهران خریداری شده که به محض رسیدن تجهیزات، کار تعمیر توسط پیمانکار انجام خواهد گرفت.

● نوسازی مدارس: در حال استانداردسازی سیستم گرمایشی هستیم

مدیر کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان لرستان نیز در این رابطه با مشکل سیستم گرمایشی این دبیرستانها می گویند: در بازدیدی که هفته گذشته از دبیرستانهای کوهدشت داشتیم مشکل جدی در این زمینه وجود نداشت.

حسین اسدی پور ادامه داد: پروژه ای که در حال حاضر توسط نوسازی مدارس لرستان در دست انجام بوده بحث نوسازی و استانداردسازی سیستم گرمایشی مدارس استان است.

وی با بیان اینکه اعتبار مورد نیاز برای استانداردسازی سیستم گرمایشی مدارس استان به مبلغ ۱۰۸ میلیارد ریال تامین شده است افزود: این اعتبار در میان کل شهرستانهای استان از جمله کوهدشت توزیع شده و کار استانداردسازی سیستم گرمایشی مدارس در حال انجام است.

اسدی پور با بیان اینکه در دو مدرسه یاد شده نیز کار استانداردسازی سیستم گرمایشی در حال انجام است یادآور شد: پیش بینی می شود که تا پایان بهمن ماه سالجاری سیستم گرمایشی استاندارد این مدارس تحویل داده شود.

مدیر کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان لرستان با بیان اینکه این مدارس سیستم گرمایشی داشته و در حال حاضر کار استانداردسازی آنها در حال انجام است تصریح کرد: پیمانکار مربوط به استانداردسازی سیستم گرمایشی این دو مدرسه نیز انتخاب شده و کار در این زمینه در حال انجام است.

● وعده ای برای پایان بهمن ماه

اسدی پور با بیان اینکه تاسیسات مکانیکی مورد نیاز برای استانداردسازی سیستم گرمایشی مدارس از خارج استان تهیه

می شود یادآور شد: همچنین اعتبارات مورد نیاز برای این کار از محل درصدی از درآمدهای ناشی از فروش گاز خانگی به مشترکین تامین می شود.

وی با بیان اینکه این اعتبار بعد از تامین به حساب وزارت آموزش و پرورش واریز می شود افزود: با توجه به تخصیص ۵۰ درصدی این اعتبارات نسبت به انتخاب پیمانکار اقدام و کار در این زمینه عملیاتی شده است.

مدیر کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان لرستان با بیان اینکه قبل از تامین اعتبار نمی توانستیم نسبت به انتخاب پیمانکار اقدام کنیم یادآور شد: همچنین اعتبارات در این زمینه سنگین بوده و در طول یک دوره کوتاه مدت امکان جذب اعتبار و اجرای کل کار نیست.

اسدی پور با اشاره به فرسودگی و غیراستاندارد بودن سیستم گرمایشی تعداد زیادی از مدارس استان بیان داشت: در این زمینه از سال گذشته تریق اعتبارات به این حوزه آغاز شده و کار به سرعت در حال انجام است.

وی با بیان اینکه مشکلات مدارس در این زمینه باید از طریق آموزش و پرورش به نوسازی مدارس اطلاع داده شود و نوسازی مدارس به طور مستقیم هیچ مکاتبه ای با مدارس ندارد مدعی شد که در بازدید هفته گذشته از این مدارس مشکلی در زمینه سیستم گرمایشی وجود نداشته است.

به هر روی تصاویر منعکس شده در این گزارش مربوط به بازدید میدانی روز گذشته خبرنگار مهر از این دبیرستانها بوده که پیش از دو هفته است از مشکل نبود سیستم گرمایشی رنج می برند و انتظار می رود مسئولان امر با پذیرش مشکل موجود نسبت به رفع هرچه سریعتر آن اقدام کنند.

در عرصه فرهنگ و هنر متاسفانه هر چه از پایتخت فاصله می گیریم امکانات هم تقلیل می رود به طوریکه هیچ شهر بزرگی در کشور حتی از منظر امکانات و فعالیت های هنری قابل قیاس با پایتخت نیست. این در حالی است که تهرانی ها هم از عدم امکانات کافی می نالند. این سالها بحث تمرکززدایی نیز راه به جایی نبرده و هنوز بیشتر شهرهای کشور سینما و گالری و سالن تئاتر ندارد. وضعیت سینمای ایلام نمونه ای از ده ها مورد در کشور است. یکی از مهمترین مشکلات استان ایلام در حوزه فرهنگ نبود زیرساختهای فرهنگی است در این بین سینما در استان ایلام و شهرستان های مختلف آن واژه ای غریب شده و وعده های مختلفی که مسئولان مختلف برای حل مشکل نبود سینما در استان داده اند تاکنون عملی نشده است. گزارش ایلام از وضعیت وعده های ساخت سینما و عملی نشدن آنها را که بخوانید می توانید به جای نام استان ایلام، نام بسیاری از ۳۰ استان دیگر کشور را قرار دهید.

بعد از امکانات می رسیم به داستان از بین رفتن هنرهای اصیل در استان ها که برای ما پنهان ورود به این مبحث در این شماره برگزار می کنیم. جشن موقام آخشامی در اردبیل بود. بعد از سال ها دوری اردبیل از موسیقی موقامی و محافل این نوع موسیقی فرصتی برای محک داشته ها و نداشته های این موسیقی اصیل بود. که شما در گزارش ویژه ای از چند و چون آن سر در خواهید آورد.

حوزه هنر را برای دقایقی کنار بگذاریم به مباحث فرهنگی مانند وضعیت نشر و مطبوعات و کتابخوانی و ... می رسیم. و می بینیم به طور نمونه طی سالهای اخیر با وجود افزایش چندین برابری آمار صدور مجوز، صنعت نشر در استانی مانند قزوین و خروچی آن، عملاً این حوزه در این استان در محاق قرار دارد و تأثیر چندانی در فرآیند فرهنگ و اجتماع ندارد. حالا بگذریم از استان هایی که در نشر وضعیت مطلوبی ندارند. پرونده فرهنگ و هنر در این شماره قطور نیست اما شرح واقعیت است.

چراغ سینما در ایلام همچنان خاموش است؛ وعده‌هایی که عملی نمی‌شود

رمضان نوری

یکی از مهمترین مشکلات استان ایلام در حوزه فرهنگ نبود زیرساخت‌های فرهنگی است در این بین سینما در استان ایلام و شهرستان آبدانان واژه‌ای غریب شده و وعده‌های مختلفی که مسئولان مختلف برای حل مشکل نبود سینما در استان داده اند تاکنون عملی نشده است.

خواسته‌های مردم و اهالی فرهنگ و هنر استان ایلام است که این مسئله واقعا باید حل شود و اینکه استانی سینما نداشته باشد، باورش سخت و دشوار است. وی افزود: یکی از مهمترین مشکلات استان بحث زیرساخت‌های فرهنگی در استان ایلام است که باید در این زمینه اعتبارات مناسبی برای استان جذب شود تا بتوان فاصله امکانات فرهنگی بین استان و دیگر مناطق کشور را کم کرد. استاندار ایلام افزود: این استان نیازمند احداث و راه اندازی مراکز فرهنگی و هنری در شهرستان‌های مختلف است تا همه هنرمندان حمایت مسئولان را لمس کنند.

● طرح‌های مختلف فرهنگی و هنری استان از نبود اعتبار رنج می‌برند
اما قصه فرهنگ و هنر استان ایلام و نبود امکانات فقط مربوط به سینما نیست چراکه هم اکنون طرح‌های فرهنگی و هنری استان نظیر مجتمع فرهنگی هنری دره شهر، مجتمع فرهنگی دهلران و چند طرح دیگر در استان با گذشت بیش از ۱۰ سال از ساخت آنها هنوز تکمیل نشده‌اند و متاسفانه اعتبارات خوبی به این طرح‌ها اختصاص پیدا نمی‌کند امیدواریم روزی برسند سینما شهرستان آبدانان رونق بگیرد و سیما قدس ایلام نیز هرچه زودتر راه اندازی شود تا مردم استان بعد از سالها در سینمایی در شهر خود فیلم تماشا کنند.

عملیات تخریب تنها سینمای ایلام در مرکز شهر برای تبدیل شدن به مجتمع تجاری، فرهنگی و خدماتی در واپسین روزهای فصل زمستان پارسال آغاز شد و قرار است در طراحی جدید، ساختمان ۱۱ طبقه‌ای با کاربری مجتمع بزرگ تجاری و فرهنگی از سوی بخش خصوصی احداث شود. تاریخچه ساخت سینما قدس ایلام با گستره ۸۰۰ مترمربع و ظرفیت ۴۷۰ نفره به سال ۴۷ برمی‌گردد

است که به انواع واحدهای اقتصادی و تجاری تغییر کاربری داده است. وی بیان داشت: در این باره مسئولان ارشاد، استانداران، مسئولان کشوری و... بارها وعده حل مشکلات را دادند که هنوز اجرایی نشده و روز به روز کاربری‌های این سینما چندگانه می‌شود.

این شهروند آبدانان اظهار داشت: واقعا واژه سینما در استان ایلام و شهرستان آبدانان واژه‌ای غریب شده و هر مسئولی هم برای حل مشکل سینما شهرستان وعده داده متاسفانه عملی نشده است. وی افزود: این شهرستان به رغم استعدادهای خوب هنری در زمینه‌های مختلف متاسفانه از فقر امکانات فرهنگی رنج می‌برد که همین عامل باعث رها کردن هنر توسط جوانان شده است. احمدی تصریح کرد: در استان هنرمندان داریم ولی مسئولان هنردوست نداریم چراکه مسئولان فرهنگی در بحث امکانات برای استان کار خاصی انجام نداده‌اند.

● استان ایلام از نبود امکانات فرهنگی رنج می‌برد
محمدرضا مروارید استاندار ایلام نیز به ما گفت: مشکلات زیادی در بخش فرهنگی استان ایلام به خصوص در بخش امکانات وجود دارد که باید حل شود. وی بیان داشت: احداث مجتمع‌های فرهنگی هنری، برج فرهنگی، سینما و... باید در استان ایلام رونق بگیرد چراکه هم اکنون این استان از نبود این امکانات رنج می‌برد. استاندار ایلام تصریح کرد: استان ایلام یک استان هنرمند خیز است و در سالهای اخیر هنرمندان این استان در بخش‌های مختلف موفق به کسب عناوین کشوری شده‌اند که جا دارد برای بهبود امکانات فرهنگی در استان تلاش بیشتری شود. مروارید عنوان کرد: وجود سینما نیز از

آبدانان مشکلات فرهنگی این شهرستان را بررسی کرد. وی در این بازدید بیان داشت: یکی از مشکلات این شهرستان بی رونقی و غیرفعال بودن سینمای آن است. وی ادامه داد: با توجه به اینکه این مرکز فرهنگی و هنری توسط بخش خصوصی اداره می‌شود در چند سال گذشته تغییر کاربری داده و از سینما به مرکز تجاری تبدیل شده است. نیاکان افزود: چنانچه مدیریت این مرکز بر عهده بخش دولتی بود زمینه بیشتری برای رفع مشکلات این مجموعه و راه اندازی دوباره این مرکز فرهنگی به عنوان سینما فراهم می‌شد. مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی ایلام حمایت از هنرمندان و توسعه فعالیت‌های هنری را از برنامه‌های این اداره کل اعلام کرد و گفت: در این زمینه اهتمام جدی وجود داشته تا امکان رشد و توسعه فرهنگی و هنر این شهرستان فراهم شود. وی تاکید کرد: برنامه‌های فرهنگی در دراز مدت بازخورد داشته و در این زمینه تعامل لازم بین مسئولان و هنرمندان باید وجود داشته باشد.

● وعده‌های ۱۲ ساله تحقق پیدا نکرده است
علی احمدی یکی از شهردان شهرستان آبدانان به خبرنگار ما گفت متاسفانه سالان سینمای شهرستان آبدانان که در گذشته مورد استقبال مردم قرار می‌گرفت به یک باره تعطیل شد و حال سالهای زیادی

این روزها که همه جای کشور بحث اکران فیلم‌های مختلف در سینماها مطرح است ایلامی‌ها به دلیل نبود سینما در این استان از دیدن فیلم‌های روز کشور محروم‌اند و همین عوامل باعث شده ایلام با استان‌های دیگر از لحاظ برخوردار از امکانات فرهنگی فاصله زیادی داشته باشد. استان ۵۵۰ هزار نفری ایلام که دارای سالن سینما در گذشته بوده امروز هیچ سینمایی در این استان فعال نیست چراکه تنها سینمای استان یعنی سینما قدس در مرکز شهر ایلام به دلیل بازسازی هنوز راه اندازی نشده و سینمای شهرستان آبدانان نیز حدود ۱۲ سالی است که خاموش شده است. سینمای شهرستان آبدانان از گذشته میزبان علاقمندان به سینما بوده که به مرور زمان تعطیل می‌شود و طی این سالها به سوپرمارکت، میوه‌فروشی و تغییر کاربری داده است. مشکل اصلی سینما شهرستان آبدانان بحث تملک و عدم حمایت دولت است چراکه در حال حاضر نه دولت و نه بخش خصوصی حاضر به راه اندازی مجدد این سینما نیستند چراکه امروز اکثر طرحها در کشور باید با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی همراه باشد که در حال حاضر چنین چیزی برای سینمای آبدانان مشاهده نمی‌شود.

● وعده‌ای جدید برای سینمای شهرستان آبدانان
روز گذشته محمدعلی نیاکان که به تازگی سکان فرهنگ و ارشاد استان ایلام را به دست گرفته طی سفری به شهرستان

نوای موسیقی مقامی در
اردبیل مهجور است

ساز ناکوک امکانات هنری

به خود دیده است. هنرمندان به یاد دارند که سال ۸۷ مسابقات موسیقی مقام در اردبیل برگزار شد و فرصت احیا و ارزیابی برای تولیدات را فراهم ساخته بود. این تجربه دیگر تکرار نشد. خراسانی می گوید تبریز دو سال قبل این مسابقات را آغاز کرده و مستمر ادامه می دهد اما مسئولان همت نکردند این مسابقه در اردبیل تکرار شود.

طبیعی است وقتی فرصت عرض اندام فراهم نشود تولیدات هنرمند کوچک و کوچکتر خواهد شد اما طی سال های اخیر پرسش های مکرر رسانه ها از عدم تکرار این مسابقه نیز بی نتیجه مانده و امروز نیز سرپرست حوزه هنری استان می گوید اگر حمایت مالی نشویم اعتبار نداریم. امیر رجبی معتقد است احیای موسیقی مقامی به دلیل رویکرد دینی و عرفانی آن ضروری است و با توجه به مضامین عرفانی و دینی این نوع موسیقی، ضروری است زمینه احیای آن فراهم شود. در عین حال رجبی می گوید دست و بال ما برای تامین ساز و مسابقات و سایر درخواست ها بسته است. تمنای این مسئول حمایت سایر نهادهای است و تاکید دارد اردبیل در حوزه خوانندگی موسیقی مقامی استفاده های بی نظیری دارد.

● بیگانگی شبکه سبلان با موسیقی اصیل

درد دل هنرمندان موسیقی مقام مختص به برگزاری مسابقات این نوع موسیقی نیست. می گویند چرا صدا و سیما پوشش مطلوبی از تولیدات این موسیقی ندارد و چرا این موسیقی رونق نمی گیرد تا تربیت شنیداری شهروندان بر اساس یک موسیقی اصیل و سنتی باشد؟

خراسانی معتقد است صدا و سیما باید در حوزه ضبط موسیقی ورود کند. وی تجربه خود در این خصوص را اینطور توصیف می کند که از سال ۱۳۵۵ فقط یک دستگاه «است» توانسته است ضبط کند. مشکلی که گریبانگیر سایر هنرمندان نیز هست.

تربیت شنیداری نکته ظریفی است که موسیقی مقام به دلیل ظرفیت فراخ خود می تواند به دوش گیرد و این روزها که بدخلقی و خشونت از آفات اجتماعی در اردبیل است روح نواز دردهای درخود فرورفته این شهر باشد. آیا این فرصت در اختیار موسیقی اصیل مقامی قرار خواهد گرفت؟

ونوس پهنود

برگزاری جشن مقام آخاشمی بعد از سال ها دوری اردبیل از موسیقی مقامی و محافل این نوع موسیقی فرصتی برای محک داشته ها و نداشته های این موسیقی اصیل بود. فرصتی که از یکسوی ذوق و شوق هنرمندان برای خروج از مهجوریت را به همراه داشت و از سوی دیگر استقبال قابل توجه شهروندان نشان می داد موسیقی مقامی اصالت و پیوندی دیرینه با مردم آذری زبان داشته و دارد.

باین وجود در کنار گرمی محفلی که با هدف شناساندن غنای عرفانی و معنوی این موسیقی به همت حوزه هنری اردبیل برگزار شد، نوای ناکوک کمبود امکانات نیز شنیده می شد. نواهایی که هر از گاهی دل ریش می کرد و هنرمندان در تمنای اصلاح آن تلاش و کوشش و تمرین های مستمر را تنها جایگزین می یافتند. سوال اینجاست که چرا اردبیل نتوانسته اسمی در موسیقی مقامی در میان تولیدات شاخص به هم زند و مگر استعداد های موسیقی این منطقه توانی کمتر از سایر استان های همزبان دارد؟

فرهنگ جامعه می تواند بسیاری عوارض را درمان کند.

● وقتی ساز باسخگوی حنجره طلایی نیست

تأکیدات فعالان عرصه موسیقی سنتی اردبیل برای احیا و رواج این نوع موسیقی در حالی است که مشکلات پشت پرده اجرا عرصه را برای فعالان تنگ می کند. موسیقی مقامی اغلب از سازهای تار، کمانچه، عود، قانون، بالابان و ضرب استفاده می کند اما به تعبیر صادق زاده در اغلب گروه های موسیقی کمبود ساز به چشم می خورد.

اینجاست که حنجره های کار کرده و آبدیده نمی تواند جایگاه مطلوب خود را کسب کند و وقتی از سرپرست حوزه هنری استان که در واقع نهادی است دایر کننده کارگاه های موسیقی مقامی در خصوص کمبود امکانات می پرسیم موضوع تکراری «اعتبارات» را پیش می کشد.

صادق زاده و ۱۴ نفر دیگر در همین کارگاه ها با حداقل امکانات از اساتید آکادمیک آذری برای آموزه های خود بهره می گیرند. این گروه معتقدند موسیقی مقام یک فن و تخصص است در کنار ذوق و شوقی که خواننده در فضای اجرا ایجاد می کند و بر همین اساس باید حصار کمبودها را شکست و از محضر اساتید مطرح استفاده برد.

● کمبود نوازنده موسیقی مقامی در اردبیل

در تاکید به جایگاه این نوع موسیقی و ودن خواننده اردبیلی معتقد است موسیقی مقام توأم با اصالت است و در واقع گویای فرهنگ کلاسیک ما است.

وی تاکید دارد که این نوع موسیقی هنوز طرفداران بسیاری دارد و با بهره گیری از ادبیات کلاسیک و اشعار غنی شاعران می تواند پیوندی عمیق با فرهنگ بومی برقرار کند. مؤذن اشعار تولیدی جدید شاعران جوان را نیز جاری و ساری در موسیقی مقامی دانسته و اضافه می کند: اگر شعر مناسب سروده شود موسیقی مقام به مانند پایه موسیقی ما است و می تواند دامنه تولیدات وسیعی داشته باشد.

● درمان بیماری های روان جامعه با موسیقی

دیگر فعال موسیقی مقامی معتقد است اصلی ترین خاصیت موسیقی درمان روح انسان است.

علیرضا صادق زاده با تاکید به علم و تخصص نهفته در موسیقی مقام گفت: بهره گیری از ظرفیت این موسیقی برای درمان دردهای روانی جامعه به شدت مورد نیاز است.

این خواننده اردبیلی تصریح کرد: موسیقی می تواند شادی و قناعت بیاموزاند در حالی که امروز مردم اغلب نه شادند و نه با قناعت زندگی می کنند و اگر شاد باشند نیز قانع نیستند.

صادق زاده با بیان اینکه موسیقی مقام ظرفیت تخصص و اصالت را در بطن خود دارد اضافه کرد: چنین موسیقی پیوند یافته با

قصه به همین جا ختم نمی شود. موسیقی مقامی اردبیل درد کهنه دیگری نیز دارد که به گفته بهاءالدین خراسانی به کمبود نوازنده بر می گردد. تاجایی که اغلب گروه ها از نوازنده مشترک استفاده می کنند یا دست به دامن شهرهای دیگر می شوند.

خراسانی که از سال ۸۶ تدریس آواز خود را در اردبیل آغاز کرده در حال حاضر ۱۲ شاگرد درس آموخته دارد و می گوید ورود نسل جوان به عرصه موسیقی مقامی اتفاقی نیک و قابل توجه است. کلاس های آواز سازی حوزه هنری برای پخته کردن خواننده مبتدی نیز حرکت مطلوبی است و به تعبیر این خواننده توانسته غنای خوانندگی را افزایش دهد. خراسانی به یاد دارد که در گذشته نوازندگان اردبیلی به نسبت استان های همسایه بیشتر هم بودند اما در این میان پیچ و خم آموزش ها به سمتی رفته که امروز نوازنده قابل موسیقی مقام در این استان کم باشند.

این مهم در حضور زنان در عرصه موسیقی مقام تأثیر منفی مضاعف داشته است. بطوریکه به تعبیر خواننده اردبیلی هر چند مانعی برای حضور زنان در نوازندگی و همسرایی وجود ندارد اما کمبود آموزش ها و موانع فرهنگی مانع از شکوفایی استعداد های پنهان شده است.

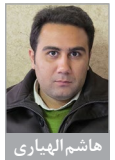
● یاد شیرین مسابقات مقامی موسیقی مقام در اردبیل فراز و فرود بسیار

نشر در استان قزوین وارد فاز بحرانی شده است

رپورتاژ به جای روزنامه

سابقه نشر کتب و نشریات در قزوین حکایت از تجربه دیرین این شهر در زمینه صنعت، فرهنگ نشر دارد. روزگاران که در عصر صفویه، نسخه های متعددی از درجه یک ترین منابع علمی در رشته های گوناگون توسط بزرگترین خطاطان عالم اسلام در این شهر استنساخ می شدند و از آنجا به دست دانشمندان سراسر جهان اسلام می رسید.

هاشم الهیپوری

روندی که با وجود همه فرازونشیب هایی که قزوین به خود دید کماکان متناسب با موقعیت سیاسی و اجتماعی در این شهر ادامه داشت و حتی در عصر پهلوی اول، بحبوحه وقوع انقلاب تا سالهای میانی دهه ۸۰ صنعت نشر قزوین با وجودی که شهرستان بود دربردارنده میزان قابل توجهی از نشریات و کتبی بود که هر کدام به طیف های گوناگون سیاسی و فکری تعلق داشتند. اما طی سالیان اخیر با وجود افزایش چندین برابری آمار صدور مجوز، صنعت نشر استان خروجی آن عملاً در محاق قرار دارد و تأثیر چندانی در فرآیند فرهنگ و اجتماع قزوین ندارد. در حال حاضر نزدیک به ۶۰ مجوز نشریه در قالب روزنامه، هفته نامه، ماهنامه و... در استان قزوین صادر شده است اما متأسفانه از میان کل این آمار به سختی ۵ تا ۸ نشریه در کل استان منتشر می شوند که از این میان نیز نشریاتی که هنوز شاناس ادامه حیات دارد، غالباً به صورت افتان و خیزان و البته مشروط به شرط آگهی به حیات بی رمق خود ادامه می دهند. از طرفی اوضاع نشر کتاب در انتشاراتی های قزوین نیز به شدت کساد است تا جایی که واگذار کردن کتابی با ارزش علمی متوسط، برای چاپ به انتشاراتی های قزوین، رویدادی نادر و استثنائی محسوب می شود.

بنابراین «کتاب خوان» و «کتاب نویس» در قزوین می بایست کماکان محتاج منت و احسان انتشاراتی های پایتخت برای انتشار آثار مورد نظرشان باشند همانگونه که این وضعیت نیز در عرصه مطبوعات استان حاکم است.

چاپ رپورتاژ و آگهی ترحیم به جای کتاب و روزنامه

کشاورز خسته مدیر و سرمایه گذار نشر بعثت در بیان فضای کلی وضعیت نشر در استان قزوین

نیز متأسفانه از نظر اقتصادی و مالی روز به روز فقیرتر شده اند، بنابراین دیگر نمی توان از آنها انتظار زندگی را داشت که در آن هر ماه هزینه ای هم برای خرید کتاب و نشریه اختصاص داده شود.

● ضرورت نجات شهرستانها از یوغ تهران زدگی

این نویسنده می گوید: باید شهرستانها را از یوغ تهران زدگی نجات داد و دانست که شهرستانی ها مسائل خودش را دارند و خود شهرستانی ها هم باید بدانند تهران زدگی صرفاً از ناحیه پایتخت ساخته نمی شود بلکه نشریات و کتبی که ظرفیت های بومی را خودخواسته نادیده می گیرند یکی دیگر از عوامل ایجاد تهران زدگی هستند. حسینی لاهه می دهد: تهران زدگی می تواند در همه حوزه های فرهنگی از جمله محدوده نشر نیز بروز داشته باشد و در نتیجه موجب قطع ریشه های صنعت نشر، تولید فرهنگ بومی، اشتغال فرهنگی، رکود اجتماعی و مسائلی از این دست در شهرستان ها شود. این نویسنده بیان می کند: در شرایط اقتصادی نامناسب می توان با توجه به فرهنگ و دغدغه مردم و در پیش گرفتن رویکردهای علمی، تبدیل به برندی مطرح در عرصه نشر (کتاب و نشریه) شد و بر بسیاری از مشکلات فائق آمد. وی می افزاید: از سویی نیز دولت به جای صرف پارانهای میلیاردری در انتشاراتی های نورچشمی در تهران که عملاً هیچ خروجی ندارند این هزینه را صرف صنعت نشر در استان ها و شهرستان هایی با قابلیت و توانمندی چون قزوین کند و در عمل نتیجه درخور آن را نیز مشاهده کند.

● حوزه نشر نیاز به برنامه ریزی مدون دارد

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین با تأکید بر ضرورت برنامه ریزی مدون در حوزه نشر گفت: حوزه نشر رسالت خطیری بر عهده دارد و با توجه به کیفیت، می تواند عامل رشد یا تنزل سطح فرهنگ جامعه شود از این رو باید این عرصه در استان تقویت شود. مهدی احمدی بیان کرد: تناسب نشر کتاب با خوراک و نیاز فرهنگی مردم باید رعایت شود تا بتواند جوابگوی مطالبات عمومی و فرهنگی شود. وی ادامه داد: کتاب و نشریه دو مورد از اصلی ترین شاخصه های توسعه فرهنگی و ابزاری کارآمد در زمینه دیپلماسی فرهنگی به شمار می رود و در این راستا وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توسعه کمی و کیفی کتب و نشریات را مورد توجه جدی قرار داده است.

احمدی با اشاره به انتساب عنوان دلالمومنین و مینودر به قزوین افزود: با وجود مفاخر و چهره های فراول در عرصه ادب و فرهنگ و هنر باید خود را با معیارهای توسعه فرهنگی همگام کرده و برای فعالیت فرهنگی مطابق با برنامه ششم توسعه آماده کنیم. مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین در ادامه به اهمیت افزایش تنوع و تعدد کتب انتشار یافته اشاره کرد و گفت: تمرکز بر روی تعداد خاصی کتاب مشخص موجب غفلت از نیازهای فرهنگی می شود در حالیکه باید در حوزه کتاب نیازسنجی صورت گیرد و متناسب با مطالبه عمومی کتاب مناسب عرضه شود.

● هماهنگی صنعت - فرهنگ نشر متناسب با نیاز مردم

وی افزود: اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی

استان قزوین در نظر دارد در راستای توسعه و دیپلماسی فرهنگی دیدگاه نشر را تغییر داده و بر مبنای نیاز مردمی در این باره برنامه ریزی کند، چرا که عرصه رقابت حوزه نشر بر اساس خوراک فرهنگی مردم فعالیت می کند لذا این نیاز فرهنگی باید بر مبنای ارزیابی های صورت گرفته مورد بررسی قرار گیرد و در راستای آن تولید محتوی صورت گیرد.

احمدی ضمن تأکید بر مشارکت اهالی قلم و ناشران با اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، به فعالیت ناشران در جشنواره ها اشاره کرده و افزود: از ناشران انتظار می رود با حضور فعال و قدرتمند در جشنواره ها به رونق این شاخص فرهنگی کمک کنند و در این راستا موضوعات مهمی چون صفحه آرایی، طراحی جلد، انتخاب توزیع کنندگان و مروجان را بررسی کرده و به رفع اشکالات بپردازند.

وی همچنین از ناشران خواست که با بررسی وضعیت نشر در استان های دیگر و شناسایی نقاط ضعف و قوت خود و بازدید از انتشارات فعال و موفق و استفاده از تجربیات آنها موجب رشد وضعیت نشر در استان شوند که در این شرایط اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان نیز با افزایش میزان خرید کتاب از ناشران حمایت می کند مشروط بر اینکه ناشران کتب خود را به روز رسانی کرده و کیفیت آن را تقویت کنند. مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین همچنین بیان کرد: انعقاد تفاهم نامه از سوی ناشران با مراکز علمی استان برای فروش کتاب، دریافت نیازها و تأمین آن می تواند زمینه را برای تعاملی دوسویه فراهم کند.

وی با اشاره به وجود شخصیت های فاخر فرهنگی و ادبی در استان قزوین بیان کرد: این استان به همت صاحبان اندیشه، فکر و قلم نیاز دارد تا با حمایت از مولفان و نویسندگان جوان فضای بهتری در عرصه نشر کتاب رقم بخورد.

● شهرستانها تنها میراث دار بحران هستند

تاکنون بسیاری از نویسندگان، حلیمان و سرمایه گذاران صنعت چاپ و نشر که پیش تر در خدمت این عرصه در قزوین بودند، اقدام به مهاجرت به تهران و یا تغییر شغل کرده اند همین مسئله نشان می دهد که تا اینجانب صنعت نشر استان با بحرانی مواجه است که هر لحظه سهل انگاری و تسامح مسئولان نسبت به آن می تواند پیامدهای وخیم تری را برای فعالان این عرصه در استان به همراه داشته باشد.

از سویی نیز متأسفانه بسیاری از بحران های نشر در شهرستان ها نیست و در این بین متأسفانه اصحاب نشر در شهرستان ها میراث دار این بحران از پایتخت و سیاست های دولت پیشین هستند بنابراین نمی توان قسوری برای آنها متصور بود. در این بین نقش پشتیبانی و دلسوزی دولت و نهادهای حاکمیتی در حمایت جدی و احیای صنعتی نشر که به طور مستقیم با اعتلا و یا ابتلال فرهنگ امروز و فردای این کشور عین گشته مهم جلوه می کند که آکید است محقق شود. بی توجهی به فرهنگ در حوزه نشر می تواند پیامدهای زیانباری در شرایطی که جنگ نرم در ابعاد مختلف آغاز شده بدنبال داشته باشد لذا متولیان فرهنگ و هنر کشور باید با برنامه ریزی و حمایت های جدی خود نگراند این مسیر با تلاطم و بحران روبرو شود و تلاشگران این عرصه از میدان خارج شوند.

روزهای خوب تئاتر در بام ایران: کردستان

تأثیر هنر در تغییر افکار

سیمه رمضان نیا

هنر های نمایشی همواره از تأثیر گذاری بالاتری بر ذهن مخاطب برخوردار بوده اند و از اهمیت بیشتری نیز برخوردار است و در این بین اجرای تئاتر کودک اهمیت بیشتری دارد چرا که تئاتر کودک و نوجوان یکی از ابزار های هنری است که می تواند در امر آموزش و تربیت تأثیرات مفیدی بر ذهن و باور کودک داشته باشد.

خود را تخلیه کنند و مهارت های لازم را فرا بگیرند که خوشبختانه با وجود افراد هنرمند این شهرستان این بستر فراهم شده است. وی تأکید کرد: آموزش و پرورش به دنبال این است که دانش آموزان تنها درس خوان نباشند بلکه در کنار آموزش تحصیلی مهارت های لازم و ضروری را نیز فرا بگیرند و این بستر مناسبی است که توسط انجمن نمایش بیچار فراهم شده تا در کنار اجرای نمایش نکات تربیتی و آموزشی هم برای کودکان بیان شود.

مدیر آموزش و پرورش بیچار هنر تئاتر را جز هنر های تأثیر گذار در جامعه خواند و بیان داشت: حمایت از قشر هنرمندان زمینه ساز تداوم انجام کار های متعدد هنری و جلوگیری از آسیب های اجتماعی است.

● هنر تأثیر بسزایی در تغییر افکار جامعه دارد

رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی بیچار نیز بیان داشت: هنر تأثیر بسزایی در تغییر افکار جامعه دارد و هنرمندان با استفاده از زبان هنر و بهره گیری از آموزه های دینی نقش مهمی در ترویج فرهنگ اسلامی خواهند داشت.

مهدی سلطانی به اهمیت بعد فرهنگ در جامعه و عواقب غفلت از آن اشاره کرد و بیان داشت: بعد فرهنگ اهمیت بسیار زیادی را در جامعه دارد و متأسفانه اندکی غفلت در جامعه شاید منجر به ضرباتی به ریشه ها و ستون های اعتقادی بشر شود که یا غیر قابل جبران است و یا بسیار دشوار به شرایط عادی بر می گردد.

وی در ادامه با بیان اینکه تئاتر سرشار از مفاهیم ارزشی و اخلاقی است، ابراز داشت: افرادی که در حوزه تئاتر و هنر تئاتر فعالیت می کنند اکثراً افراد تحصیل کرده هستند و همچنین به اجرای نمایش شیر تو شیر اشاره کرد و گفت: این نمایش توسط گروه نمایش چرک نویس و برای کودکان و نوجوانان بیچار بر روی صحنه می رود که در اجرای این نمایش نکات ارزشمندی برای ذهن کودکان در نظر گرفته شده است که بیان می شود.

سلطانی در پایان گفت: تئاتر کودک و نوجوان عرصه مناسبی برای آموزش نسل های آینده و انتقال فرهنگ به قشر کودک و نوجوان و بیان و معضلات اجتماعی و فرهنگی است و باید به آن بیش از پیش توجه شد.

و در بین کودکان و نوجوانان اشاعه و ترویج داده شود تا ذهن کودکان فعال تر شود و خلاقیت را به همراه داشته باشد. کارگردان تئاتر بیچار با تأکید بر لزوم توجه به تئاتر و هنر نمایش با بیان اینکه ظرفیت های فراوانی برای هنر تئاتر و نمایش در بیچار وجود دارد گفت: با پرورش این استعدادها و ظرفیت ها می توان موجبات رشد تئاتر بیچار را مهیا کرد.

● هنر های نمایشی نقش مهمی در تعلیم و تربیت کودک و نوجوانان دارند

رئیس آموزش و پرورش شهرستان بیچار نیز اظهار داشت: هنر های مرتبط با کودک و نوجوان از جمله نمایش می تواند در تعلیم، تربیت و آموزش کودکان این سنین نقش اثر گذار داشته باشد.

وی افزود: در حال حاضر تنها راه مبارزه با تهاجم افکار مخرب از طریق جبهه هنر صورت می گیرد و بهترین جبهه هنری مبارزه با این تهاجمات فرهنگی صحنه ی تئاتر است چرا که تئاتر بواسطه کارکرد متنوع و بی واسطه اش بر ذهن مخاطب تأثیر مستقیم و ماندگاری می گذارد و می تواند پیامها و ارزشهای صحیح رو به شکل درست نهادینه کند و فرهنگ جامعه را به غنا ببرد.

وی اضافه کرد: شهرستان بیچار دارای استعداد های خوب و مناسبی است بنابراین باید با ایجاد شرایط مناسب فضای لازم را برای شکوفایی استعداد های جوانان فراهم کنیم. لطف الهی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اینکه هنر تئاتر در حوزه آموزش و پرورش اهمیت زیادی دارد گفت: فراهم کردن بستری برای کودکان و نوجوانان تا بتواند در آن آموزش های لازم را داد و به تخلیه مثبت هیجان ها کمک کرد اهمیت زیادی دارد.

وی با تقدیر از کارگردان نمایش شیر تو شیر گفت: کودکان و نوجوانان به دنبال بستری هایی هستند تا در آن بتوانند هیجانات

های چشمگیر هنرمندان این شهرستان هستیم که با تلاش خود بار دیگر برای بارور کردن ذهن کودکان بیچار اقدام به تهیه نمایش ویژه ای برای کودکان و نوجوان این شهرستان نموده اند که در اجرای این نمایش ها نکات ارزشمندی هم به کودکان آموزش داده می شود.

نمایش شیر تو شیر کاری از سید یاسر هاشم زاده کارگردان و نویسنده فعال بیچار است که برای کودکان و نوجوانان بیچار به روی صحنه رفت و با استقبال خوبی از سوی مردم و خانواده ها مواجه شد.

این کارگردان بیچار تجربه اجرا های مختلفی را در کارنامه خود دارد که مهم ترین آن اجرای نمایش عروسکی گرگانه بود که در جشنواره بین المللی چادر خیال کشور تاجیکستان نیز توانست دیپلم افتخار آن را به خود اختصاص دهد و تحسین تماشاگران را برانگیزد.

نمایش شیر تو شیر به منظور القا مفاهیم تربیتی و ارتقای هر چه بیشتر هنر تئاتر در بین دانش آموزان در دی و بهمن سال جاری به روی صحنه می رود این نمایش به کارگردانی سید یاسر هاشم زاده و بازی بازیگران گروه سید حسین موسوی و پیمان جباری تهیه شده است.

● فعالیت های فرهنگی زمینه ساز شکوفایی جامعه است

کارگردان این نمایش اظهار داشت: هنر تئاتر از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و هنر تئاتر به واسطه اینکه مستقیم بر ذهن کودک تأثیر می دارد می تواند انسان های خلاق را پرورش دهد.

وی افزود: هنر تئاتر باید به ویژه در مدارس

آموزش و تربیت صحیح کودک اولویت اصلی والدین است تا از این طریق فرزندان خود را با اصول جامعه و شیوه برخورد در محیط های اجتماعی را فرا بگیرند و در این مسیر والدین از راه های مختلف و نوین سعی در القای ارزش های یک جامعه متعالی به فرزندان خود را دارند.

آنچه مسلم است این که ذهن کودکان بسیار باورپذیر و تأثیرپذیر از آموزش ها و رفتارهاست و باید از راه های مختلف از جمله ابزار های هنری که تأثیر گذاری آموزشی آن دوچندان است، کودکان را به آموزش های صحیح و باور های اصیل راهنمایی کرد.

مردم دیار گروس همواره نسبت به فعالیت های هنری ارزش و بهای ویژه ای داشته اند و همواره هنر با مردم بیچار گروس عجین بوده و از خاک این خطه از کردستان و ایران اسلامی همواره هنرمندانی نام آشنا پرورش یافته اند.

در واقع هنر تأثیر بسزایی در تغییر افکار جامعه دارد و هنرمندان با استفاده از زبان هنر و بهره گیری از آموزه های دینی نقش مهمی در ترویج فرهنگ اسلامی خواهند داشت شعر و هنر می تواند با دربر داشتن مضامین دینی و ارزش های اسلامی، موجب نهادینه شدن این ارزش ها در جامعه شود. با وجود تمام مشکلاتی که در حوزه فرهنگی در استان و شهرستان های محرومی همچون کردستان که وجود دارد با تلاش جوانان ساعی و پر تلاش عرصه هنر در بام ایران خالی نمانده و گروه های نمایشی و هنرمندان با تلاش گسترده خود به فعالیت می پردازند.

در همین راستا و با وجود هنرمندان جوان و فعال بیچار هر روز شاهد اجرای فعالیت

فرهنگ پشت دیوار سیلوی
قدیمی شیراز خاک
می خورد

مردم در انتظار تالار مرکزی شهر

هادی فتحی

سالمی است که تالار حافظ جور کمبود سالن نمایش را در شهر شیراز می کشد، سالمی است که هیچ سالن جدیدی در این شهر ساخته نشده بود تا اینکه دولت پیشین در قالب طرح مهرماندگار تصمیم گرفت تالاری در قامت تالار وحدت تهران برای شیراز ایجاد کند.

تالار مرکزی شیراز در زمینی به مساحت ۱۸ هزار متر مربع و با زیر بنای ۲۰ هزار متر مربع احداث می شود تا بخش مهمی از دغدغه های هنرمندان در تمامی گرایشها برای ارائه آثار پاسخ دهد و آنگونه که وعده داده شد این تالار با تجهیزات و سالن های تخصصی که دارد تقریباً در قامت تالار وحدت تهران خواهد بود.

سالن همایش دو هزار نفری با زیر بنای چهار متر مربع گالری نمایش آثار هنری، اتاق مخصوص تمرین موسیقی و تئاتر، کارگاه ساخت دکور، کتابخانه تخصصی، فضای نگهداری ادوات موسیقی از دیگر بخش های است که در تالار مرکزی شیراز دیده شده است. اما این ها همه تصویری است که از این تالار به جا مانده تا همچنان آرزوهای هنرمندان شیرازی پشت دیوار سیلوی قدیم در بند بماند.

از زمان تصویب ساخت این سالن و جانمایی آن در محل سیلوی قدیمی شیراز زمان زیادی می گذرد اما خبری از پیشرفت پروژه نیست. بودجه اداره کل فرهنگ و ارشاد فارس کفاف ساخت این تالار با عظمت را طبیعتاً نخواهد داد و اینجاست که باید ارگانهای نظیر شهرداری و استانداری برای تامین اعتبار آن وارد شود، اتفاقی که تاکنون رخ نداده و گویا اراده ای نیز برای پیگیری این پروژه در این دو ارگان دیده نمی شود. هنوز این جمله شهردار شیراز که از آمادگی برای ساخت زمین سیلوی قدیم شیراز برای ساخت تالار بزرگ مهر اختصاص یافته یک ماه گذشته که به نظر می رسد طرحی که قرار بود مهرماندگار بر دل اهالی هنر و فرهنگ شهر ادب بنشانند باید همچنان در میانه جدل های گاه و بی گاه چشم انتظار وعده های مدیران بماند تا هنوز مردم و هنرمندان به تالار حافظ

پایان رسیده و در حال انتخاب پیمانکار برای اجرا هستیم که ردیف اعتباری آن را معاونت فرهنگی و اجتماعی شهرداری شیراز متقبل شده است.

اسماعیل صالحی گفت: این مجموعه دارای ۱۶ هزار و ۶۰۰ متر فضا است که بخشی از آن ورزشی و بخشی نیز مجموعه پردیس سینمایی و نمایش و تئاتر است. هیچ محدودیتی از نظر جا نداریم اما به خاطر ردیف اعتبارات و اینکه سال اولی است که در ردیف اعتبارات قرار می گیرد فعلاً در فاز نخست یک سالن کوچک جهت تئاتر و نمایش و مناسبت ها به این شیوه دیده شده، اما چشم انداز آن یک پردیس بزرگ نمایش و تئاتر آیینی و سینمایی است.

با اینکه هنوز از اقدام شهرداری برای ساخت سالن تئاتر در قالب نخستین خانه نمایش آیینی تغییر کاربری باغ حلواایی را در میانه سکوت فعالان محیط زیست اجرایی نکرده و تنها بنری از احداث این مرکز سردر باغ یادشده اشغال کرده از تکمیل پروژه تالار بزرگ مهر شیراز دست کم در سال ۱۳۹۴ خبرهای خوشی به گوش نمی رسد.

از سوی خبرنگارانی که جویای سرنوشت این تالار می شوند با جملاتی کوتاه این موضوع را به آینده می سپارد و به این سبند می کند که تالار حافظ تنها سالنی است که استانداردهای لازم را دارد و در تئاتر، موسیقی و فیلم فجر از آن استفاده می شود. این درحالیست که هرگاه شیراز در جریان برگزاری جشنواره های فجر قرار می گیرد موضوع تالار بزرگ مهر هم پیش کشیده می شود در مجموع تالار حافظ تکیه گاه برگزاری چنین برنامه های کلانی است که خود نیز نیاز به بازسازی سامانه های نمایشی و صوتی دارد تا این مجموعه ی دیرپا تنها سالن استاندارد فرهنگی شیراز به شمار آید و در نبود سالن ابوریحان ماوای هنرهای نمایشی محسوب شود.

زده شود، اما در پی درخواست استاد رحیم هودی، پیشکسوت تئاتر شیراز مبنی بر آزاد ساختن اتاق جنب خانه فرهنگ شماره ۴ که در بوستان آزادی قرار دارد و به نام وی تنها تماشاخانه پرکار شیراز است، پاسخ داد: پیگیر سالن استاد هودی خواهیم شد، اما چرا تنها به یک اتاق ۱۲ متری اکتفا می کنید، چراکه استانداری هم می تواند قول بدهد در هفته دست کم یک روز سالن شهید امامی را در اختیار هنرمندان قرار دهد. شهرداری شیراز با این وجود یکی از باغ های در تصرف خود را که با نام «باغ حلواایی» شناخته می شود در تقاطع قدوسی غربی و بلوار ایمان شمالی را برای ساخت مجموعه نمایش و ورزش در نظر گرفته که در مرحله طراحی نقشه قرار دارد و آنگونه که شهردار منطقه در گفت و گو با مهر اعلام کرد، اولین خانه نمایش و تئاتر آیینی شیراز که کارکرد آن منطقه ای است در قالب یک پردیس بزرگ سینما و تئاتر در محل این باغ واقع در ایمان شمالی احداث می شود. در این رابطه شهردار منطقه ۶ به خبرنگار مهر بیان کرد: کارهای مطالعاتی و نقشه برداری این پردیس سینمایی و تئاتر به

سالن همایش دو هزار نفری با زیر بنای چهار متر مربع گالری نمایش آثار هنری، اتاق مخصوص تمرین موسیقی و تئاتر، کارگاه ساخت دکور، کتابخانه تخصصی و... همه تصویری است که از این تالار به جا مانده تا همچنان آرزوهای هنرمندان شیرازی پشت دیوار سیلوی قدیم در بند بماند

بسنده کنند.

در حالیکه کمتر از یک ماه پیش علیرضا پاک فطرت در جمع پیشکسوتان و اهالی تئاتر شیراز که برای گشایش تماشاخانه شهر کتاب شیراز به خیابان پزشکان آمدند تا در نبود یک سالن تئاتر درست و درمان آن را در شمال غرب شهر بچینند، گفت: به سهم خود سالن های شهرداری را به اهالی تئاتر می دهم.

سالمی است که تالار حافظ جور کمبود سالن نمایش را در شهر شیراز می کشد متولی شهری شیراز در حالیکه این نهاد شهری دارای فرهنگسراها و خانه های فرهنگی است که شهروندان حتی از وجود این مراکز نیز اطلاع چندانی ندارند با وعده ساخت سالن ۲۵۰۰ نفری میان هنرمندان و مردم قرار گرفت که این اماکن آنچنان در جریان فرهنگی و هنری شیراز نقش بازی نمی کنند و گرچه این فرهنگسراها و خانه های فرهنگ کم هم نیستند، اما از جریان فرهنگی و هنری شیراز هنگامی باری به دوش می کشند که تعطیلات تابستانی مدارس باشد تا این نهاد در تامین اوقات فراغت نسل های آینده نیز نقشی داشته باشد.

شهردار شیراز که در آیین گشایش تماشاخانه و نگارخانه شهر کتاب شیراز توپ را در زمین استانداری فارس انداخت تا آمفی تئاتر این مجموعه را در اختیار هنرمندان قرار دهد با اعلام اینکه بسیاری از سازمان ها و اداره های شیراز دارای چندین سالن هستند که خیلی وقت ها درش بسته است از این نهادها دعوت کرد که سالن های آمفی تئاتر خود را به روی هنرمندان بگشایند.

گرچه شهردار شیراز از نهایه شدن سالن دوهزار نفره تئاتر خبر داد و گفت: یک سال و نیم است که پیگیر طراحی این آمفی تئاتر هستیم که امیدواریم ظرف یکی دو ماه آینده کلنگ ساخت آن به زمین

حوزه میراث فرهنگی ایران زمین پر از شگفتی است. آنچهان شگفتی ساز که هر روز امکان کشف پدیده ای طبیعی در ایران زمین بر هم خوردن معادلات جهانی درباره تمدن را ممکن می سازد. فقط کافی است مثلا ۷۰ روز در غار کلد در لرستان باستان شناسان دست به کاوش بزنند تا شواهد ارزشمندی از فعالیت های انسان های جوامع شکارگر و گردآورنده غذا در دوران پارینه سنگی میانی و جدید به دست بیاورند و ردپای نخستین انسان های هوشمند را در این غار کشف کنند. یا کافی است سری به حوالی کرمان بزنید تا چاه های شگفت انگیز آن که هنوز هم در حال کشف شدن است هوش از سر ببرد. این سرزمین افسانه های زیادی را هم در خود جای داده و فرهنگ جنوب ایران گواهی بر گنجینه ای از این افسانه هاست که در دل دارد.

از سوی دیگر با اینهمه جاذبه و میراث و تلاش سازمان میراث فرهنگی هنوز هم جاذبه ها و آثار ملی در نوبت ثبت قرار دارند. حتی نوبتی ۱۵ ساله که در این باره می توان پیشابور را مثال آورد. حفظ و نگهداری اینهمه اثر تاریخی و طبیعی هم داستان مجزایی دارد و در این میان شکواییه این بناها که گاه در آستانه نابودی قرار دارند بلند می شود مانند عصارخانه شاهی واقع در بازار مخلص اصفهان و یا عمارت تاریخی شتر گلو در کرمان.

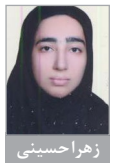
آنچه در پرونده این شماره میراث ایران می خوانید گزیده ای از میان صد ها گزارش بهمن ماه انتخاب شد تا شما با این پرونده به گوشه گوشه سرزمین جذاب و پنهانمان سری زده باشید.

ردنخستین انسانهای هوشمند در یک غار ایران در لرستان

«کلدر» به ابهامات پاسخ می دهد

زهرا حسینی

هیئت مشترک ایرانی - اسپانیایی در قالب بخشی از تفاهم نامه منعقد شده بین پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ایران با موسسه دیرین بوم شناسی و تکامل اجتماعی بشر ایالت کاتالونیای اسپانیا اقدام به کاوش و مطالعه بقایای فرهنگی در غار «کلدر» کرده و یافته های جدید به دست آورده اند که افق های جدیدی را پیش روی این حوزه می گشاید.

● کشف بیشترین تنوع ابزارهای بشری در غار کلدر

وی با اشاره به اینکه در کاوش های صورت گرفته در غار گیلوران برای اولین بار در ایران آنالیزهای یوزور و رزیدو صورت گرفت، اظهار داشت: این آنالیزها آثار به جای مانده ریز میکروسکوپی را بررسی می کند و نشان می دهد که یک ابزار واقعا ساخت بشر است و یا تنها از لحاظ شکل شبیه ابزارهای بشری است.

بازگیر با بیان اینکه همچنین مطالعات ژئومتریک - مورفومتریک نیز در غارها انجام شده تصریح کرد: در این آزمایش ها مشخص شد که غار کلدر دارای بیشترین تنوع از لحاظ ابزارهای بشری است و این امر نشان دهنده این است که گروه های مختلفی در این غار زندگی می کرده اند.

در غار کلدر نیز یک

گمانه زنی یک در یک

زده ایم که لایه های پارینه

سنگی میانه و جدید در آن

پیدا شده است.

این غار از لحاظ قدمت

از دیگر سایت ها قدیمی

تر است و سه متر نیز

گمانه را پایین بردیم و

به صخره رسیدیم

انجام داده ایم، اظهار داشت: در لایه نگاری های غار گیلوران لایه های مربوط به دوره های پارینه سنگی میانه و جدید به چشم می خورد.

وی با بیان اینکه گونه های جانوری کرگدن، اسب سانان و بز کوهی در غار گیلوران مشاهده شده است، تصریح کرد: همچنین در غار کلدر نیز یک گمانه زنی یک در یک زده ایم که لایه های پارینه سنگی میانه و جدید در آن پیدا شده است. سرپرست تیم کاوش غارهای خرم آباد با اشاره به گمانه زنی صورت گرفته در غار قمری گفت: این غار از لحاظ قدمت از دیگر سایت ها قدیمی تر است و سه متر نیز گمانه را پایین بردیم و به صخره رسیدیم.

بازگیر با بیان اینکه کاوش در این غار نیازمند اعتبار بیشتری است، تصریح کرد: این غار سایت مشکلاتی برای کار کاوش دارد.

منتسب به صنعت اورینگناسی (یا برادوستی) همراه سنگ چکش های استفاده شده در تولید این دست افزارها، می شود که این ابزارها نشانی از حیات نخستین انسانهای هوشمند در این محل است.

صنعت لوالوا نوعی از ضربه به سنگ با روش خاص که مختص انسان های نئاندرتال (گونه ای از انسان که منقرض شده اند) است و صنعت اورینگناسی - برادوستی روش ابزارسازی انسان هموساپین (انسان مدرن) بوده که از ویژگیهای آن تاکید بیشتر بر روی تولید تیغه و ریز تیغه است.

● کشف لایه های مربوط به دوره های پارینه سنگی میانه و جدید

دکتر بهروز بازگیر سرپرست تیم کاوش غارهای خرم آباد با اشاره به اینکه در جریان کاوش های خود گمانه زنی هایی در غارهای گیلوران، قمری، کلدر و گرانجه

پس از گذشت نزدیک به ۴۰ روز از کاوش باستان شناختی غار کلدر، واقع در دره خرم آباد لرستان در دامنه سفیدکوه، شواهد ارزشمندی از فعالیت های انسان های جوامع شکارگر و گردآورنده غذا در دوران پارینه سنگی میانی و جدید به دست آمده است تا ردپای نخستین انسانهای هوشمند در این غار توسط برخی شواهد تایید شود.

از دستاوردهای تیم کاوش غار کلدر می توان به کشف کف - بسترهای دوران پارینه سنگی و لایه های برجها و غیرمضطرب از دوران پلیستوسین (یکی از دوره های زمین شناسی که از ۱۸ میلیون سال پیش تا ۱۰ هزار سال پیش را پوشش می دهد) اشاره کرد.

دست افزارهای سنگی کشف شده شامل سرپیکان ها، خراشنده های جانبی و انتهایی و سنگ مادرهای منتسب به صنعت لوالوا و تیغه ها و ریز تیغه ها و سنگ مادرهای

دندان، انگشت دست و همچنین آثار برش روی انسان دیده می شود.

● کشف ابزارهای انسان هوشمند از اسپانیا تا ایران

پرفسور اویبه با بیان اینکه در محوطه کزندولینا این سایت آثار مربوط به فک کرگدن پیدا شده اما آثار مربوط به فسیل انسان پیدا نشده است، تصریح کرد: در طبقه های بالاتر این محوطه فسیل حیوانات مختلف دیده شده است و مصنوعات سنگی و تکنولوژی ساخت ابزارهای سنگی پیشرفت کرده و ابزار های تیز و دندان دار دیده شده است.

وی با اشاره به اینکه موضوع مهمی که در این لایه دیده شده آثار مربوط به گونه ای از انسان است که بسیار جدید است و تا کنون محققان این گونه را پیدا نکرده اند، افزود: این گونه کشف شده از لحاظ تکامل بشر و شکل انسان ها و ریخت شناسی انسان بسیار مهم بوده و کمک زیادی می کند.

پرفسور اویبه در ادامه سخنان خود به محوطه گالریا در سایت آتاپوئر کا اشاره کرد و گفت: این محوطه بین ۵۰۰ هزار سال تا ۲۵۶ هزار سال قدمت دارد و در واقع محوطه دائمی و مداوم انسان ها نبوده و بلکه به صورت موقت در آن رفت و آمد داشته اند. پرفسور اویبه افزود: انسان ها در این محوطه که به شکل گودال است تنها برای برداشتن شکارهایی که در گودال افتاده اند می آمده اند و اهمیت این سایت در رابطه با پیدا کردن اولین آثار صنعت آسوری در آن است. وی یادآور شد: این صنعت در رابطه با مسلط شدن کامل بشر به ابزار سازی است.

● کشف ۶ هزار قطعه استخوان انسان

پرفسور اویبه با بیان اینکه در محوطه دیگر سایت بی نظیر ترین شواهد انسانی پیدا شده است، تصریح کرد: شش هزار قطعه استخوان انسان در این محوطه پیدا شده که در جهان بی نظیر است. وی با تاکید بر اینکه این محوطه از نظر بازسازی شکل بشر بسیار اهمیت دارد، افزود: پژوهشگران توانسته اند ۲۹ گونه و ریخت انسان را در این محوطه بازسازی کنند.

پرفسور اویبه تصریح کرد: این محوطه از نظر پی بردن به فرهنگ انسان ها در آن دوره مهم بوده و اولین شواهد تدفین انسان ها در این محوطه پیدا شده است. وی عنوان کرد: تنها یک تیر دستی در این محوطه پیدا شده که این احتمال را در رابطه با بحث تدفین انسان با اشیاء در ۴۳۰ هزار سال قبل نشان می دهد.

با مقایسه ای میان یافته های غار کلدر خرم آباد و سایت های اروپایی می توان به اهمیت کوششهای این غار ایرانی پی برد، یافته هایی که در صورت تکمیل افق های جدیدی پیش روی فعالان این حوزه خواهد گشود و به ابهامات جدی پاسخ می دهد.

پرفسور اویبه: ۱۰۰ سال پیش زمانیکه راه آهن در این مسیر ساخته می شد محوطه های روباز آن کشف شد و بعدا غارهای این منطقه نیز کشف شدند. این سایت برای مطالعه تکامل بشر در غرب اروپا بسیار مهم است، یافته های انسانی آن قدیمی ترین آثار و شواهد بشر در غرب اروپا است. در این سایت آثاری از جمله فک انسان، دندان، انگشت دست و همچنین آثار برش روی انسان دیده می شود

که در آن محوطه های زیادی از قدمت یک میلیون و ۲۰۰ هزار سال تا دوره مفرغ وجود دارد.

وی با بیان اینکه این سایت شامل محوطه های باز و غارها است، تصریح کرد: ۱۰۰ سال پیش زمانیکه راه آهن در این مسیر ساخته می شد محوطه های روباز آن کشف شد و بعدا غارهای این منطقه نیز کشف شدند.

پرفسور اویبه با تاکید بر اینکه این سایت با داشتن رسوبات زیاد یکی از سایت های بسیار جالب جهان است، افزود: این سایت برای مطالعه تکامل بشر در غرب اروپا بسیار مهم است.

وی با اشاره به اینکه این سایت کاوش کوچکی است اما یافته های انسانی آن قدیمی ترین آثار و شواهد بشر در غرب اروپا است، گفت: در این سایت آثاری از جمله فک انسان،

هستند؟

سرپرست تیم کاوش غارهای خرم آباد اظهار داشت: در صورتیکه بتوانیم وجود ابزارهای ساخته انسان های هوشمند در دره خرم آباد را در سایت های دیگر پیدا کنیم و نتایج آنالیزهای صورت گرفته در غار کلدر آماده شود می توانیم ثابت کنیم که منشاء انسان های هوشمند در دره خرم آباد است.

وی با بیان اینکه با اثبات این امر در واقع می توان اعلام کرد که ما اجداد اروپایی ها هستیم، تصریح کرد: همچنین احتمال زیاد وجود دارد که دلایل انقراض نئاندرتال ها که یک موضوع مهم در باستان شناسی است را نیز در این کاوش ها پیدا کنیم.

بازگیر ادامه داد: سایت کلدر لایه های بسیار سختی دارد که تنها با پتک می توان آنها را کاوش کرد و امروز تنها منتظر نتایج آزمایش گاهنگاری هستیم تا بتوانیم این خبر خوشحال کننده را بدهیم.

● بررسی شواهد استقرار بشر در اروپا و آسیا

دکتر آندریو اویبه (Andreu Olle) از موسسه دیرین بوم شناسی و تکامل اجتماعی بشر ایالت کاتالونیا اسپانیا دیگر سرپرست کاوش غارهای خرم آباد است که به مقایسه یافته های به دست آمده از غارهای خرم آباد و اولین محل های استقرار بشر در اروپا می پردازد.

وی علاقمند است که یافته های به دست آمده از محوطه های پارینه سنگی قدیم آتاپوئرکا و اولین استقرار بشر در غرب اروپا اشاره کند و می گوید: علت حضور ما در لرستان و دره خرم آباد بررسی شواهد استقرار بشر در اروپا و آسیا است.

دکتر اویبه با اشاره به اینکه آتاپوئرکا سایت تحقیقاتی در شمال اسپانیا است، اظهار داشت: این سایت یک کوه کوچک است

سرپرست تیم کاوش غارهای خرم آباد با اشاره به آزمایش های انجام شده در حوزه گرده های گیاهی در گمانه های زده شده در غارها گفت: این آزمایش ها برای شناسایی دقیق شرایط آب و هوایی دره خرم آباد بسیار مهم است.

● کشف قدیمی ترین شواهد دوره های باستانی در ایران

بازگیر با اشاره به دستاوردهای پژوهش های انجام شده در این غارها گفت: در این کاوشها دو سایت پارینه سنگی میانه و جدید اضافه شد و آنالیزهای جدیدی که تا کنون در کشور انجام نشده بود را در این غارها انجام دادیم.

وی ادامه داد: انجام گونه شناسی ذغال در سایت ها و کشف گل آخری در غار گیلوران که قدیمی ترین شواهد دوره های باستانی در ایران است نیز از دیگر دستاوردهای این کاوش ها بود.

بازگیر با بیان اینکه کشف استخوان کرگدن و گونه سمور که تا کنون در ایران گزارش نشده بود نیز از دیگر دستاوردهای این پروژه بود، تصریح کرد: کشف قدیمی ترین دوره استفاده از قیر طبیعی در ایران در غار کلدر در لایه های پارینه سنگی میانه از دیگر دستاوردهای مهم این کاوش ها بود.

وی با تاکید بر اینکه اهمیت دره خرم آباد در رابطه با انقراض نئاندرتال ها و در واقع انتقال از یک دوره به دوره دیگر است، افزود: در واقع در کاوش های انجام شده در دره خرم آباد اولین ابزارهای ساخته انسان های هوشمند پیدا شده است.

بازگیر عنوان کرد: البته باید این شواهد در دیگر سایت ها نیز پیدا شود و تنها نمی توان با شواهد به دست آمده از یک سایت نظر دنیا را عوض کرد.

● آیا ایرانی ها اجداد اروپایی ها

اولین اثر طبیعی کشور ثبت ملی می شود کوه زندان جاذبه ای اسرارآمیز در تکاب

سکینه اسمی

تخت سلیمان تکاب اثر طبیعی و اسرار آمیز که در دل خود قصه های نهفته ای دارد، هم اکنون به عنوان اولین اثر طبیعی برای ثبت در ردیف آثار ملی کشور به میراث فرهنگی معرفی شده تا مردم بیشتر با جاذبه های این اثر طبیعی بی نظیر آشنا شوند.

اول گردشگران منطقه شمالغرب کشور قرار دارد به طوری که بازدید از این کوه نه تنها موجب حیرت مسافران نوروزی می شود بلکه تماشای آن و دیدن شگفتی های داخل این کوه میان تهری از روی دهانه خطرناک و بسیار مهیج و جالب است. کوه زندان سلیمان ابهت خاصی به مجموعه تخت سلیمان داده و صعود به دهان آن و طی ارتفاع تا رسیدن به مرکز این کوه سرگرمی مفرح مسافران نوروزی است.

● بهبود شرایط محیطی برای صعود گردشگران به قله کوه زندان

این کوه به لحاظ جایگاه تاریخی و باستان شناسی و نزدیکی به مجموعه میراث جهانی تخت سلیمان و نیز به دلیل موقعیت خاص و منحصر بفرد طبیعی اهمیت فوق العاده ای دارد و البته صعود به دهانه آن کمی سخت و طاقت فرسا است که طی چند سال اخیر احداث راه های منتهی به این کوه و نیز ساخت پله های عریض از این سختی ها کاسته است.

در دهه ۶۰ میلادی به منظور بررسی و مطالعه ساختار درونی گودال کوه زندان سلیمان، یک هیات باستان شناسی آلمانی از سمت شمال شرقی دامنه این کوه تونلی حفر نموده که بعد از عملیات مجدداً مسدود شده است که احیای این تونل دسترسی آسان به داخل گودال شگفت انگیز کوه زندان دیو را فراهم خواهد کرد.

مجموعه میراث فرهنگی و گردشگری تخت سلیمان در ۴۲ کیلومتری شمال شرقی شهرستان تکاب در جنوب آذربایجان غربی اثر ملی کشور در آثار جهانی یونسکو به ثبت رسیده است.

معبد هزاره قبل از میلاد که در پیرامون این طوقه احداث شده است که مصالح تخته سنگ و لاشه سنگ های درشت به شکل خشکه چین استفاده شده است.

● کوه زندان عبادتگاه ماناها بود

نکته قابل توجه دیگر در مورد کوه زندان سلیمان وجود گاز و چشمه های گاز دار داخل این گودال است که هنوز هم دیواره های فرونشسته یک چشمه گاز دار در کف حفره زندان فعالیت دارد که همین پدیده موجب جذب شمار زیادی از گردشگران و علاقه شدید مسافران نوروزی برای صعود به دهانه این کوه شده است.

زندان سلیمان در حالت کلی ساختار رسوبی مشابهی شبیه وضعیت فعلی مجموعه تخت سلیمان دارد؛ این کوه در زمان مانایی ها در حدود سالهای ۶۶۰ تا ۸۲۰ قبل از میلاد به عنوان عبادتگاه بوده است. کوه زندان سلیمان در کنار مجموعه تاریخی و باستانی تخت سلیمان از مهمترین جاذبه های گردشگری استان آذربایجان غربی محسوب می شود و در اولویت

ساکنان منطقه

تخت سلیمان تکاب
این کوزه زیا و شگفت
وانگیز را زندان سلیمان
یا زندان دیو می نامند
و بر این باور معتقدند
که حضرت سلیمان
دیوهایی را که از
فرمانش سرپیچی می
کردند در این کوه
زندانی می کرد

نشانی نداشته است بلکه در ابتداء دریاچه ای شبیه دریاچه تخت سلیمان بوده که بعدها آب آن خشک شده است و به صورت فعلی درآمده است.

همچنین در ارتفاع ۶۵ متری این کوه دیواری مانند کمر بند پس از حفاری مشاهده شده است که طول آن در حدود ۸۰۰ متر است. در همین ارتفاع آثار و بقایای ساختمانی که همگی از سنگ ساخته شده با پله های عریض سنگی بسیار جالب توجه است.

● کوه زندان تخت سلمان تکاب ثبت ملی می شود

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان غربی، از آماده سازی پرونده ثبت کوه زندان تخت سلیمان تکاب به عنوان اولین اثر طبیعی استان در فهرست آثار طبیعی ملی ایران خبر داد. جلیل جباری با بیان اینکه تخت سلیمان تکاب به لحاظ موقعیت و جایگاه منحصر بفرد طبیعی دارای اهمیت فوق العاده گردشگری در سطح کشور است، ادامه داد: کوه زندان از مهمترین آثار طبیعی و تاریخی در این منطقه بوده که نیازمند توجه ویژه است.

وی بر لزوم تامین اعتبارات لازم برای اتمام عملیات اجرایی کمپ گردشگری در جواز مجموعه جهانی تخت سلیمان تکاب تاکید کرد و ادامه داد: بهسازی راه های مواصلاتی تکاب برای افزایش میزان استقبال مردم از این اثر بی نظیر جهانی نیز ضروری است. لبه سنگی گودال زندان سلیمان در برخی قسمتهای متورق شده و بخش هایی از این دهانه تا ۸ متر بر اثر زلزله فروریخته است و هم اکنون نیز بخش هایی در حال ریزش است. همچنین بقایای آثار معمار مربوط به

کوه زندان سلیمان نام کوهی مخروطی و میان تهری در سه کیلومتری غرب اثر جهانی تخت سلیمان تکاب است که هزاران سال پیش، بر اثر رسوب کانیهای آب دریاچه به وجود آمده، به طوریکه ارتفاع این کوه از زمین مجاور خود ۱۰۷ متر و در قله گودی عمیقی در حدود ۸۵ متر دیده می شه که قطر دهانه آن به طور تقریب ۶۵ متر است.

این کوه در زمان ماناییها عبادتگاه بوده که ثبت ملی این اثر طبیعی و تاریخی می تواند در معرفی این کوه تاثیر بسزایی داشته باشد، در اطراف کوه زندان دیو چشمه های آبگرم متعددی دیده می شود که اهالی معتقدند این چشمه ها به علت وجود املاح معدنی کوه زندان خاصیت های متعدد درمانی دارد.

● حضرت سلیمان دیوها را در کوه زندانی می کرد

ساکنان منطقه تخت سلیمان تکاب این کوزه زیبا و شگفت وانگیز را زندان سلیمان یا زندان دیو می نامند و بر این باور معتقدند که حضرت سلیمان دیوهایی را که از فرمانش سرپیچی می کردند در این کوه زندانی می کرد.

در طوقه این مخروط بقایای معبد مقدسی مربوط به هزاره اول قبل از میلاد وجود دارد که در دهه چهل توسط هیات باستان شناسی آلمانی مورد کاوش و مطالعه قرار گرفته است.

بعد از رونق آتشکده آذر گشنسب دوره ساسانی تا مدتی از کوه زندان سلیمان و تعدادی از واحدهای معماری آن به عنوان قلعه نگهبانی استفاده می شده است. برخی از باستان شناسان و کاوش گران اماکن تاریخی معتقدند این کوه اصلاً سابقه آتش

خشک شوند و قنات زارچ نیز از جمله قنواتی است که میزان آبدهی آن به شدت نسبت به گذشته افت کرده است.

مسئولان میراث فرهنگی استان یزد طی سالهای اخیر تلاش خود را به کار گرفته اند تا با احیای بخش هایی از قنات زارچ، این قنات که طولانی ترین قنات و از کهن ترین قنات های دنیا به شمار می رود را دوباره زنده کرده و آن را جهانی کنند.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد در مورد این قنات اظهار داشت: مظهر قنات زارچ در شهر زارچ واقع شده و علت نامگذاری آن به عنوان قنات زارچ نیز به همین دلیل است.

محمد مهدی شرافت عنوان کرد: این قنات دارای سه شاخه یا تونل زیرزمینی جدا از یکدیگر است که تونل های آن شیرین، شور و ابراهیم خویدی نام دارد که البته دو شاخه ابراهیم خویدی و شیرین این قنات خشک شده اند و اکنون تنها شاخه شور با افت آبدهی بسیار همچنان جریان دارد.

شرافت بیان کرد: آنچه مدنظر یونسکو در مورد این قنات بود اجرا شده و اکنون پرونده قنات زارچ به همراه یک جاذبه طبیعی دیگر آماده ارسال به یونسکو است و به احتمال زیاد این قنات ثبت جهانی خواهد شد.

وی تاکید کرد: یونسکو بر احراز زنده بودن قنات تاکید داشت و با اقداماتی این زنده بودن محرز شد و اکنون این قنات در مسیر ثبت جهانی قرار گرفته و برای ادامه مسیر نیازمند توجه ویژه دولت و اعتبارات ویژه است.

شرافت خاطر نشان کرد: مرکز بین المللی قنات نیز که در استان یزد واقع شده، کمک بسیار زیادی در مسیر ثبت جهانی این سازه آبی بود و میراث فرهنگی از فعالیت های این مرکز در راستای احیای قنات زارچ حمایت کرد.

به هر حال به نظر می رسد با توجه به در خطر بودن حیات قنات زارچ به عنوان یکی از سازه های آبی کهن که از قدمتی دیرینه در کشور برخوردار است، ثبت جهانی این قنات که از چند سال گذشته در دستور کار سازمان میراث فرهنگی قرار گرفته است، می تواند در زمینه حفاظت و نگهداری این قنات بسیار موثر باشد.

طولانی ترین قنات دنیا در راه ثبت جهانی

قنات زارچ یزد جان تازه می گیرد

و پشتکار، همیاری، تعاون، دور اندیشی، انجام کارهای پر هزینه برای نسل های آینده، اعتقاد به تقدس آب و کشاورزی از رموزی است که در قنات ها به خوبی مشاهده می شود.

خشکسالی، حفر چاه و مقهور شدن در برابر جلوه های تمدن سبب شد تا بسیاری از این رشته های حیات در کشور و استان یزد

جوی قدمگاه، جوی امام حسین (ع)، جوی وقت الساعت، جوی سیدرکن الدین، جوی کلیمیان و جوی محل تل از جمله پابلهای شاخه شیرین قنات زارچ است.

وی با بیان اینکه قنات زارچ از نظر طول در ردیف طولانی ترین قناتهای استان قرار دارد، عنوان کرد: این قنات به شماره ۱۴۸۳۰ در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است.

گرچه هزاران سال از اختراع قنات می گذرد اما هنوز هم این شیوه استفاده از آب در قسمت مهمی از روستاها و مناطق مسکونی و کشاورزی استان یزد معمول و متداول است و حتی رکن اصلی کشت و زرع در نواحی خشک به شمار می رود.

هدف از احداث قناتها در واقع تاسیس سازمانی ماندگار برای استفاده عادلانه از آب بوده است و بسیاری از آنها به دلیل عام المنفعه بودن، وقف شده اند و اهمیت این سازه دست بشر به اندازه ای است که حتی بخش قابل توجهی از قناتها از جمله قنات زارچ، مهریه زنان مناطقی از استان است.

● قنات رمز پشتکار، همیاری و اعتقاد به تقدس آب است

قناتها رمز و رموز بسیاری در خود دارند

نیره شفیعی پور

کشور ایران و استان یزد را مهد قنات می دانند و مردان سختکوش این دیار از هزاران سال پیش با همت و تلاش و خلاقیت و پشتکار خود آب را در دل زمین به جریان در می آوردند و حیات را به مردم هدیه می کردند.

یزد گرچه در طول سالیان اخیر به دلیل خشکسالی های مستمر و طولانی بسیاری از رشته های حیات خود را از دست داده اما برخی از آنها همچنان زنده هستند و قنات زارچ نیز به عنوان طولانی ترین قنات دنیا امروز در مسیر جهانی شدن قرار گرفته است.

قنات زارچ در میان قنوات دیگر استان یزد از ویژگی های منحصر به فردی برخوردار است و اگر چه در طول سالیان اخیر با مشکلات بسیاری دست و پنجه نرم کرده است اما به نظر می رسد روزهای سخت این قنات در حال پایان است و با ثبت جهانی قنات زارچ، این سازه حیات بخشی جانی دوباره می گیرد.

یکی از ویژگی های قنات زارچ هفتاد پله بودن آن است و این ویژگی به اضافه طولانی بودن قنات همچنین قدمت آن، این قنات را به یکی از قنوات ارزنده دنیا تبدیل کرده است.

قدمت قنات زارچ را متعلق به دو تا سه هزار سال پیش و دوران پیش از اسلام و دوره ساسانی می دانند که در مسیری به طول ۸۰ کیلومتر در عمق ۲۳ متری زمین احداث شده است.

رئیس مرکز بین المللی قنات و سازه های آبی در مورد قنات زارچ اظهار داشت: این قنات از نظر طول در ردیف طولانی ترین قناتهای استان یزد و کشور قرار دارد و تشکیل شده از دو رشته اصلی شور و شیرین است که با هدف بهره برداری از آبهای زیرزمینی برای مشروب کردن اراضی کشاورزی احداث شده است.

اصغر سمسارزاده با بیان اینکه این قنات هنوز کارایی گذشته خود را دارد، عنوان کرد: با ساخت پایاب ها و آسیابهای متعدد در مسیر قنات، از ظرفیت آن استفاده های بسیاری شده و در واقع این قنات، رگ حیات مردم بوده است و هنوز نیز این کارایی را دارد.

وی تصریح کرد: به طور قطع سابقه احداث این قنات از قدمت انبیه ای که این قنات بر اساس مسیر آنها ایجاد شده، بیشتر است به عنوان مثال مسجد جامع در مسیر قنات زارچ احداث شده به همین دلیل به طور قطع قدمت قنات زارچ قدیمی تر از قدمت مسجد جامع است.

محسن ذاکری نیا عنوان کرد: جوی ربانی،

وعده ثبت جهانی شهر
بیشاپور ۱۵ ساله شد؛

ادامه دفن اموات در شهر باستانی

عضو شورای هم اندیشان جوان شهرستان کازرون گفت: بی توجهی به ثبت بیشاپور در فهرست آثار جهانی در شرایطی ادامه دارد که کازرون به دلیل دارا بودن محوطه های متعدد و آثار شاخص در دوره ی ساسانی یکی از نقاط پراهمیت در حوزه ی باستان شناسی محسوب می شود و مطمئناً با ثبت بیشاپور در فهرست آثار جهانی و قرارگیری این شهر در استانداردهای پژوهشی و حفاظتی جهانی، توجه بیشتری به بررسی ها و مطالعات محوطه های مرتبط با این شهر تاریخی نیز خواهد شد و این فرصتی برای گسترش مطالعات باستان شناسی در بیشاپور و محوطه های مرتبط با آن به دست می دهد.

وی تأکید کرد: در این راستا سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی باید به صورت شفاف و مستقل اقداماتی را که برای ثبت این اثر در فهرست آثار جهانی انجام داده، مطرح کند و بعد از ۱۵ سال شعار و وعده ی بی سرانجام، بالاخره آستین همت را بالا زده و با عزمی جدی در پی حل مشکلات پیش روی این گنج تاریخ ایران بر بیاید.

بیشاپور یکی از شهرهای باستانی ایران در ۲۵ کیلومتری غرب کازرون در استان فارس قرار دارد که در زمان ساسانیان ساخته شده است. بیشاپور با ۲۰۰ هکتار وسعت از شهرهای مهم دوران خود محسوب می شده ضمن اینکه دارای اهمیت ارتباطی نیز بوده است.

این شهر از قدیمی ترین شهرهایی بوده که تاریخچه ساخت آن به صورت مکتوب در سنگ نوشته ای موجود است. شهر بیشاپور مرکز ایالت و کوره اردشیر خوره بوده و تا قرن هفتم هجری آباد و مسکونی محسوب می شده اما پس از آن ویران شده که البته گنجینه ای از آثار ارزشمند ساسانی مانند معبد آناهیتا به شمار می رود.

هادی فتوحی

گرچه مشکلات محیطی
متعددی پیش روی ثبت
بیشاپور در فهرست آثار
جهانی وجود دارد اما
اصلی ترین چالش به نوع
نگاه و برنامه ریزی های
اشتباه سازمان میراث
فرهنگی در خصوص این
شهر تاریخی برمی گردد

مدیر کل میراث فرهنگی-گردشگری و صنایع دستی استان فارس نیز در این رابطه به خبرنگار مهر گفت: پرونده مقدماتی این شهر تاریخی تشکیل و به سازمان میراث فرهنگی ارسال شده است.

مصیب امیری با اشاره به اینکه این پرونده در سازمان در نوبت است، افزود: سالیانه کشور ایران برای ثبت آثار خود در لیست جهانی سهمیه ای دارد که در سال جاری این سهمیه به استان فارس اختصاص یافته است.

وی اظهار داشت: بر این اساس مقرر شده سه مجموعه ساسانی که شامل آتشکده فیروزآباد، قلعه دختر و کاخ ساسانی سروستان است برای پیگیری و ثبت جهانی به تهران معرفی که در این راستا به دنبال هستیم که شهر تاریخی بیشاپور را در این پرونده هم بگنجانیم.

صورت گیرد. عباسپور افزود: عبور جاده از روی این شهر تاریخی نیز از دیگر چالش های اساسی است که گرچه چندین سال است که مسئولین از سنگ فرش شدن آن خبر داده اند و حتی چند سال پیش ردیف بودجه نیز گرفت، اما حتی یک کلوخ هم برای احقاق این وعده ی در مسیر جاده جابجا نشده است.

وی با اشاره به پتانسیلهای این شهر تاریخی بیان کرد: بیشاپور با تمامی پتانسیل ها و ظرفیت های بالای تاریخی خود، نه تنها در فهرست آثار جهانی ثبت نشده بلکه کیفیت در پرداختن به مسائل مختلف آن نیز در پایین ترین سطح ممکن به سر میبرد و تداوم این وضعیت به هیچ وجه توجیه پذیر نیست.

وی تأکید کرد: بالاتکیفی وضعیت استخوان های کشف شده در غار شاهپور، تداوم روند فرسایش بدون اعمال کنترل از سوی سازمان میراث فرهنگی، چرای دام در محوطه، وقوع آتشفشانهای متعددی در سطح این شهر، محدود بودن پژوهش هایی که پیرامون این شهر صورت می گیرد، صدور مجوزهای متعدد برای عبور تأسیسات و خطوط انتقال انرژی در حریم بیشاپور طی سال های اخیر و زخم باقی مانده از این خطوط بر چهره این شهر و موارد دیگری از این دست، از جمله برخی از چالشهایی هستند که یکی از پراهمیت ترین شهرهای تاریخی ایران را تهدید می کند.

سازمان میراث فرهنگی نتوانسته است چند چالش اساسی این شهر را برطرف کرده و احتمال ثبت این اثر را قوت بخشد.

وی در خصوص چالشهای این مسئله اظهار داشت: به عنوان مثال در حال حاضر در حریم درجه یک این شهر تاریخی شاهد دفن اموات مربوط به روستاهای مجاور هستیم و یا اینکه همچنان بخشی از این شهر تاریخی مدعی خصوصی دارد و علیرغم اینکه تمامی محوطه بیشاپور در سال های گذشته توسط دکتر سرفراز و به نفع دولت تملک شده بود، اما سازمان میراث فرهنگی هنوز نتوانسته است دعای مدعیان و شاکیان خصوصی را برطرف کند. عباسپور بیان کرد: امواتی که در بیشاپور دفن می شوند عموماً متعلق به دو روستای جنوبی و غربی شهر تاریخی بیشاپور هستند که از سالیان گذشته در محوطه ای واقع در منتهی الیه جنوبی این شهر و در فاصله نزدیکی از دو بنای چارطاقی و همچنین بنای بزرگ دوره اسلامی شهر تاریخی بیشاپور دفن می شده اند.

عضو شورای هم اندیشان جوان افزود: مطمئناً اقدام زیرساختی در خصوص تغییر محل دفن اموات نیاز به مطالعات مردم شناسی و جامعه شناسی دارد تا با فرهنگ سازی مناسب در سطح این روستاها هم مجموعه بیشاپور شاهد تداوم روند فعلی نباشد و هم تغییر محل با رضایت اهالی

ارزشهای تاریخی این شهر باعث شده از سالهای پیش وعده ثبت جهانی بیشاپور از سوی مسئولان امر مطرح شود اما هنوز به نتیجه نهایی نرسیده است.

عضو شورای هم اندیشان جوان شهرستان کازرون در خصوص ثبت جهانی بیشاپور به خبرنگار مهر گفت: بیش از ۱۵ سال است که مسئولان سازمان میراث فرهنگی در رده های مختلف وعده ی ثبت شهر تاریخی بیشاپور در فهرست آثار جهانی را داده اند اما این محوطه بی نظیر باستانی همچنان از ثبت در این فهرست باز مانده و عدم تحقق این وعده نیز باعث شده که گنجینه بزرگ تاریخی کازرون در مهاجرت و کم توجهی بارز قرار گیرد.

محسن عباسپور افزود: گرچه مشکلات محیطی متعددی پیش روی ثبت بیشاپور در فهرست آثار جهانی وجود دارد اما اصلی ترین چالش به نوع نگاه و برنامه ریزی های اشتباه سازمان میراث فرهنگی در خصوص این شهر تاریخی برمی گردد. وی اظهار داشت: مطمئناً اگر طی این همه سال واقعا عزم و اراده ی جدی برای ثبت بیشاپور در فهرست آثار جهانی وجود داشت، موانع موجود برطرف شده بود و این شهر تا به امروز در فهرست آثار جهانی به ثبت رسیده بود.

این فعال میراث فرهنگی بیان کرد: متأسفانه طی این همه سال که وعده ثبت بیشاپور در فهرست آثار جهانی داده شده هنوز

دریاچه زیرزمینی اسرار آمیز در کرمان را بشناسید

افسانه چاه دریا

دردل کویرنشینان

اسما محمودی

کویر اطراف رفسنجان هر چند که بزرگترین جنگل دست کشت بشر را در قالب باغ های گسترده پسته در خود جای داده است اما به عنوان یکی از خشک ترین و کم بارش ترین مناطق استان کرمان شهرت دارد اما در کمال تعجب دقیقا در همین بخش از فلات مرکزی ایران یکی از گودترین چاه های طبیعی ایران شکل گرفته است این حفره های بزرگ که مردم از آن به عنوان چاه دریا یاد می کنند در واقع دریاچه ای بزرگ از مخازن آب زیرزمینی است که به اصطلاح مردم محلی دریاچه زیرزمینی گفته می شود.

در گذشته سطح آب این دریاچه آنقدر زیاد بود که به سادگی سطح آب قابل رویت بود اما پس از خشکسالی های متوالی در استان کرمان و برداشت های بی رویه از آب های زیرزمین برای آبیاری باغ های کشاورزی سطح آب افت محسوسی یافته و در معرض خشکیدگی کامل قرار گرفته است.

از این مکان به عنوان یکی از شگفتی های آثار طبیعی ایران یاد می شود که در کنار شگفتی مثال زدنی موجب رعب و وحشت هر بیننده ای می شود با این وجود ماجراجویان و غارنوردان بسیاری بوده اند که سعی در ورود به این حفره و دیدن این حفره زیر زمینی کرده اند که گاه موجب مرگ ماجراجویان نیز شده است. این حفره افسانه هایی را نیز در جوامع محلی منطقه و کشاورزان موجب شده است که وجود جانوری عجیب و عظیم الجثه در این حفره حکایت داشته است که البته بیشتر به افسانه ای غیر واقعی شباهت دارد. همچنین افسانه ای دیگر این چنین حکایت دارد که زمانی سارباتی در حین هی کردن شتران خود در همین حوالی چاه در اطراف روستای گردشگری «اودج» چوبدستی خود را به سوی شتری پرتاب می کند از قضا چوبدستی به داخل چاه می افتد و شتران نیز به داخل حفره سقوط می کنند.

اما مدتی بعد ساربان در شهر اصفهان مشغول سیاحت و تفرج بوده که چوبدستی

گزارش پرتو پنهان ماه

جاری نیز می شوند به خصوص در شهرستان بافت رودخانه های زیرزمینی وجود دارند که مناظری بسیار زیبا در دل طبیعت سرسبز منطقه ایجاد کرده اند اما به خوبی معرفی نشده اند و از سوی دیگر برخی گردشگران غیرمسئول نیز در قبال حفظ و نگهداری آنها کوتاهی کرده و خساراتی را به این غارها وارد کرده اند. وی چاه دریا را نیز از جمله این داشته ها دانست و گفت: تاکنون گروه های غارنورد سعی در کاوش این حفره عظیم و دریاچه پایینی داشته اند اما کار قابل توجهی در این زمینه صورت نگرفته است که به صورت مستند ارائه شود و معرفی رازهای این حفره زیرزمینی مغفول مانده است.

● ناشناخته های طبیعی کرمان معرفی شوند

وی ادامه داد: متأسفانه خشکسالی و برداشت های بی رویه آب نیز از سطح آب این حفره کاسته است و این روند همچنان ادامه دارد.

وی افزود: نکته قابل توجه اینکه در گذشته مردم روستای نزدیک این حفره با حفر قنات از آب موجود بهره برداری می کردند اما متأسفانه هم اکنون با پایین رفتن سطح آب قنات نیز خشکیده است و حتی نشانه های سازه قنات از بالای حفره به خوبی قابل رویت است.

وی خواستار سرمایه گذاری در زمینه جذب گردشگر به خصوص گردشگر حرفه ای و گردشگری علمی به این منطقه است و افزود: استان کرمان در کنار آثار تاریخی خود دارای قابلیت های بسیار بی نظیر گردشگری طبیعی است که باید این موارد را به مردم معرفی کنیم و اما متأسفانه در بسیاری موارد مردم استان نیز آگاهی کاملی در خصوص وجود این زیبایی های طبیعی ندارند.

شبهه کلوت های شهداد هستند که ارتباط آنها با وجود دریاچه کشف نشده است. جهانشاهی افزود: این سازه ها گنبدهایی رسی و ماسه ای در سطح زمین هستند.

● چاه دریا از جمله مکان های مهم برای توسعه اکوتوریسم است

وی این پدیده را از جمله یکی از مکان های مهم برای توسعه اکوتوریسم در استان کرمان معرفی کرد و گفت: کرمان از این عجایب در خود بسیار دارد و تنها باید در راستای معرفی این داشته ها کوشش کرد.

وی همچنین افزود: این پدیده احتمالا به دلیل فرونشست زمین شکل گرفته است اما هرچه باشد قبل از پایین رفتن سطح آب در این منبع آب زیرزمینی معیار مناسبی هم برای تخمین میزان ذخیره آب در دشت مورد نظر برای کشاورزان بوده است.

وی گفت: منظر این دهنه بزرگ حفره مانند از دو فضای کیف شکل تشکیل شده است و دهانه قطر دهنه بزرگ بیش از ۶۰ متر و دیگری ۳۰ متر است و به صورت مخروطی به سمت حفره سیاه منتهی می شوند.

وی فضای داخلی حفره تا سطح آب را بسیار عظیم دانست و افزود: این پدیده طبیعی شرایط مناسبی را برای ماجراجویان و غارنوردان ایجاد کرده است.

● کرمان سرزمین رودخانه های زیرزمینی

محمد برازنده، فعال گردشگری نیز اظهار داشت: معرفی جاذبه های گردشگری کرمان متأسفانه مغفول مانده است استان کرمان دارای چندین غار زیرزمینی است که برخی از آنها شامل رودخانه های

خود را در رود خروشان زاینده رود می بیند که بر روی آب شناور است از آنجا می فهمند این چاه یک باریکه ارتباطی است بین همه قنات ها و رود های ایران. این افسانه هر چند خیالی و زاینده ذهن مردمان محلی منطقه است اما نشان از اهمیت و نفوذ این حفره در ذهن مردم دارد.

استان کرمان دارای عجایب منحصر به فردی است به قول یکی از گردشگران شهیر ایران استان کرمان به تنهایی عجیب ترین آثار طبیعی را در خود جای داده است

محمد جهانشاهی، معاون گردشگری اداره کل میراث فرهنگی استان کرمان اظهار داشت: استان کرمان دارای عجایب منحصر به فردی است به قول یکی از گردشگران شهیر ایران، استان کرمان به تنهایی عجیب ترین آثار طبیعی را در خود جای داده است که می توان به گرمترین نقطه زمین، گودترین چاله مرکزی ایران، مرتفع ترین منطقه مسکونی ایران و کلوت های شهداد اشاره کرد از سوی دیگر برخی از پدیده های طبیعی در استان کرمان آنچنان اعجاب آمیز است که به افسانه ها نیز راه یافته است که می توان به چاه دریا در رفسنجان اشاره کرد.

وی افزود: کاوش هایی نیز در خصوص این پدیده انجام شده است اما هنوز دلیل قطعی وجود این حفره مشخص نشده و به نظر می رسد ناشی از فرونشست زمین است.

وی افزود: این حفره بین شهرستان های رفسنجان و زرنند و در نزدیکی روستای داوران است و موقعیت دقیقی این حفره عظیم ۱۵ کیلومتری غرب داوران است. وی تصریح کرد: این حفره در منطقه پوشیده از کانی های فرسایشی است و سطح زمین نیز بر روی حفره برجستگی هایی همسان قرار دارد که تا حدودی

وقتی بازار طلا در اصفهان، یک بنای تاریخی را نقره داغ می کند

مریم نسر لک

بر اساس شواهد تولید روغن از دانه های گیاهی در ایران از حدود ۷ هزار سال پیش وجود داشته و به صورت ابتدایی و با ابزارهای ساده تهیه می شده است. استفاده از روغن تولید شده از عصارخانه ها در مساجد، مکتب خانه ها و منازل باعث شده بود که این بناها نزد مردم محترم و مقدس باشند.

عیدی گفت: در سال ۱۳۷۹ سازمان نوسازی و بهسازی شهرداری اصفهان عصارخانه را از مالک آن خریداری و از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۲ اقدام به مرمت و ساماندهی آن کرده است و زمین عصارخانه شاهی جزو موقوفات و در اختیار سازمان اوقاف و امور خیریه اصفهان است.

● احیای عصارخانه شاهی عزم همه نهادها را می طلبد

مدیرکل میراث فرهنگی استان اصفهان، در خصوص مهجوریت عصارخانه شاهی اصفهان، اظهار کرد: عصارخانه شاهی مهمترین عصارخانه در سطح کشور است و با مرمت های که در گذشته توسط میراث بر روی آن صورت گرفته است، میان سایر عصارخانه ها پابرجا تر است.

وی افزود: عصارخانه شاهی زیر نظر شهرداری است و هیئت امنایی اداره می شود، به همین جهت باید تمام نهادها در کنار هم قرار گیرند، تا تصمیم درستی در خصوص این بنا گرفته شود.

فریدون اللهیاری ادامه داد: منکر این نیستیم که عصارخانه شاهی در مهجوریت قرار دارد ولی برای اینکه درب ورود آن احیا شود باید تمام بازار تا مدتی تعطیل شود که این کار هزینه سنگینی دارد و با همکاری سایر نهادها تأمین شود.

وی اضافه کرد: احیای عصارخانه شاهی عزم همه نهادها را می طلبد، در نظر داریم در فرصت مناسب همه نهادها مربوطه گرد هم آیند و در این خصوص تصمیم گیری کنند.

متر مربع دارد و در بازار بزرگ اصفهان، در ابتدای بازار مخلص و در جوار بازار تفنگ سازها بنا شده است. وی اضافه کرد: از سال ۱۳۴۰ تا سال ۱۳۴۹ برای حرکت دادن تیر بزرگ و چرخش سنگ آسیاب از موتور برق استفاده شده و بعد از آن زمان به دلیل صنعتی شدن این حرفه و وجود تجهیزات مکانیزه، ادامه کار مقرون به صرفه نبوده و عصارخانه بمدت ۳۰ سال تعطیل شده است.

صنعت بومی این منطقه است و نه تنها به محیط زیست صدمه نمی زند، بلکه منجر به توسعه پایدار نیز می شود. محمد عیدی ادامه داد: هم اکنون مغازه طلا فروشی که ورود و خروج عصارخانه از آن صورت می گیرد خالی است و صاحب آن

**عصارخانه شاهی اصفهان
اگر چه فاقد منبت کاری،
کاشی کاری و سایر
جاذبه های گردشگری
است اما به نوعی نمونه بارز
تاریخ صنعت اصفهان است
و گوشه گوشه آن بیانگر
هویت صنعت پاک و
بی آرایش اصفهان است**

عصارخانه شاهی واقع در بازار مخلص اصفهان، از نمونه های بارز تاریخ صنعت اصفهان است که به نسبت سایر مراکز تاریخی اصفهان بیشتر مورد بی مهری قرار گرفته است. عصارخانه شاهی اصفهان به دلیل قرار گرفتن در پشت بازار طلا امین که هم اکنون نیز بدون استفاده است پنهان شده و جاذبه های دیدنی آن از چشم علاقمندان به تاریخ و گردشگران مخفی مانده است.

عصارخانه شاهی اصفهان که در گذشته به عنوان کارخانه روغن کشی مورد بهره برداری قرار می گرفت، از سال ۱۳۹۷ به علت ورود کارخانه های صنعتی از کار باز ماند. هم اکنون این مرکز به یک مرکز فرهنگی مبدل شده است که البته به علت پنهان شدن در پشت یک بازار طلا فروشی فعالیت های خود را در مقایسه کوچکتری دنبال می کند که به نسبت موقعیت و همچنین رسالت کاری این مرکز بسیار جای تأسف دارد.

عصارخانه شاهی اصفهان اگر چه فاقد منبت کاری، کاشی کاری و سایر جاذبه های گردشگری است اما به نوعی نمونه بارز تاریخ صنعت اصفهان است و گوشه گوشه آن بیانگر هویت صنعت پاک و بی آرایش اصفهان است.

مدیر عصارخانه شاهی می گوید: امکان احیای فعالیت های این مرکز مقدور نیست، زیرا در داخل بازار قرار دارد، اما امکان احیای نمادین این مرکز وجود دارد، زیرا این بنای تاریخی و فعالیتی که در گذشته از صورت می گرفته است، به نوعی بیانگر

قیمتی را برای مغازه تعیین کرده است که هزینه تمکک آن تنها از عهده شهرداری بر می آید و تنها شهرداری و میراث فرهنگی می توانند هزینه احیای این بنای تاریخی را تأمین کنند.

وی گفت: تاکنون در این خصوص با شهرداری مذاکراتی انجام شده و منتظر پاسخ آنها هستیم.

مدیر عصارخانه شاهی تصریح کرد: عصارخانه شاهی اصفهان دارای قدمتی در حدود ۴۰۰ سال است و در زمان شاه عباس اول بنا شده است عصارخانه شاهی اصفهان، مساحت تقریبی ۵۰۰ مترمربع و زیربنای ۸۵۰

لباس های میلیونی بانوان بختیاری وزن طلای پارچه شاخص قیمت گذاری لچک

بختیاری اظهار داشت: لباس های محلی مناطق بختیاری این استان از پارچه های شاد و رنگی دوخته می شود و بیشتر رنگ ها برگرفته از طبیعت پیرامون زندگی است.

مهرداد رئیسی تاکید کرد: لباس محلی مردان بختیاری به نام چوقا است که از پشم بافته می شود و قیمت بالایی دارد. وی بیان کرد: چوقا به عنوان شاخص ترین هنر دست زنان عشایر بختیاری است که همین ویژگی در معرفی، مردان بختیاری را با سایر اقوام متمایز می سازد. معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی چهارمحال و بختیاری ادامه داد: این هنر دستی که از نظر ظرافت بسیار

لباس های محلی استان چهار محال و بختیاری از نظر رنگ، طراحی، دوخت و تعداد اجزای شباهت های بسیاری به لباس های مناطق مختلف استان های همجوار و نزدیک مانند استان های خوزستان، کهگیلویه و بویراحمد و لرستان دارد.

زندگی عشایری و زندگی در روستاها به خصوص در شهرستان لردگان، کوهرنگ و اردل موجب شده که هنوز مردمان این دیار از لباس های محلی استفاده کنند. لباس های بومی و منطقه ای بارزترین مظهر فرهنگی این مناطق است و با توجه به تفاوت های اقلیمی و فرهنگی شاهد رواج لباس های محلی متنوع هستیم.

سیدمحمدرضا موسوی

میلیون تا ۱۰ میلیون تومان و بیشتر قیمت می خورد.

وی بیان کرد: متوسط قیمت لچک بانوان بختیاری که از طلا در تزئین آنها استفاده شده باشد حدود سه تا پنج میلیون تومان است.

نگار فرج پور بیان کرد: بر روی لباس محلی بانوان بختیاری ملبله دوزی می شود.

وی عنوان کرد: بانوان منطقه لردگان و خانمیرزا بیشتر دارای لچک های طلا هستند و افراد این منطقه هزینه زیادی برای دوخت لباس پرداخت می کنند.

وی در ادامه با اشاره به دوخت لباس محلی مردان بختیاری به نام چوقا، گفت: لباس محلی مردان بختیاری مانند قالی بافته می شود و بر اساس نوع پشم استفاده شده قیمت دارد.

این کارآفرین چهارمحالی بیان کرد: چوقا چند نمونه دارد و از ۲۵۰ هزار تومان تا یک میلیون تومان قیمت می خورد.

وی بیان کرد: چوقای کودکان نیز بین ۴۰ تا ۱۰۰ هزار تومان قیمت دارد.

لباس مردان بختیاری متمایز از اقوام دیگر

چوقا به عنوان شاخص ترین هنر دست زنان عشایر بختیاری است که همین ویژگی، لباس مردان بختیاری را با سایر اقوام متمایز می کند. معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی چهارمحال و بختیاری در گفتگو با خبرنگار مهر در خصوص لباس های محلی چهارمحال و

قیمت آن بالاتر می رود.

بر اساس میزان هزینه بانوان لباس های دوخته می شود و قیمت دستمزد دوخت یک لباس بختیاری از ۴۰۰ هزار تومان تا یک میلیون تومان و بیشتر است. وی تاکید کرد: لباس ها بر اساس میزان هزینه بانوان دوخته می شود و قیمت دستمزد دوخت یک لباس بختیاری از ۴۰۰ هزار تومان تا یک میلیون تومان و بیشتر است. وی اذعان داشت: برای دوخت لباس یک بانوی بختیاری حدود هشت متر پارچه مصرف می شود که حدود دو متر برای پیراهن و شش متر پارچه برای دامن مصرف می شود.

وی گفت: برای دوخت لباس های ترکی این استان بیش از ۱۰ متر پارچه مصرف می شود.

وی عنوان کرد: لچک بانوان بختیاری از ۳۵ سانتیمتر آغاز و تا ۱۵ سانتیمتر دوخته می شود که روی آنها الماس، طلا، بدلیجات، سنگ و... کار می شود.

این خیاط برجسته بیان کرد: لچک بانوان بختیاری از ۳۰ هزار تومان تا پنج میلیون تومان و بیشتر بر اساس نوع کار با بدلیجات یا طلا قیمت می خورد.

قیمت سه تا پنج میلیون تومانی لچک بانوان بختیاری

وی با اشاره به استفاده از طلا در لباس های محلی این استان، عنوان کرد: در لباس های محلی بانوان بختیاری طلا استفاده می شود و بر اساس میزان مصرف طلا قیمت این لباس ها از یک

پوشش محلی زنان و مردان چهار محال بختیاری با هم متفاوت است. لچک، چارقد، پاکش، دستینه، شلیته و پیراهن از جمله پوشاک زنان چهارمحالی است و مردان این منطقه نیز از کلاه، پیراهن، شلوار دبیته، شال کمر، قبا و گیوه استفاده می کنند. البسه محلی مردمان این استان با مواد اولیه مرغوب تولید می شود.

البته در حال حاضر قیمت لباسهای محلی چهارمحال و بختیاری بسیار بالا است. یک چوقا با کیفیت بسیار عالی بین ۵۰۰ تا یک میلیون تومان قیمت دارد و شلوار دبیته نیز از ۳۰۰ هزار تا ۵۰۰ هزار تومان قیمت می خورد.

لباسهای محلی زنان این استان از قیمت های بالاتری برخوردار است و از ۴۰۰ هزار تا ده میلیون تومان و بیشتر قیمت می خورد.

یکی از خیاطان برجسته لباس محلی در شهر بروجن اظهار داشت: دوخت لباس محلی کار وقت بسیار زیاد می برد که موجب بالا رفتن قیمت آن می شود.

نگار فرج پور افزود: لباس بانوان بختیاری پارچه بسیار زیادی می خواهد و قیمت نوع پارچه استفاده شده نیز در قیمت گذاری لباس مؤثر است.

وی ادامه داد: بیشترین پارچه مورد استفاده برای دوخت لباس در منطقه بختیاری پارچه حریر، مخمل و گیپور است. فرج پور عنوان کرد: لباس های مجلسی بانوان بختیاری بیشتر از پارچه های گیپور و سنگی است. البته بر اساس نوع سفارش روی پارچه ها نیز با دست کار می شود و

در حال حاضر قیمت لباسهای محلی چهارمحال و بختیاری بسیار بالا است. یک چوقا با کیفیت بسیار عالی بین ۵۰۰ تا یک میلیون تومان قیمت دارد و شلوار دبیته نیز از ۳۰۰ هزار تا ۵۰۰ هزار تومان قیمت می خورد. لباسهای محلی زنان این استان از قیمت های بالاتری برخوردار است و از ۴۰۰ هزار تا ده میلیون تومان و بیشتر قیمت می خورد.

نازک است هم در فصول گرم و هم سرد به علت خاصیت هم دمایی مورد استفاده قرار می گیرد.

وی تاکید کرد: لباس محلی مردان بختیاری (چوقا) به تازگی در فهرست آثار ملی کشور ثبت شده است.

رئیسی با اشاره به نوع پارچه استفاده شده و استفاده از تزئینات مختلف در دوخت لباس محلی بانوان بختیاری، تاکید کرد: لباس های بانوان بختیاری با قیمت های بالایی دوخته می شود.

دادخواهی عمارت تاریخی کرمان

استخوان فراموشی در گلو عمارت شترگلو گیر کرد

باغ شهر ماهان یکی از شهرهای تاریخی و بسیار زیبای ایران محسوب می شود عمارت شتر گلو نیز در همین شهر قرار گرفته است اما این عمارت هیچ گاه جایگاهی در محور گردشگری استان تاریخی کرمان نداشته است.

استقبال کرده است اما این سیاستها حداقل تاکنون نتوانسته است دردی از بناهای در حال تخریب کرمان دوا کند علت اصلی این امر نیز قوانین دست و پا گیر و گاه غیر اقتصادی بودن ورود بخش خصوصی با توجه به شرایط سختگیرانه برای تغییر کاربری بناهای تاریخی است. به هر روی هم اکنون به دلیل بی توجهی بسیاری از گنج بری های این بنا در حال تخریب است، یکی از ستونهای عمارت اصلی نیز فرو ریخته و در محوله داخلی بنا رها شده است.

بناهای اطراف عمارت اصلی نیز وضعیتی نامناسب دارند و بارندگی های اخیر و آب شدن برفها نیز باعث نم زدگی شدید و ورود آب به برخی از این بناها شده است.

تعمیر گردشگران از تخریب یکی از زیباترین بناهای تاریخی ایران

خوشبختانه شاکله اصلی بنا پا برجاست و با وجود تخریب کاشیها، و درپها و محوطه خاکی و تجمع زباله در اطراف بنا اما هنوز هم هستند گردشگران کنجکاوی که سری به این بنا می زنند و با تعجب و حسرت به تماشای بی توجهی و بی تدبیری در خصوص مرمت و بهسازی این بنا می نشینند.

مریم ایرانمنش یکی از گردشگرانی که از این بنای تاریخی بازدید می کرد، در گفتگو با مهر با ابراز تعجب از تخریب بنای شتر گلو گفت: برخی بناها و آثار تاریخی به دلیل قدمت بسیار بالا و یا دور از دسترس بودن شاید در اولویتهای نخست مرمت نباشند و توجه اقتصادی هم نداشته باشند

باغ شاهزاده ماهان و عمارت شاه نعمت الله ولی و باغهای زیبای این شهر از جمله داشته های منحصر به فردی است که این شهر را به مرکز گردشگری کرمان تبدیل کرده است بطوریکه در هر فصلی از سال گردشگران به صورت گسترده در این شهر حضور می یابند و با توجه به زیر ساختهای گردشگری مناسب این شهر از حضور در این مکان تاریخی بهره می برند. اما عمارت شترگلو که از نظر تاریخی بسیار زیبا است و معماری خیره کننده و خاص خود را دارد و از منحصر به فردترین بناهای ایران از نظر نوع معماری و تکنیک های ساخت و ساز است از منظر گردشگران دور مانده است.

این بنا در شرق ماهان و در فاصله اندکی از عمارت شاه نعمت الله ولی قرار گرفته است این عمارت بزرگ و باغ آن سالهاست به حال خود رها شده و در حال تخریب است. هر چند اقدامهایی برای مرمت بنا انجام شده است اما این اقدامات نیمه کاره رها شده و در عمارت نیز با استفاده از آجر تیغه شده است و در فرعی بنا نیز هر از چند گاهی باز می شود.

ترک خوردگی، تخریب و فرو ریختن برخی از ستونها و تخریب درپهای چوبی بنا نشان می دهد که این بنا قرار نیست سامان یابد و فکری به حال توقف تخریبها در بنا نشده است.

این درحالی است که در صورت ورود بخش خصوصی برای مرمت بنا و حمایت سازمان گردشگری می توان شتر گلو را از تخریب حتمی در آینده نزدیک نجات داد.

هر چند میراث فرهنگی نیز بارها از ورود بخش خصوصی برای مرمت آثار تاریخی

تاریخی و بررسی راهکارهای برون رفتن این گنجینه تاریخی از وضعیت کنونی را دارند نکته قابل توجه اینکه این بنا برای تبدیل شدن به قطب گردشگری در محور گردشگری کرمان - ماهان تنها به مدیریت و جهت دهی مناسب سرمایه ها نیاز دارد و این کار اقدامی است که استاندار کرمان با پیگیری ها مستمرش در زمینه بهبود وضعیت باغ فتح آباد انجام داده است و همین کار را نیز در بازار تاریخی کرمان پیگیری می کند.

مرمت این بنای ماندگار یادگاری می ماند از تدبیر استاندار کرمان که نشان داده است که رونق صنعت گردشگری و سرمایه گذاریهای هدفمند از جمله سیاستهای اصلی وی در استان تاریخی کرمان است.

از ویژگیهای اعجاب برانگیز این بنای تاریخی می توان به گچبریهای بسیار زیبای این بنا، تلفیق آب و معماری سنتی و استفاده از بادگیر در بنا، استفاده از تکنیک شتر گلو برای انتقال آب از پایین دست به بالا دست و رفع موانع در مسیر انتقال آب است.

خوشبختانه شاکله اصلی بنا پا برجاست و با وجود تخریب کاشیها، و درپها و محوطه خاکی و تجمع زباله در اطراف بنا اما هنوز هم هستند گردشگران کنجکاوی که سری به این بنا می زنند و با تعجب و حسرت به تماشای بی توجهی و بی تدبیری در خصوص مرمت و بهسازی این بنا می نشینند

این بنا از جمله بناهایی است که خلافتانہ احداث شده است که نام خود را از تکنیک معماری شتر گلو گرفته است.

در این سبک معماری آب بدون استفاده از انرژی پمپ آب از پایین دست به بالا دست منتقل می شده است و حتی برای ایجاد آبنا و عبور آب از موانع استفاده می شد.

در این بنا آب در یک سوی بنا با شیب و مجاری ویژه وارد کانالی شبیه گلوئی شتر می شده و با زوایایی مناسبی که توسط معماران به این کانال داده می شده است آب از سوی دیگر با فشار بیرون می زده است که در بناهای موسوم به شتر گلوئی ماهان از این روش برای ایجاد آبنا استفاده شده بود و بالای این آبنا می بود و در واقع بزرگ و زیبا نیز ساخته شده بود و در واقع یکی از زیباترین و بدیع ترین بناهای فنی ایجاد شده در ماهان همین بنای شتر گلو بوده است.

هم اکنون قنات و کیل که منبع اصلی تامین آب بنا بوده خشک شده است اما سازه شتر گلو همچنان وجود دارد و جالب اینکه از زیر این بنا تونلی نیز رد شده است که مشکلی در مسیر انتقال آب ایجاد نکرده است.

اما این عمارت بسیار زیبا و سحر انگیز است و عجیب است که مسئولان میراث فرهنگی در طول سالهای گذشته هیچ توجهی برای رونق این بنا نداشته اند. وی افزود: گچ بریها و ستونهای متعدد و نحوه انتقال آب در این عمارت به خصوص دو بادگیر بنا بسیار زیبا هستند و در حالت کنونی هم اگر کسی وارد این مجموعه شود ساعتها باید وقت صرف دیدن این زیبایی ها کند.

فاطمه سلاجقه دیگر گردشگر حاضر در این بنا نیز افزود: این بنا به سادگی می تواند تبدیل به رستوران و یا چایخانه شود و از وضعیت کنونی خارج شود اینکه چرا کسی این کار را انجام نمی دهد بسیار تعجب آور است چون این بنا به صورت پیاده فقط چند قدم از عمارت شاه نعمت الله فاصله دارد و می تواند به یکی از بهترین مکانهای برای رونق اقتصاد گردشگری تبدیل شود و جواب سرمایه گذاری در این بنا طی چند سال داده می شود و سرمایه بر خواهد گشت. وی افزود: نمی دانم با وجود مرمتیهای صورت گرفته در این بنا چرا این مکان در حال تخریب است جالب اینکه میراث فرهنگی برای جلوگیری از ورود و لگردان و معتان درها و پنجره های بنا را با آجر بسته است.

خبرگزاری مهر چند ماه قبل نیز در خصوص این بنا گزارشی منتشر کرده بود که انعکاس این گزارش تنها به ابراز تاسف و اما و اگر ها ختم شد اما پس از گذشت چند ماه از گزارش مهر هیچ اقدامی برای رفع مشکلات موجود انجام نشده است.

علی مهاجری، مدیر کل میراث فرهنگی استان کرمان اظهار داشت: اعتبار میراث فرهنگی برای مرمت بناهای تاریخی محدود است و از سوی دیگر بسیاری از کم کاریها در دوره های گذشته صورت گرفته است و ما نیز با بودجه های موجود اولویت بندی می کنیم.

وی خواستار حضور بخش خصوصی برای مرمت و بهسازی بناهای تاریخی شد و گفت: ما از سرمایه گذاری در این بخش استقبال می کنیم و با توجه به حضور گسترده گردشگران در استان کرمان باید به این نکته اشاره کرد که این سرمایه گذاریها پایدار است و برگشت سرمایه انجام می شود.

مهاجری افزود: تغییر کاربری بناهای تاریخی نیز از دیگر اقدامات میراث فرهنگی است و با جدیت از افرادی که در پی تغییر کاربری عمارتهای تاریخی هستند با توجه به نظر کارشناسان استقبال می کنیم.

وی گفت: تغییر کاربری و مرمت این بناها و نظارت کامل کارشناسان انجام می شود و حمایتی لازم نیز از این دست سرمایه گذاری صورت خواهد گرفت.

در خواست از استاندار کرمان برای بازدید از شتر گلو

با توجه به وضعیت موجود شتر گلو دوستداران میراث فرهنگی استان کرمان خواستار بازدید استاندار کرمان از این بنا

روایت اسطوره پای در بند جم از افسانه تا واقعیت در بوشهر

آثار تمدن کهن در کوه پدري

ابراهیم قاصبی

شهرستان جم از شهرستان‌های جنوبی کشور است که رشته کوه‌های زاگرس جنوبی، این شهرستان را دربر گرفته است. شهرستان جم با قراقرز گرفتن در ارتفاع ۷۰۰ متری از سطح دریا و در نزدیکی خلیج فارس، آب و هوای مطلوبی جهت پرورش گیاهان و درختان فراهم آورده است.

نزدیک ترین نقطه به خورشید قطعا در جایی غیر از کوه پدري جم می باشد. احمد نوبخت در پایان خاطر نشان ساخت: نباید تمدن و قدمت سکونت در کوه پدري جم را با شایعات بی اساس در هم آویخت باید با مطالعه و پژوهش، درباره این کوه تاریخی و پر جاذبه قلم زده شود.

● مطالب تاریخی مطرح شده درباره کوه پدري جم تایید شده است

رئیس شورای اسلامی شهرستان جم اظهار داشت: کوه پدري جم از جاذبه های دیدنی شهرستان جم است که آثار فراوان تاریخی در آن، از وجود قدمت زندگی در این منطقه است. علی پریشان گفت: مطالب مطرح شده در شبکه های اجتماعی و فضای اینترنتی که درباره کوه پدري است برخی از آنان که مربوط به تاریخ این منطقه است با توجه به نشانه‌هایی از غارنشینی و وجود فسیل‌های بسیار قدیمی در منطقه و کشفیات زیادی در این کوه شده است مورد تایید است.

پریشان اضافه کرد: برخی مطالب مثل درمان بیماران و کوه پدري نزدیک ترین نقطه به خورشید و خاصیت مغناطیسی این کوه کاملا بی پایه است و متأسفانه مدتی است در فضای مجازی مطرح شده است. رئیس شورای اسلامی شهرستان جم در پایان تاکید کرد: همه رسانه ها باید تلاش کنند واقعیات تاریخی و جاذبه های دیدنی شهرستان جم به خوبی در کشور منعکس شود.

● رسانه‌ها با دید علمی به کوه پدري توجه کنند

یکی از فعالان اجتماعی و رسانه ای شهرستان جم اظهار داشت: در مورد کوه پدري جم به جای شایعه، ابهاماتی در فضای رسانه ای مطرح شده است. سجاد پهلزادی اضافه کرد: کوه پدري جم با این و آن ویژگی‌ها در کشور مطرح است به صورت طبیعی گاه گاهی شنیده می شود اما نیاز است در این ارتباط به دو مورد توجه ویژه شود.

بهبودی افزود: باید در مورد وضعیت این کوه ابهام زدایی شود و از ضد و نقیض گویی دست برداشت؛ مثلا سازمان میراث فرهنگی در مواردی بر وضعیت تاریخی این کوه صحنه گذاشته است و رسانه ملی به شدت متناقض گویی در این میان داشته است و در نهایت رسانه های محلی نیز تعصب گونه به شایعات پیرامونی پرداختند.

این فعال رسانه ای ادامه داد: همه این موارد، به روشن نمودن اصل موضوع کمکی نکرده است و نه اینکه شایعه سازی رقم خورده است.

بهبودی تصریح کرد: استفاده از تصاویر این کوه در تبلیغات رسمی و غیر رسمی نیز فضای نوستالژیک گونه و احساسی به دور از فرضیه های دقیق علمی جریان داده است. بهبودی در پایان تاکید کرد: باید رسانه های ملی و محلی به این موضوع نگاه علمی تری در پیش بگیرند و سازمان های مربوطه را برای انتشار دقیق و مکتوب کارهای پژوهشی در تاریخ این کوه زیبا و تاریخی موظف کنند.

را نیز عامل دیگری از بروز شایعات عنوان کرد و ادامه داد: آثار و شواهد مربوط به آتشکده نیز در کوه وجود دارد، درباره تمسیل و تممید جمشید نمی توان با قاطعیت اظهار نظر کرد البته آثار تمدن کهن در این کوه وجود دارد هر چند برخی جغرافی نویسان و مورخین مثل این فقیه همدانی ذکر کرده اند که جم دارای پیشینه بسیار کهن می باشد.

این پژوهشگر تصریح کرد: دامنه کوه، قنات پدري است که مربوط به دوره ساسانیان است همیشه این منطقه از لحاظ منابع آبی بسیار خوب بوده است گر چه الان شهرستان با کم آبی دست و پنجه نرم می کند اما همچنان در گذر دوران ها جوشش آب در قنات پدري، خوندمایی می کند.

نوبخت با بیان اینکه کوه پدري نزدیک ترین نقطه به خورشید است مطلب کذبی است خاطر نشان کرد: بر خلاف آنچه در فضای مجازی منتشر شده است، نزدیکترین نقاط زمین به خورشید این کوه نمی باشد طبق بررسی ها و پژوهش ها،

● کوه پدري نقطه ای استراتژیک برای هخامنشیان، ساسانیان و بوییان بوده است

پژوهشگر حوزه تاریخ شهرستان جم اظهار داشت: کوه پدري جم محل زندگی و زیست بوده است و هزاران نفر در این کوه زندگی می کرده اند.

احمد نوبخت افزود: شواهد میدانی نشان می دهد قلعه ای نظامی در کوه پدري جم بوده است و آثار صدها خانه و سازه با کاربری متفاوت در کوه مذکور کاملا مشهود است. نوبخت ادامه داد: کوه پدري به دلیل اشراف روی خلیج فارس، نقطه ای استراتژیک برای هخامنشیان، ساسانیان و بوییان بوده است و حتی می توان این کوه را بر حسب روایت های شفاهی و داده های باستان شناسی به دوران اساطیری نیز نسبت داد بر اساس متون و نقشه های قدیمی جغرافیایی هزار سال گذشته، جم بوده است و تایید کننده و تصدیق کننده موضوع است.

این پژوهشگر بیان داشت: متأسفانه اخیرا شایعات بی پایه و اساسی از جمله کوه پدري نزدیکترین نقطه زمین به خورشید، درمان مبتلایان به بیماری و ایدز با پیاده روی در این کوه و مغناطیس فوق العاده این کوه در فضای مجازی درباره این کوه منتشر شده است که کاملا کذب و بی اساس است. وی افزود: بسیاری از این شایعات عاری از واقعیت است و به روحیه کنش گران در پذیرش شایعه، شایعه پراکنی و شایعه باوری بر می گردد.

● کوه پدري نزدیک ترین نقطه به خورشید است مطلب کذبی است

نوبخت، سابقه آثار باستانی در کوه پدري

اختلاف دمای هوا با ساحل خلیج فارس در برخی از روزهای سال تا ۱۰ درجه سانتیگراد می رسد و همچنین رطوبت ملایم آن، این منطقه زیبا را به یکی از خوش آب و هواترین مناطق جنوب ایران تبدیل کرده است. بسیاری از کوه های اطراف شهرستان جم نام گذاری شده اند و این کوه ها با در آغوش گرفتن شواهد و آثار تاریخی، حامل بخشی از تاریخ کهن ایران هستند. شهرستان جم به دلیل ارتفاع زیاد نسبت به شهرهای اطراف به بام استان بوشهر نیز شهرت دارد. جم جاذبه های طبیعی فراوانی دارد و همه ساله علاوه بر هموطنان، گردشگرانی از کشورهای اروپایی نیز از این شهرستان دیدن می کنند.

کوه پدري از جاذبه های تاریخی و گردشگری شهرستان جم است؛ مسافرائی که از مسیر سیراف به سمت جم در حرکت باشند، حتما محو زیبایی این دیو پای در بند جم که در جنوب شهرستان همچون نگینی می درخشد خواهند شد.

نشانه‌هایی از غارنشینی و وجود فسیل های بسیار قدیمی در نقاطی از شهرستان جم و همچنین آثار و شواهدی مربوط به قدمت تاریخی زیاد در کوه پدري جم موجود است و آمیختگی این کوه زیبا با تاریخ و با سابقه زندگی و زیست در این منطقه خوش آب و هوا، زایشگاه بروز شایعاتی درباره این کوه در فضای مجازی شده است.

از ویژگی های ممتاز شهرستان جم وجود چشمه های آب روان در سال های گذشته نه چندان دور، سرسبزی در دامنه کوه پدري جم، وجود عسل طبیعی در شهرستان، ارتفاع بیشتر شهرستان نسبت به شهرستان های هم جوار و قدمت بسیار شهرستان از لحاظ تاریخی است.

در مورد کوه پدري جم شایعات متعددی در فضای مجازی است و خواص عجیبی به این کوه نسبت داده می شود از جمله این که این کوه نزدیکترین نقطه زمین به خورشید است به همین دلیل ویروس H.I.V بر روی آن رشد نمی کند.

از دیگر شایعات می توان به اینکه کوهنوردی در این کوه باعث درمان مبتلایان به بیماری های سرطان و ایدز می شود، از عسل به دست آمده از اطراف این کوه برای ساختن داروی Advil استفاده می شود و قدرت مغناطیسی این کوه به قدری است که خودروهایی را که از کنار آن رد می شوند به سوی خود جذب کرده و باعث تصادف آنها به کوه می شود و اینکه منبع بزرگی از آب در لایه های زیرین این کوه وجود دارد، اشاره کرد.

این شایعه‌ها در سایتها و شبکه های اجتماعی تکرار شده است، در حالی که همگی آن‌ها به وضوح بی معنی و طنزآمیز هستند. مردم شهرستان جم از ایجاد این شایعات به این دیار مردمان مومن و غبور، روی خوبی نشان نمی دهند؛ آنان معتقد هستند این منطقه جاذبه های دیدنی و گردشگری و تاریخی فراوان دارد که موجب غرور مردم است و نیازی به مطرح شدن مطالب کذب درباره اماکن تاریخی و دیدنی شهرستان نیست.

خیابانی در قم که نامش تیترا فیکارو شد

ساعت این خیابان یک ساعت عقب تر بود

داشت و مانند امروز شلوغ و به هم ریخته نبود. مردم همه همدیگر را می‌شناختند و گویا اعضای یک خانواده بودند.

به گذشته که فکر می‌کند، ناخودآگاه به دور دست خیره می‌شود: «چهارمردان محله آدم حساسی‌ها بود. آقای گلپایگانی، آیت‌الله بروجردی، آقای حائری شیرازی، آیت‌الله بهاء‌الدینی... خلاصه هر چه بزرگوار بود در این خیابان جمع شده بود. گرفتارها تا از دروازه قم وارد می‌شدند سراغ خیابان چهارمردان را می‌گرفتند که برای رفع مشکل به خانه علما بروند.

یک نمونه‌اش آیت‌الله مهدی روحانی بود که در خانه‌اش همیشه به روی نیازمندان باز بود... باقی علما هم همینطور...»

آقای محمودی که قضایی‌اش همان ابتدای خیابان چهارمردان است، روزهای پر اضطراب انقلاب را هم خوب به یاد می‌آورد. از روزهایی تعریف می‌کند که مردم مدام برای کسب تکلیف به خانه علما رفت و آمد داشتند. روزهایی که قلب انقلاب در چهارمردان می‌تپید. موهاب‌ش سفید و چهره‌اش چروکیده شده اما حافظه‌اش خوب کار می‌کند: «رادیو بی بی سی می‌گفت ساعت خیابان چهارمردان یک ساعت عقب‌تر از تهران است.»

از میان همه داستان‌های روزگار انقلاب، همین داستان ساعت‌ها خوب به خاطرش مانده است: «آن زمان بهار که می‌شد رژیم می‌گفت ساعت‌ها را باید یک ساعت جلو کشید...»

مردم قم مخصوصاً اهالی خیابان چهارمردان اما در هیچ موضوعی مطابق خواست رژیم رفتار نمی‌کردند. برای همین کسی ساعت‌ها را جلو نمی‌کشید. مسئله ساعت‌ها شده بود یک اعتراض نمادین... یادم می‌آید حتی ساعت‌فروش خیابان چهارمردان هم دست به عقربه‌های ساعت نمی‌زد. این موضوع برای بی بی سی شده بود سوژه، می‌گفتند اینجا ساعتش یک ساعت عقب‌تر از تهران است...»

چهارمردان امروز هم کانون جشن‌ها و عزاداری‌های مردم قم و خلاصه هر چیزی است که مردم را به یکدیگر پیوند می‌دهد. نام انقلاب که امروز روی تابلوهای این خیابان حک شده در واقع یادآور خون‌هایی است که روزگاری در این خیابان به زمین ریخته شد. خون‌هایی که برای قمی‌ها یادآور روزهای پراشتهاب انقلاب و یادآور مسئولیت‌هایی بس سنگین است.

می‌گویند قدمت خیابان به دوران رضاشاه بر می‌گردد. باین حال گذرها و کوچه‌های باستانی‌اش بسیار بیش از اینها سابقه دارد.

محله‌های باستانی و گذرهای پر خاطره این خیابان کم نیستند. گذرهایی مانند گذر قلعه و کوچه‌هایی مانند کوچه لک‌ها. از گذر صادق که به مسجد صادق و کوچه میدان میر می‌رسد تا کوچه پنجعلی که مسجد یادگار سلجوقی را در خود نگه داشته و به محله‌های شاهزاده زید و لب چال می‌رسد.

در اهمیت خیابان چهارمردان همین بس که علمای بزرگ از قدیم این خیابان را برای محل زندگی و برگزاری جلسات درس خود انتخاب کرده‌اند.

زینب آخوندی

چهارمردان را باید گفت خیابان تکایا... نمونه‌اش تکیه چهارمردان است که از دوران پادشاهی محمدعلی شاه قاجار یعنی حدود صد سال پیش در آن عزای سیدالشهدا (ع) برگزار می‌شده است. تکیه‌های «سیدان»، «سلطان محمد شریف»، «پنجه علی»، «گذر قلعه»، «شاه حمزه»، «سنگ بند» هم از دیگر تکایای این خیابان هستند.

در این میان شهرت مسجد چهارمردان شاید از دیگر اماکن مذهبی این خیابان بیشتر باشد. مسجدی که این روزها با کاشی‌کاری‌های زیبا و نمای آجری و نورپردازی سبز رنگ توجه هر رهگذری را به خودش جلب می‌کند.

کاشی‌کاری نمای این مسجد، جمله‌ای از امام خمینی (ره) را ماندگار کرده است: «نام بزرگ چهارمردان و فداکاری‌ها و جان‌نثاری‌هایش در تاریخ عالم ثبت شد.» امام خمینی (ره) در دهم فروردین ۵۸ رای خود را به جمهوری اسلامی در این مسجد به صندوق انداخت. اما افتخارات این خیابان به این مسجد ختم نمی‌شود.

خیابان چهارمردان در کنار خیابان‌هایی مانند صفاتیبه و آذر کانون حرکت‌های انقلابی در قم بود که البته در اوضاع شلوغ ویسی سر و سامان امروزش کمتر از آن روزها می‌شود نشانی یافت.

بوی تند آویشن و تصویر آب‌نبات‌های محبوب دوران کودکی در یکی از مغازه‌ها توجه هر عابر ناآشنایی را جلب می‌کند؛ اکبر قاسمی یکی از کاسبان قدیمی خیابان

چهارمردان است. مغازه‌اش ۳۰ سال است روی پا ایستاده. غبار روی قفسه‌ها و شیشه‌های خوراکی هم همین را می‌گوید. قاسمی که نزدیک ۸۰ سالش است از روزهایی می‌گوید که این خیابان به جای خودرو محل جابه‌جایی در شبکه بود. انتهای آن می‌رسید به محله صاحب‌الزمان و باغ بهشت...

خاطرات دوران پهلوی هم خوب یادش مانده بود. همین‌طور اتحاد مردم برای گشت و گذار در شلوغی خیابان چهارمردان و صحبت کردن با قدیمی‌ها خاطرات را برای هر کسی زنده می‌کند. از میان تمام کاسب‌هایی که رزق و روزی‌شان را در خیابان چهارمردان قم به دست می‌آورند، حاج حسن محمودی یکی از قدیمی‌هاست. کسی که از کودکی در این خیابان زندگی می‌کرده و فراز و نشیب‌های نیم قرن گذشته‌اش را به خاطر دارد.

آقای محمودی مثل خیلی‌های دیگر دلش برای روزگار گذشته خیابان چهارمردان تنگ شده است. آن زمان که بافت بومی و یکدستی

گشت و گذار در شلوغی

خیابان چهارمردان

و صحبت کردن با

قدیمی‌ها خاطرات را

برای هر کسی زنده

می‌کند. از میان تمام

کاسب‌هایی که رزق

و روزی‌شان را در

خیابان چهارمردان قم

به دست می‌آورند، حاج

حسن محمودی یکی

از قدیمی‌هاست. کسی

که از کودکی در این

خیابان زندگی می‌کرده

و فراز و نشیب‌های نیم

قرن گذشته‌اش را به

خاطر دارد |

گستره پهناور ایران زمین تنها باعث تنوع اقلیمی نشده است، بلکه این گستره و این تنوع اقتصاد را از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب این سرزمین تحت تاثیر قرار داده است. در یک اقلیم کشاورزی باعث رشد اقتصادی است و بی توجهی به این مهم رکود اقتصادی را به دنبال دارد و در پهنه ای دیگر معادن سبب اشتغالزایی هستند و تقاضای مردم آن پهنه از مسئولین توجه به بالندگی معادن است.

در این میان رخدادهای طبیعی و غیر طبیعی بر این اقتصاد تاثیرات گاه شگرفی دارد. بی آبی و خشکسالی کشاورزی را تحت تاثیر قرار می دهد و ریزگردها تاثیرات نادیده اقتصادی بر خوزستان می گذارد. در پرونده ای که پیش روی شما گشوده ایم از هر دری سخنی است. از مغفول ماندن فرصت های کشاورزی در کهگیلویه و بویراحمد تا مهاجرت گسترده مردم از روستاهای خراسان جنوبی به شهر بیرجند که باعث بروز مشکلاتی همچون ایجاد حاشیه نشینی و ساخت و سازهای غیر مجاز در روستاهای اطراف شهر بیرجند شده است. از دغدغه آب شرب در پربارش ترین روستای استان سمنان تا بیکاری در کردستان و داستان کارخانه قند ورامین با قدمتی ۶۰ ساله که نقش مهمی را در اشتغالزایی مردم منطقه ایفا کرده است.

بدون شک یکی از وظایف خطیر روزنامه نگاری هشدار به کمبودهاست و چنین است که در پرونده پیش رو و پرونده هایی که پشت سر گذاشتید بیشتر چهره محرومیت ها را کنار زدیم. آنجا که همه چیز به سامان است دیدنش ذره بین نمی خواهد اما برای رسیدن به نقطه ایده آل لازم است تا کمبودها، تهدیدها، فرصت های از یاد رفته و آسیب ها گوشزد شود.

رونق تولید محصولات
کشاورزی بعد از انقلاب

در ایلام

اشتغال زایی و سهم بالای کشاورزی در رونق اقتصادی

ظرفیتهای بزرگی در بخش کشاورزی است به طوری که ۲۰ نوع رقم محصول کشاورزی در این استان تولید می شود. بازاریار از توسعه باغات در استان خبر داد و گفت: هم اکنون سطح زیر کشت باغات استان شش هزار هکتار است که عمده باغات استان ایلام شامل گردو، بادام، هلو، زردآلو، زیتون، انگور، توت فرنگی و لیمو ترش است.

وی افزود: هم مردم استان در بخش کشاورزی استان بیش از ۹۹ درصد است و با توجه به اینکه ۷۰۰ هزار هکتار از زمینهای استان قابل کشت، باید از این فرصت برای توسعه و رونق و آبادانی در عرصه کشاورزی استفاده کرد.

استان ایلام دارای ظرفیتهای بزرگی در بخش کشاورزی است به طوری که ۲۰ نوع رقم محصول کشاورزی در این استان تولید می شود. هم اکنون سطح زیر کشت باغات استان شش هزار هکتار است که عمده باغات استان ایلام شامل گردو، بادام، هلو، زردآلو، زیتون، انگور، توت فرنگی و لیمو ترش است

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام با بیان اینکه ایلام نخستین استان تولید کننده محصولات کشاورزی سالم در کشور است، بیان داشت: جهاد کشاورزی از تمامی طرحهای صنایع تبدیلی و صنعتی کشاورزی در استان ایلام با جدیت حمایت می کند.

استان ایلام در غربی ترین نقطه ایران با داشتن آب و هوایی چهار فصل و زمینهای مرغوب از گذشته تاکنون جایگاه کشاورزی بوده و این رامی شود از تپه تاریخی «علی کش» واقع در شهرستان دهلران مربوط به ۹ هزار سال قبل فهمید چرا که آثار این تپه تاریخی مهد اولین کشاورزی هادر ایران بوده است. نبود صنایع بزرگ باعث شده کشاورزی در استان ایلام رونق بگیرد و هم اکنون اکثر مردم روستاهای استان در بخش کشاورزی اشتغال دارند به طوری که هم اکنون ۳۰ درصد اشتغال استان مربوط به کشاورزی است.

رمضان نوری

است تا بتواند هم از آب و خاک به صورت بهینه و مناسب استفاده کند. وی افزود: استان ایلام یکی از استان های استراتژیک و دارای پتانسیل های بالا است و بر همین اساس کارهای خوبی در استحصال آب و اجرای شبکه های آبیاری و دهکشی وزارت نیرو انجام داده است.

● رسیدن به تولید دو میلیون تن محصولات کشاورزی در سال
وی از برنامه ریزی برای رونق تولید در محصولات کشاورزی در استان ایلام خبر داد و گفت: هم اکنون سالانه یک میلیون تن محصولات کشاورزی در استان تولید می شود که این میزان در برنامه های بلند مدت باید به دو میلیون تن برسد. وی اظهار داشت: استان ایلام دارای

ارتقا وضعیت این بخش دو واحد کشتارگاه صنعتی در ایلام ایجاد شده است. بازاردار تصریح کرد: با توجه به اینکه میزان تولید گوشت قرمز و گوشت سفید در استان مازاد بر نیاز مصرف است باید ریزنی برای حمایت از تولید داخل و صادرات آن به دیگر مناطق صورت گیرد.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی ایلام افزود: این استان با داشتن دو میلیون و ۵۰۰ هزار راس دام یکی از قطبهای اصلی دامداری و دامپروری در کشور است و هم اکنون بخش مهم از نیازهای کشور در بخش فرآورده های دامی در این استان تهیه می شود.

وی بیان داشت: یکی از مهمترین برنامه های سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام بحث آبی کردن زمینهای دیم استان است و هم اکنون برنامه های خوبی برای این مهم طراحی شده است.

این مسئول اظهار داشت: ۳۴۰ هزار هکتار زمین کشاورزی در استان ایلام وجود دارد که ۷۳ هزار هکتار آن آبی و مابقی آن دیم است. بازاردار تصریح کرد: یکی از مهمترین برنامه های جهاد کشاورزی در بحث آبیاری تحت فشار، کمک ۸۵ درصدی به آورده ۱۵ درصد بهره برداران کشاورزی است.

وی بیان داشت: ۵۳۰ میلیارد تومان به منظور آبی کردن زمین های کشاورزی استان اختصاص یافته است که میزان زمینهای آبی استان به ۱۲۰ هزار هکتار افزایش پیدا می کنند.

بازاردار اظهار داشت: سیاست های وزارت جهاد کشاورزی اجرای کارهای زیربنایی

کشاورزی در استان ایلام بعد از انقلاب رونق خوبی گرفته است به طوری که این استان در خیلی از بخشها الان قطب شده است و محصولات استان به دیگر نقاط کشور ارسال می شود.

هم اکنون دو درصد جمعیت دامی کشور در استان ایلام قرار دارد و به دلیل وضعیت آب و هوایی و پوشش گیاهی استان، دامداری در استان رونق بیشتری گرفته است.

● استان ایلام قطب تولید گوشت سفید و قرمز در کشور

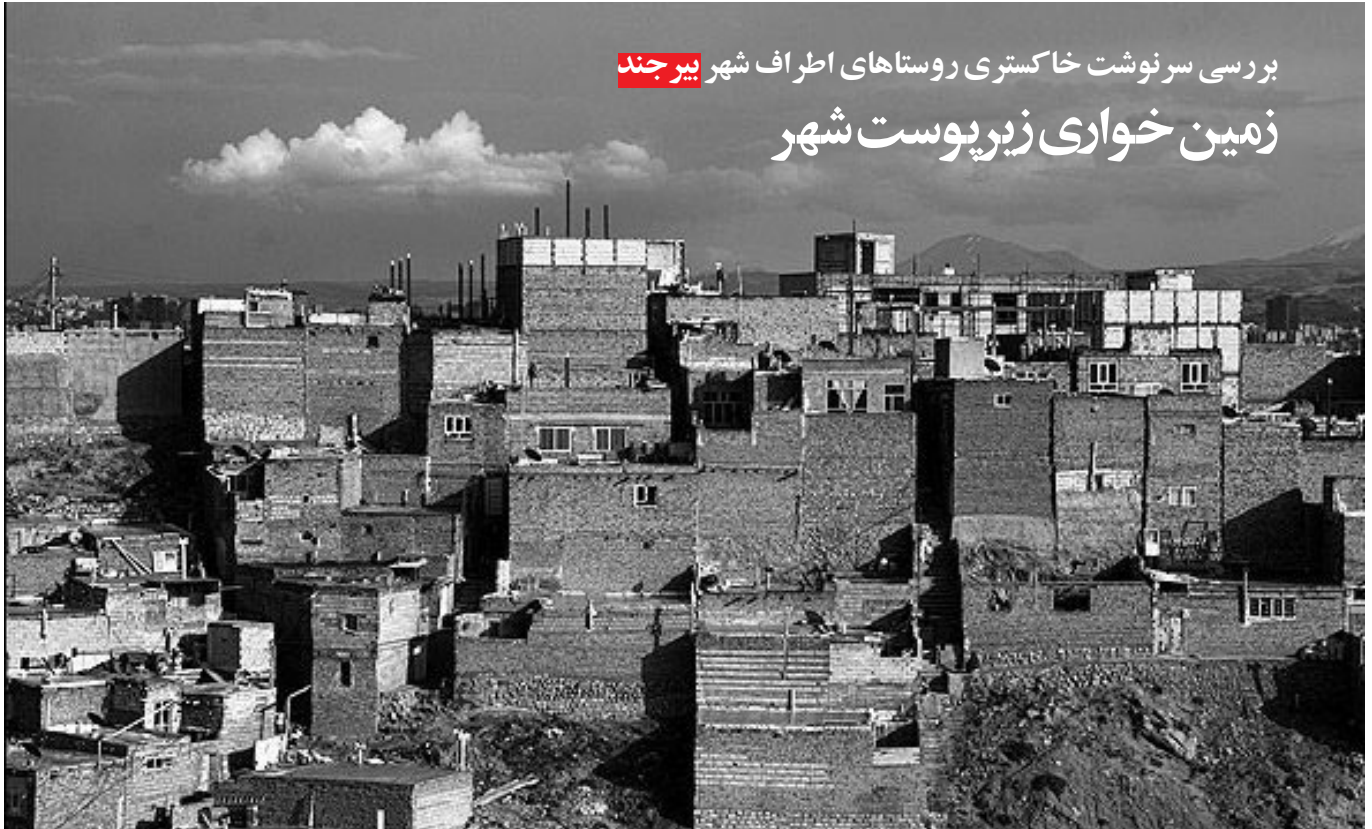
عبدالرضا بازاردار رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام در این زمینه گفت: بخش کشاورزی از مهمترین اولویتهای توسعه ای برای استان ایلام به شمار می رود چراکه ظرفیتهای استان در این بخش بسیار قابل توجه است.

وی بیان داشت: در استان ایلام ۳۰ درصد از جمعیت استان در بخش کشاورزی مشغول فعالیت هستند و حدود یک میلیون تن در بخش کشاورزی تولید داریم.

این مسئول عنوان کرد: بخش تولید گوشت قرمز و سفید در استان ایلام بعد از انقلاب در استان ایلام چند برابر شده به طوری که هم اکنون سالانه ۵۰ هزار تن گوشت سفید و ۲۸ هزار تن گوشت قرمز تولید می شود که این میزان چند برابر نیاز استان است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی ایلام اظهار داشت: هم اکنون تولید سالانه محصولات دامی ایلام ۱۶۰ هزار تن است که برای

بررسی سر نوشت خاکستری روستاهای اطراف شهر بیرجند زمین خواری زیر پوست شهر

در خارج از طرح هادی این روستاها کرده اند که این خانه ها بدون پروانه ساخت و مجوز و استحکام لازم ساخته شده است.

● رونق زمین خواری در روستاهای اطراف بیرجند در سه سال اخیر

وی بیان داشت: بخشی از زمین های این روستاها بخصوص در روستای حاجی آباد بیرجند توسط افراد سودجو و زمین خوار تملک و برای ساخت و ساز غیر مجاز به مردم واگذار شده است و این روند در چند سال گذشته شدت گرفته است.

جعفری اضافه کرد: در این روستاهای حاشیه شهر بیرجند شاهد شدت پدیده زمین خواری در چند سال گذشته بوده ایم و که هنوز ادامه دارد و افراد سودجو زمین های تصاحب شده را با قیمت های توافقی به مردم می فروشند.

وی گفت: در سال جاری با پیگیری های صورت گرفته تا حدودی از شدت این ساخت و سازها کاسته شده ولی باید گفت همچنان ادامه دارد.

بخشدار مرکزی شهرستان بیرجند بیان کرد: ساخت سازهایی که خارج از طرح هادی روستایی انجام می شود دولت مجوز آب، گاز، برق و خدمات زیربنایی را به این افراد نمی دهد.

وی ادامه داد: هم اکنون جمعیت زیادی در روستاهای اطراف بیرجند بدون خدمات زیربنایی هستند و گاه دریافت غیرقانونی برق و آب از همسایگان و تیرهای برق دارند. جعفری با بیان اینکه در داخل طرح های هادی روستایی دیماران به شهروندان خدمات زیربنایی ارائه می دهند، افزود: بیشتر ساخت و سازهای غیر مجاز در این

حیاب الله شریفی عنوان کرد: اگر کسی بر روی زمین های ملی واحد احداث کند از طریق منابع طبیعی تذکر و با تشکیل پرونده در دادگاه در زمینه تخریب این واحدها اقدام می شود.

وی با بیان اینکه بیشتر زمین های خلع ید شده منابع طبیعی خراسان جنوبی در روستاهای اطراف شهر بیرجند بوده است، افزود: طی ۱۰ ماه نخست سال جاری ۲۹۷ هکتار از زمین های ملی در خراسان جنوبی خلع ید شد که از این مقدار ۱۴۳ هکتار در روستاهای اطراف شهر بیرجند بوده است.

● حاشیه نشینی معضل روستاهای شهر بیرجند

بخشدار مرکزی شهرستان بیرجند نیز اظهار کرد: متأسفانه در روستاهای حاشیه شهر بیرجند از جمله حاجی آباد، امیر آباد، چهکنند، دستگرد، علی آباد لوله، حسین آباد سادات و شمس آباد شهرستان بیرجند شاهد پدیده حاشیه نشینی هستیم که افزایش جمعیت در شهر بیرجند به این روستاها سرریز شده است.

علیرضا جعفری عنوان کرد: متأسفانه در چند سال اخیر جمعیت زیادی از روستاهای استان مهاجرت کرده اند که به دلیل نداشتن بضاعت مالی در مرکز شهر در روستای اطراف شهر بیرجند سکونت کرده اند. وی تصریح کرد: امکانات محدود در روستاهای اطراف شهر بیرجند جوابگوی این جمعیت گسترده نیست و در این روستاها با کمبود زیرساخت مواجه هستیم.

بخشدار مرکزی شهرستان بیرجند بیان کرد: به دلیل مهاجرت زیاد به روستای های حاشیه شهر مردم اقدام به ساخت و ساز غیرمجاز

در ۱۰ سال گذشته مهاجرت گسترده مردم از روستاهای خراسان جنوبی به شهر بیرجند باعث بروز مشکلاتی همچون ایجاد حاشیه نشینی و ساخت و سازهای غیر مجاز در روستاهای اطراف شهر بیرجند شد که متأسفانه روز به روز بر تعداد این ساخت و سازها افزوده می شود که جای نظارت مسئولان متولی خالی است.

از طرفی گرانی کرایه خانه و کم بضاعتی مردم مهاجرت کرده روستاهای خراسان جنوبی را به روستاهای اطراف شهر بیرجند سوق داده است بطوریکه تنها طی چند سال اخیر بر میزان مراکز حاشیه نشین اطراف بیرجند به صورت چشمگیری افزوده شده و این روند به شدت ادامه دارد.

حکیمه مصطفایی

فاطمه زینابی

مشکلات بی شمار برای خریداران می شود. به ادعان کارشناسان، مسئولان استانی و شهرستانی هیچ برنامه ای برای ساماندهی روستاهای اطراف شهر ندارند. ویروس حاشیه نشینی در روستاهای بیرجند رواج پیدا کرده، در روستاهای اطراف شهر خبری از آئین نامه های مقاوم سازی در برابر زلزله نیست، آخر اینجاست زلزله دیگری در جریان است که مهیب تر از هر زلزله ای تن انسان را می لرزاند زلزله ای از جنس آسیب های اجتماعی، اعتیاد و فقر. اینچنان روی تار یک شهر بیرجند مرکز خراسان جنوبی است که کمی آن طرف تر در کنار همه زیبایی های بیرجند رخ می نماید و فریادی خاموش است که در بغضی عجیب غلطیده و سکوت اختیار کرده است. مدیرکل منابع طبیعی خراسان جنوبی اظهار کرد: اداره کل منابع طبیعی خراسان جنوبی در زمینه ساخت و ساز غیر مجاز در اطراف شهر بیرجند نظارت کامل دارد که زمین ها ملی توسط زمین خواران تصرف نشود.

در دولت گذشته برخی خدمات از جمله لوله کشی آب، گاز و برق به برخی روستاهای اطراف شهر بیرجند انجام شد که با این اقدام عملاً خیال حاشیه نشینان را از دریافت چنین خدماتی آسوده کرد و افرادی که سالها به دلیل ساخت و ساز غیرقانونی از خدمات محروم بودند در طول چند روز مشکلات پیش روی خود را رفع شده یافتند. این خود باعث رونق حاشیه نشینی در اطراف شهر بیرجند شد و افزایش فعالیت زمین خواران در روستاهای اطراف شهر بیرجند را در پی داشت که در این رابطه افرادی سودجو زمین های کشاورزی و اراضی ملی خارج از محدوده را با وعده قرار گرفتن در محدوده شهری به افراد مهاجرت کرده می فروشند. باید گفت بسیاری معاملات زمین های اطراف شهر بیرجند در بنگاه های فاقد پروانه کسب صورت می گیرد، تنها قولنامه ای بوده و خریداران زمین در این بنگاه ها برای دریافت سند اقدام نمی کنند و این امر باعث تشدید ساخت و سازهای غیرمجاز و به دنبال آن ایجاد

زمین خواری در ممالک بنیاد مسکن هستند
منتظر عواقب آن نیز باشند.

● برای حاشیه نشینی روستاهای اطراف بیرجند برنامه ای نیست

در برگزاری کارگروه سکونتگاه‌های غیر رسمی خراسان جنوبی نیز مسئولان متولی معضلات حاشیه نشینی اطراف شهر بیرجند نداشته و بیشترین تلاش خود را معطوف به مرکز شهر بیرجند دارند این در صورتی است که معضلات ناشی از حاشیه نشینی در روستاهای اطراف شهر در چند سال آینده دامن مرکز شهر را نیز خواهد گرفت. مدیر کل بهزیستی خراسان جنوبی اظهار کرد: در کارگروه سکونتگاه‌های غیر رسمی محلات شمال شهر بیرجند از جمله موسی بن جعفر، جوادیه، کارگران به عنوان سکونتگاه‌های غیر رسمی معرفی شده اند که توسط کارگروه بررسی معضلات و آسیب ها سکونتگاه‌های غیررسمی برنامه های مختلف فرهنگی در این محلات در دستور کار قرار گرفته است.

محمد حسن اکبری مطلق عنوان کرد: در حال حاضر در کارگروه سکونتگاه‌های غیررسمی تنها به بررسی و حل معضلات سکونت گاه های غیرمجاز در مرکز شهر بیرجند می پردازد و برنامه ای برای حاشیه نشینی در روستاهای اطراف شهر بیرجند ندارد. وی عنوان کرد: هم اکنون در کارگروه سکونتگاه های غیررسمی با کمبود اعتبار مواجه هستیم که به دلیل این کمبود اعتبار بررسی معضلات حاشیه نشینی در اطراف شهر بیرجند سال آینده در دستور کار قرار می گیرد.

مدیر کل بهزیستی خراسان جنوبی در پایان یادآور شد: از تمام فرمانداری های استان خواسته شده که سکونتگاه های غیررسمی خود را به دبیرخانه کارگروه ارسال کنند.

● روستاهای اطراف شهر در لیست سکونتگاه‌های غیر رسمی گنجانده شود

معاون اجتماعی و فرهنگی فرماندار بیرجند با بیان اینکه سه نقطه کارگران، رجانی و موسی بن جعفر به عنوان سکونتگاه‌های غیر مجاز معرفی شده اند، گفت: این مناطق در چند سال گذشته پیشنهاد شده است. علی جزندری تصریح کرد: طرح سکونتگاه‌های غیر رسمی خراسان جنوبی نیازمند بازنگری است و باید روستاهای اطراف شهر بیرجند در آن گنجانده شود.

وی ادامه داد: در کارگروه سکونتگاه‌های غیررسمی خراسان جنوبی پیشنهاد شده که برخی روستاهای اطراف شهر بیرجند به عنوان سکونتگاه‌های غیر رسمی خراسان جنوبی معرفی شود که تا کنون این اقدام صورت نگرفته است. وی عنوان کرد: هم اکنون بیشتر برنامه‌ها فرهنگی این کمیته در شمال شهر بیرجند برنامه ریزی شده و کمتر در روستاهای اطراف بیرجند اجرا می شود که اجرای برنامه های فرهنگی از طریق پایگاه‌های بسیج، پلیس محله و فعالان فرهنگی مساجد در سکونتگاه‌های غیر رسمی استان دنبال می شود.

جاذبه های شهری باعث جذب برخی از افراد به شهر شده و با توجه به اینکه این افراد بضاعت مالی برای اسکان در مرکز شهر ندارند حاشیه شهر را برای سکونت انتخاب می کنند

● زمین خواری منتظر عواقب زمین خواری باشند

مدیر کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی خراسان جنوبی نیز اظهار کرد: بیشتر زمین های بنیاد مسکن در روستای حاجی آباد توسط این اداره کل تصرف شده است. علی اصغر آسمانی مقدم ادامه داد: در این روستا ۱۳۵ واحد توسط اداره کل بنیاد مسکن خراسان جنوبی احداث شده وهم اکنون آماده واگذاری به متقاضیان است.

وی تصریح کرد: با توجه به اینکه این روستاها در حاشیه شهر قرار دارد و امکان اتصال به شهر وجود دارد باید توسط دهیاری و بخشداری مرکزی نظارت بیشتری بر این ساخت و سازهای غیر مجاز صورت گیرد. مدیر کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی خراسان جنوبی گفت: اگر در روستاهای حاشیه شهر ساخت و سازهای غیرمجازی در چارچوب طرح هادی صورت گیرد بنیاد مسکن بر اساس کمیسیون ۹۹ شهرداری نسبت به تخریب این واحدها اقدام می کند که تاکنون حکم تخریب برخی واحد ها در روستاهای اطراف شهر گرفته و نسبت به تخریب واحدها اقدام شده است.

وی عنوان کرد: افرادی که قبلا زمین های آنها در داخل طرح هادی نبوده و هم اکنون قرار گرفته باید نسبت تغییر کاربری این زمین ها با پرداخت هزینه هایی اقدام کنند. آسمانی مقدم گفت: افرادی که به دنبال

ما در زمینه ساخت و سازهای غیر مجاز در سه روستای حاجی آباد، چهکنند و دستگرد وجود دارد.

● گسترش ۴۰ درصدی وسعت بیرجند، عدم پرداخت یک ریال به شهرداری

عضو شورای اسلامی شهر بیرجند در خصوص افزایش حاشیه نشینی در شهر بیرجند، گفت: جاذبه های شهری باعث جذب برخی از افراد به شهر شده و با توجه به اینکه این افراد بضاعت مالی برای اسکان در مرکز شهر ندارند حاشیه شهر را برای سکونت انتخاب می کنند.

مهدی بهترین یکی دیگر از عوامل افزایش حاشیه نشینی در شهر بیرجند را خشکسالی های چندین ساله اخیر در خراسان جنوبی دانست و افزود: کاهش درآمد مردم براساس خشکسالی های چندین ساله اخیر باعث افزایش حاشیه نشینی در بیرجند شده است. وی تصریح کرد: به دلیل عدم رعایت عدالت در خدمات دهی به روستائیان باعث شده که در چندین سال اخیر با اوج مهاجرت از روستاها به شهر مواجه شویم. عضو شورای اسلامی شهر بیرجند عنوان کرد: با الحاق مهر شهر به بیرجند یک شبه ۴۰ درصد جمعیت شهر گسترش یافت که این عامل باعث شده که شهرداری بیرجند نتواند خدمات مناسبی در این منطقه به شهروندان ارائه کند.

وی یکی از مشکلات حاشیه نشینی را رواج شغل های کاذب دانست و افزود: این شغل های کاذب در زمینه های اقتصادی، امنیتی، فرهنگی و اجتماعی جامعه را دچار اختلال می کند.

بهترین با اشاره به اینکه ما در موسی بن جعفر و مهر شهر بیرجند دچار مشکلات بهداشتی هستیم، افزود: مشکلات بهداشتی حاشیه های شهر به مسئولان متولی منتقل شده است.

روستاها در خارج از محدوده طرح هادی روستایی صورت گرفته که دولت هیچ تعهدی برای ارائه خدمات به این افراد ندارد.

وی با اشاره به اینکه ما به دنبال این هستیم که سه روستای حاجی آباد، دستگرد و چهکنند را آرام و آرام به شهر بیرجند الحاق کنیم، گفت: بخشداری مرکزی بیرجند دارای ۵۲ هزار سکنه است که ۵۰ درصد این جمعیت در پنج روستای امیر آباد، حاجی آباد، دستگرد، چهکنند و علی آباد لوله زندگی می کنند.

● رشد ۴۰۰ درصدی جمعیت برخی روستاهای حاشیه بیرجند

بخشدار مرکزی شهرستان بیرجند عنوان کرد: در روستاهای اطراف شهر زیرساخت های مناسبی وجود ندارد و این روستاها با مشکلات آموزشی، بهداشتی، فرهنگی دچار هستند. جعفری تصریح کرد: حاشیه نشینی معضلات فرهنگی، اجتماعی و امنیتی زیادی در پی دارد که یکی از مشکلات اساسی در زمینه ساخت و سازهای غیر مجاز در روستاهای حاشیه بیرجند عدم نظارت کافی است و وظیفه بخشداری و دهیاری نظارت بر ساخت و سازهای مجاز در این روستاها است.

وی با بیان اینکه جمعیت روستای حاجی آباد شهرستان بیرجند در سال ۹۰ کمتر از ۴۰۰ خانوار بوده است، گفت: در سال ۹۲ این تعداد خانوار به هزار نفر با جمعیت هشت و هزار و ۵۰۰ نفر افزایش یافته است. بخشدار مرکزی شهرستان بیرجند ادامه داد: جمعیت برخی از روستاهای اطراف شهر بیرجند از جمله حاجی آباد طی دو سال اخیر ۴۰۰ درصد رشد داشته است. وی جمعیت پنج روستای حاشیه شهر بیرجند از جمله امیرآباد، حاجی آباد، چهکنند، دستگرد و علی آباد لوله را ۲۵ هزار نفر عنوان کرد و گفت: اکثر این افراد به دلیل خشکسالی از روستاهای اطراف استان به حاشیه شهر مهاجرت کرده اند. جعفری در پایان یادآور شد: بیشتر مشکلات

بررسی عوارض اقتصادی گرد و غبار در خوزستان

نابودی مزارع و افزایش مصرف آب

سهیلا باوری

ریزگردها به عنوان نمادی از درهم ریختگی اکولوژیکی که برای حیات گیاهی، جانوری و انسانی بسیار خطرناک هستند به شمار می آیند ریزگردها روزانه های ریز در برگ گیاهان و درختان را گرفته و عمل تنفس را مختل می کنند. چرخه زیستی جانوران مثل زاد و ولد و مهاجرت با فراوانی ریزگردها دچار بی نظمی می شود. علاوه بر اثرات مخرب روانی، بر روی انسان بیماری های ریوی و تنفسی را نیز تحمیل می کنند و در مجموع می توان گفت ریزگردها در حوزه های بهداشت و سلامت، اقتصاد، محیط زیست و امور اجتماعی هزینه های بالایی را بر ما وارد می کنند.

این روزها اگر مزارع را آبیاری کنیم باز هم فایده ای ندارد زیرا که گرد و غبار مستقیماً روی برگ و ساقه گیاه قرار می گیرد و با اختلال در سیستم تنفسی گیاه، تاثیر بسیار مخربی روی گیاه دارد

مصرف آب در ساعات پیک مصرف باعث شده تا در برخی نقاط شهر با قطعی آب مواجه شویم.

برای ادامه می دهد: این قطعی آب چند ساعته است و نیروهای آب و فاضلاب اهواز در حالت آماده باش قرار دارند تا در صورت بروز مشکل در هنگام گرد و خاک اقدام به رفع آن نمایند.

• تاثیر بر روی عایق های شبکه

برق

در این میان اسدالله اسدیان، مدیرعامل شرکت توزیع برق خوزستان، از تاثیر گرد و خاک بر روی عایق های شبکه برق خبر می دهد و می افزاید: حجم خسارات وارده به شبکه به طور دقیقی برآورد نشده است. وی با بیان اینکه خاموشی هایی کوتاه و به صورت موقت در برخی نواحی داشته ایم ادامه می دهد: برای جلوگیری از قطع برق، نیروهای عملیاتی این شرکت کار شستشوی شبکه را به صورت مستمر انجام می دهند.

• آلودگی هوای خوزستان تهدیدی جدی برای گردشگری استان

شیمیا زنگنه، کارشناس ارشد گردشگری، در رابطه با اثرات ریزگردها بر روند گردشگری استان می گوید: از آنجایی که آب و هوا یکی از مولفه های تاثیرگذار در روند رو به رشد گردشگری است توجه به این نکته ضروری است که آلودگی هوا در اکثر شهرهای خوزستان و از همه مهمتر اهواز که مرکز استان است و بیشتر در تیررس نگاه مطبوعات و رسانه های دیگر قرار می گیرد تاثیر بسیار بدی بر روی گردشگری این استان خواهد داشت.

وی ادامه می دهد: خوزستان با آثار وسیعی که در زمینه های تاریخی-تمدن-فرهنگ-هنر و صنعت و مناطق اکوتوریسمی فوق العاده ای که دارد می تواند به خوبی خدمات بسیاری را در زمینه انواع گردشگری به گردشگران داخلی و خارجی ارائه کند. زنگنه می افزاید: حالا مسئله اینجاست که با وجود میحی به نام آستانه تحمل گردشگران نسبت به شرایط آب و هوایی موجود در مقصد که مولفه بسیار با اهمیتی در انواع گردشگری محسوب می شود با این آب و هوای آلوده که از حالت معمول خارج شده و شکل بحران به خود گرفته است قطعاً از آستانه تحمل گردشگران خارج است.

این روزها از در خانه هر خوزستانی که می گذرید صدای سرفه های خشک به گوش می رسد، سرفه هایی که به عنوان یادگاری از ریزگردها در ریه ها باقی می ماند و مردم خوزستان از زن، مرد، کودک، پیر و جوان تاوان بی توجهی و ضربه زدن به محیط زیست را پرداخت می کنند و حال دست خود را برای مدد به سوی مسئولان دراز کرده اند و یک تنفس در هوای بدون خاک و ریزگرد و بدون خس خس سینه را آرزومند هستند.

وی با اشاره به اینکه در صورت عدم تدبیر شاهد خسارت میلیاردي به مزارع کشاورزی خواهیم بود، می افزاید: اگر گرد و خاک ادامه یابد مزارع استان در معرض نابودی قرار می گیرند.

• افزایش ۳۰ درصدی مصرف آب

هر بار که گرد و خاک آسمان خوزستان را احاطه می کند و سپس چند ساعته ای خود را به آسمانی صاف و بدون غبار می دهد هم آستانی ها با این تصور که خاک پایان یافته است به شست و شو و تمیز کردن خانه و کاشانه خود که گویی غباری چندین ساله گرفته است اقدام می کنند که این مسئله افزایش مصرف آب و صدور قبض های نجومی آب در پایان ماه را باعث می شود.

غلامرضا براتی، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب اهواز در این رابطه می گوید: بروز پدیده گرد و خاک باعث می شود تا همشهريان اقدام به شستشو کنند به این دلیل مصرف آب افزایش یافته است.

وی با بیان اینکه مصرف آب ۳۰ درصد افزایش یافته است، می افزاید: بالا رفتن

این روزها گرد و خاک و ریزگردها، خوراک روزانه مردم خوزستان شده است و ریه ها را نوازش می کند و مجال نفس کشیدن را گرفته است.

اما این ریزگردها تنها جسم و جان مردم را هدف نگرفته است بلکه از نظر اجتماعی، اقتصادی و روانی نیز زندگی مردم را دستخوش تغییراتی کرده است از جمله آنها به اثرات گرد و خاک بر روح و روان مردم، اثرات اقتصادی بر زندگی مردم و استان، از بین رفتن محصولات کشاورزی که بر اقتصاد کل کشور تاثیرگذار است و... می توان اشاره کرد.

• نابودی مزارع خوزستان

جاسم حزایوی، سخنگوی نظام صنفی کشاورزی اهواز و کارون با بیان اینکه گرد و غبارهای اخیر در خوزستان خسارات هنگفتی به مزارع کشاورزی استان وارد کرده است، می گوید: این روزها اگر مزارع را آبیاری کنیم باز هم فایده ای ندارد زیرا که گرد و غبار مستقیماً روی برگ و ساقه گیاه قرار می گیرد و با اختلال در سیستم تنفسی گیاه، تاثیر بسیار مخربی روی گیاه دارد.

آمارهای متناقض از میزان بیکاری در کردستان!

وعده‌هایی که پایانی ندارد

بیکاری در کردستان

تمامی ندارد و البته

در میان وضعیت

نگران کننده کمبود

شغل در این استان

باید به آمارهای

متناقضی که از

سوی مسئولان و مدیران استان

کردستان در خصوص وضعیت بیکاری

منتشر می‌کنند نیز تگاهی ویژه داشت.

آرمان نصرابی

هر روز که می‌گذرد آمارهای جدید و متناقض از وضعیت بیکاری در کردستان منتشر می‌شود و در حالی که مرکز آمار ایران وضعیت بیکاری در کردستان را حدود دو ماه قبل حدود ۱۶ درصد اعلام کرده بود که جدیدترین آمارها این میزان را حدود ۱۲ درصد نشان می‌دهد.

تفاوت معنی دار نرخ بیکاری در استان کردستان

بر اساس یکی از گزارش‌های مرکز آمار ایران که ماه قبل منتشر شد کردستان از لحاظ میزان بیکاری دومین استان کشور است که در جدیدترین آمار منتشر شده در خصوص وضعیت بیکاری در استان‌های مختلف کشور این میزان به حدود ۱۲ درصد رسیده است و البته این در حالی است که مسئولان استان این میزان را بیش از دو نیم برابر اعلام می‌کنند.

تفاوت در آمارهای اعلام شده از سوی مدیران استانی و مرکز آمار ایران از یک سو و همچنین اظهار نظر اخیر رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت کردستان در خصوص میزان واحدهای تولیدی تعطیل و نیمه فعال از سوی دیگر نشان می‌دهد که کردستان در یک بحران جدی در حوزه اشتغال قرار گرفته است.

استاندار کردستان در آخرین نشست خبری علاوه بر اعلام آمار بالای ۲۸ درصد میزان بیکاری در این استان، پارافراست گذاشت و از وضعیت این روزهای بیکاری استان کردستان با اصطلاح بحران یاد کرد.

میزان واقعی بیکاری در کردستان بالای ۲۸ درصد است

عبدالمحمد زاهدی با اشاره به اینکه در زمان ورود به کردستان نرخ بیکاری در استان به اشتباه ۱۲ درصد اعلام کردند، افزود: نرخ رسمی بیکاری در کردستان ۲۸٫۱ درصد است و متأسفانه ما در این بخش با یک بحران روبه رو هستیم.

وی مهار بیکاری را یکی از اولویتهای دولت تدبیر و امید در کردستان دانست و گفت: در قدم اول برای حفظ مشاغل موجود و جلوگیری از تعطیلی واحدها تلاش می‌کنیم

آب شرب منطقه، انتقال و ورود فاضلاب خانگی روستای بالا دست از طریق بند قوشه به داخل دریاچه سد مخصوصاً در مواقع بارندگی و ایجاد سیلاب است که هیچ نظارتی بر این موضوع صورت نمی‌گیرد.

تخلیه فاضلاب یکی از عوامل آلودگی آب شرب کالپوش است

این مقام مسئول همچنین با اشاره به تخلیه چاه‌های جذبی روستای نام نیک توسط دستگاه‌های تخلیه در زمین‌های مجاور سد و خطوط انتقال، ابراز دارد: درست کردن آغل‌های نگه‌داری گوسفند در زمین‌های حاشیه سد توسط عشایر روستاهای نام نیک، نردین و حسین آباد نیز بر آلودگی آب شرب منطقه تأثیر دارد.

برائتی همچنین با تأکید بر عدم عمل به تعهد توسط پرسنل سد شرکت پانیل در خصوص اضافه کردن دستگاه فیلتراسیون، می‌گوید: یکی دیگر از عوامل آلودگی آب شرب، عدم ایجاد حوضچه پایین سد و انتقال آب تصفیه شده از عمق ۶۰ متری است.

سرپرست دهیاری حسین آباد کالپوش در توضیح اقدامات صورت گرفته برای رفع این مشکلات، می‌گوید: شستشوی کامل و کلرزنی سه منبع موجود در روستا و نصب دستگاه کلرنیتاتور گازی یکی از اقدامات مسئولان در بهبود کیفیت آب شرب بوده است.

برائتی با اشاره به قطع آب‌های بدون فیلتراسیون برای ورود به مخازن، اظهار دارد: فیلتر موجود در تاسیسات آب و فاضلاب کفاف مصرف روستا را نمی‌کند لیکن مقداری از آب به صورت مستقیم با فیلتراسیون فاضلاب وارد مخزن می‌شد که این امر مشکلاتی را به وجود می‌آورد.

وی ادامه می‌دهد: طی بررسی‌های به عمل آمده اداره آب و فاضلاب روستایی اقدام به قطع این انشعاب کرده است و خوشبختانه این معضل تا حدودی برطرف شده است.

عدم کیفیت مناسب آب شرب در منطقه شمال میامی

استاندار سمنان، چندی پیش در نشستی با حضور اهالی رسانه در شاهرود، با اشاره به موضوع احداث سد کالپوش تأکید کرد که می‌توان مازاد آب مصرفی مرد روستاهای منطقه حسین آباد را به شهرستان میامی و در نهایت شاهرود منتقل ساخت.

حال به نظر می‌رسد عدم کیفیت مناسب آب شرب در منطقه شمال میامی نه تنها انتقال آب این سد به شاهرود و میامی را در هاله‌ای از ابهام قرار می‌دهد، بلکه مشکلات آب شرب اهالی حسین آباد را نیز مرتفع نساخته است.

به نظر می‌رسد بی‌تدبیری برخی از مسئولان دولت دهم، در نهایت منجر به افتتاح سریع‌تر از موعد سد کالپوش، نه تنها مشکل آب شرب مردم را برطرف نساخت، بلکه معضلات ناشی از آلودگی آب شرب مردم را نیز به مشکلاتشان افزود.

در نهایت این مردم کالپوش هستند که چشم انتظار یاری مسئولان، تجربه می‌دهند به همان شیوه سنتی سابق آب شرب خود را تأمین کنند.

رفع بیکاری در کردستان نیازمند همت ملی است

یکی از اساتید دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان کردستان در خصوص وضعیت بیکاری در این استان گفت: تلاش در راستای ایجاد فرصت‌های شغلی با سرمایه‌گذاری بیشتر دولت و بخش خصوصی یکی از نیازهای اصلی استان کردستان است.

حامد قادرزاده در این خصوص معتقد است که اشتغال یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و مشکلات موجود در کشور و استان است و در همین راستا باید در قالب یک همت جمعی و همگانی برای مهار وضعیت بیکاری و ایجاد فرصت‌های جدید شغلی در این استان برنامه ریزی شود.

وی به نقش مردم در این بخش اشاره کرد و افزود: موضوع سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال باید به یک گفت‌وگو ملی تبدیل شود و دولت ضمن فراهم کردن تسهیلات مورد نیاز، از ظرفیت‌های مردمی هم به بهترین شکل ممکن بهره‌برداری کند.

کردستان از بدو پیروزی انقلاب اسلامی ایران تاکنون یکی از استان‌هایی با بیشترین میزان بیکاری در سطح کشور بوده است و با نگاهی به آمار رسمی و غیررسمی منتشر شده در طول سه دهه اخیر این مهم را به روشنی عیان می‌کند.

اعلام وضعیت بحرانی بیکاری در استان کردستان در سالهای قبل نیز چه از زبان مسئولان دولتی و چه از سوی وکلای مردم در مجلس شورای اسلامی سابقه داشته است ولی به راستی پرسش مهم در این زمینه عدم برنامه‌ریزی عملی برای مهار این معضل یک بار برای همیشه بوده است.

بدون شک اعلام واقعی وضعیت بیکاری در استان کردستان یکی از الزامات اصلی برای برنامه‌ریزی با هدف مهار و جلوگیری از افزایش آن است ولی بدون شک شعاری وعده دادن برای مهار بیکاری نه تنها دردی از درهای جوانان این استان را درمان نمی‌کند که حتی بر مشکلات آنها نیز می‌افزاید.

برنامه‌ریزی عملیاتی دولت تدبیر و امید برای کاهش میزان بیکاری در استان کردستان از یک طرف و همچنین اعلام نرخ واقعی میزان بیکاری در این استان از سوی مراجع مختلف تصمیم‌گیر باعث می‌شود که به شکل بهتری با این پدیده مخرب که ریشه‌شمار زیادی معضل اجتماعی است، برخورد شود.

و در این راستا کمیته صیانت از واحدهای تولیدی را در استان تشکیل داده ایم. استاندار کردستان عنوان کرد: در گام اول ما باید وضعیت اشتغال فعلی ایجاد شده در استان کردستان را حفظ کنیم و بعد از آن به دنبال ایجاد فرصت‌های جدید شغلی در این استان باشیم.

وی با اشاره به اینکه در دو بخش سرمایه‌گذاری کوتاه و بلند مدت به دنبال کاهش بیکاری هستیم، گفت: طرح‌های بلند مدت که کلان است و در سالهای آینده نتیجه می‌دهد اما برای مهار بیکاری طرح‌های کوچک و زودبازده را در دستور کار داریم تا از بحران خارج شویم.

در حالی که استاندار دولت تدبیر و امید در کردستان اصرار دارد که آمار بیکاری در این استان را در وضعیت بحرانی اعلام کند که یکی دو سال گذشته همواره استاندار کردستان و سایر مسئولان اصرار داشتند که رقم بیکاری در استان حدود ۱۴ تا ۱۸ درصد است و در مقابل گزارش رسانه‌های جمعی که گزارش‌های واقعی از وضعیت بیکاری در استان را منتشر می‌کردند، واکنش نشان می‌دادند.

تعطیلی ۶۰ تا ۷۰ درصد از واحدهای تولیدی در کردستان

در همین حال رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت کردستان نیز در پاسخ به سوال خبرنگار ما عنوان کرد: بر اساس ارزیابی‌های صورت گرفته در حال حاضر ۶۰ تا ۷۰ درصد از واحدهای تولیدی و صنعتی استان کردستان تعطیل و یا نیمه فعال هستند.

محمد دره وزمی با اشاره به برنامه‌های سازمان صنعت، معدن و تجارت کردستان در راستای بهبود وضعیت این بخش عنوان کرد: با ارزیابی‌های صورت گرفته وضعیت واحدهای تولیدی در کردستان مناسب نیست و در همین راستا با پیگیری‌های صورت گرفته در تلاش هستیم تا تسهیلات را از وزارت خانه دریافت و در اختیار تولیدکنندگان قرار دهیم.

هر چند که ماخذ و مرجع اصلی گزارش‌های مرکز آمار ایران، طرح‌های سرشماری و موردی در حوزه اشتغال و بیکاری است که در سراسر کشور انجام می‌شود، ولی تأکید استاندار کردستان بر اشتباه بودن این آمار از یک سو و همچنین اعلام وضعیت بحرانی در این استان از سوی دیگر باعث شده است تا توجه همگانی به این بخش افزایش یابد.

گزارشی از مغفول ماندن فرصت های کشاورزی در کهگیلویه و بویر احمد فخر فروشی عیدانه سیب اصفهان و پرتقال شمال

صدیقه امیدی

وجود دو نوع شرایط آب و هوایی گرم و سرد در این استان کوچک که یک درصد مساحت کشور را در بر می گیرد و از طرفی یکی از پربارترین و پرآبترین استانهای کشور است، بستری مناسب برای توسعه باغات ایجاد کرده است.

محصولات باغی استان شامل ۲۵ نوع میوه همچون سیب، گردو، انواع مرکبات، هسته دارها و انار است که در ۴۳ هزار هکتار از اراضی استان تولید می شوند و تا سطح ۱۱۰ هزار هکتار باغ دیم و آبی می تواند افزایش یابد. این استان در زمینه تولید سیب رتبه پنجم، در تولید انگور رتبه سوم، در تولید گردو رتبه ششم و در مرکبات رتبه هفتم را در کشور در اختیار دارد.

به رغم وجود این ظرفیتها، در نبود سردخانه کافی و صنایع تبدیلی، در فصل برداشت، بخش زیادی از میوه تولیدی استان از استان خارج می شود تا حالا و با نزدیک شدن به عید نوروز، میوه شب عید استان از دیگر استانها تامین گردد.

می توانست مرهمی بر زخمهای کهنه باغداران استان باشد. در آبان ماه سال گذشته بود که مدیران استانی در نشست ستاد تنظیم بازار بر تامین میوه شب عید استان از تولیدات استان تاکید کردند و جهاد کشاورزی نیز آمادگی خود را در این خصوص اعلام کرد. با این حال اینکه کمتر از دو ماه به شب عید مانده است، خبرها حکایت از خرید میوه شب عید استان از سوی کارگزاران تعاون روستایی از مازندران و اصفهان دارد.

باغداران این استان در سالهای گذشته بر سر سفره های خود سیب اصفهان و پرتقال شمال را می دیدند و این در حالی بود که سیب و پرتقال خوششان یا روی دستشان می ماند و یا دلالان می آمدند و چوب حراج بر آن می زدند. میزان تولید سالانه سیب در کهگیلویه و بویر احمد بالغ بر ۸۰ هزار تن است که کمتر از ۲۰ درصد آن در داخل استان مصرف و بقیه به خارج استان صادر می شود اما چند ماه بعد سیب شب عید استان از دیگر استانها تامین می شد و این در حالی است که سیب سی سخت و کاکان در کشور بی نظیر است.

این قصه در مورد پرتقال هم صادق است و به رغم اینکه سالانه ۳۵ هزار تن مرکبات در شهرستانهای گرمسیری استان همچون گچساران و باشت تولید می شود، اما پرتقال شب عید استان از دیگر استانها می آید.

تنها در سال گذشته ۵۰۰ تن سیب اصفهانی و ۶۰۰ تن پرتقال شمالی با قیمت حدود سه میلیارد تومان برای شب عید کهگیلویه و بویر احمد خریداری و در ایام نوروز توزیع شد که این پول

● کمبود زیرساختها علت خرید میوه شب عید از دیگر استانها

با این حال مدیرکل جهاد کشاورزی کهگیلویه و بویر احمد می گوید: سازمان تعاون روستایی کشور امسال هم خود اقدام به خرید میوه شب عید کل کشور کرده است.

جعفر گوهرگانی می افزاید: این سازمان تصمیم گرفته میوه شب عید کل کشور را یکجا خرید کند و ذخیره سازی را هم انجام داده است.

وی تصریح می کند: یکی از علتهایی که ما نتوانستیم میوه شب عید استان را از محصولات این استان تامین کنیم، کمبود زیرساختها در بخش کشاورزی است.

● نبود صنعت سور تینگ و کمبود سردخانه در استان

وی بیان می کند: این استان فاقد صنعت سور تینگ است و با توجه به اینکه سائز میوه ها برای خرید باید یکسان باشد، این خود عاملی در عدم خرید محصولات استان بوده است.

گوهرگانی همچنین کمبود شدید سردخانه برای نگهداری محصولات باغی را از دیگر

مشکلات در این استان عنوان می کند و می گوید: ظرفیت سردخانه های استان متناسب با تولیدات نیست. وی می افزاید: نبود سرمایه گذار بخش خصوصی که اقدام به خرید و ذخیره سازی میوه کند هم از دیگر مشکلات در این بخش است.

به دلیل نبود مکان مناسب برای نگهداری میوه، محصولات استان با قیمت پایین به استانهای همجوار صادر می شود و تنها دو ماه بعد همان محصول با قیمتی چند برابر از میادین میوه این استان خریداری شده و در بازار کهگیلویه و بویر احمد به فروش می رسد

مدیرکل جهاد کشاورزی کهگیلویه و بویر احمد یادآور می شود: البته خوشبختانه امسال مشتری سیب خوب بود و هیچ کس حاضر نشد محصول سیب خود را به جهاد کشاورزی بفروشد و بخش خصوصی اقدام به خرید سیب کرده است.

وی عنوان می کند: نزدیک به یک هزار و ۲۰۰ تن سیب توسط خود باغداران در سردخانه استان ذخیره سازی شده است. گوهرگانی با بیان اینکه از سرمایه گذاران بخش خصوصی برای ایجاد این زیرساختها حمایت می شود، می گوید: این استان می تواند تا بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان با ارائه طرح از محل صندوق توسعه ملی تسهیلات دریافت کند.

قصه باغداران کهگیلویه و بویر احمد سر دراز دارد و رنجی که از کمبود زیرساختها می برند و زیانی که از این بابت می پردازند خود حکایتی است که همچنان باقی است.

کمبود سردخانه و صنایع تبدیلی سالاهاست که صنعت باغداری را با مشکل مواجه کرده و این تنها باغداران نیستند که در نبود سردخانه، صنایع تبدیلی و بازار میوه و تره بار ضرر می کنند بلکه مصرف کنندگان هم از این زیان بی نصیب نیستند.

به دلیل نبود مکان مناسب برای نگهداری میوه، محصولات استان با قیمت پایین به استانهای همجوار صادر می شود و تنها دو ماه بعد همان محصول با قیمتی چند برابر از میادین میوه این استان خریداری شده و در بازار کهگیلویه و بویر احمد به فروش می رسد.

این دور تسلسل سالاهاست که ادامه دارد و اکنون همت مسئولین و باغداران را می طلبد که با همکاری هم و ایجاد زیرساختهای لازم به این دور تسلسل پایان دهند.

گلستان روی خط خشکسالی است

اینجا کشاورزی آب را می بلعد

زهرا اخورشید کلایی

چند سالی است که شنیدن واژه خشکسالی و کمبود آب و بحران آب برای ماعادی شده است، هر سال که می گذرد بارشها در اقلیم معتدل گلستان کمتر و کمتر می شود، گویی زمستان دیگر در این سرزمین معنای خود را از دست داده است و مادر زمستان هم هر ساله بهاری دیگر را تجربه می کنیم.

تورم صورت نگرفت و کشاورزان از لحاظ اقتصادی بسیار پسرفت کردند و به لحاظ معیشت دچار مشکلات عدیده شدند. **● کشت شالی برای کشاورزان تنها راه نجات معیشت بود** دبیر خانه کشاورز استان تصریح کرد: در این وضعیت کشاورز تنها به فکر نجات خود افتاد تا بتواند معیشت خود را نجات دهد و رو به محصولاتی آورد که بتواند در کوتاه مدت سودی را نصیب او کند که از جمله مهم ترین این محصولات برنج بود. هر چند کشاورز خود از کمبود منابع آبی و خاکی و ضرری که کشت برنج به خاک وارد می سازد آگاه است اما در حال حاضر

خشکسالی های استان ما آغاز شده است و در حال حاضر هم تنها در کاسه سدهای استان آب مشاهده می شود و آب قابل رها شدنی در استان برای مزارع نداریم. وی بیان کرد: طبق پیش بینی هوا شناسی از ۱۵ بهمن تا ۱۵ اسفند از لحاظ بارش در استان شرایط نرمالی داریم اما این شرایط نرمال به این معنا نیست که بارش های بهمن و اسفند می تواند ذخایر زیرزمینی ما را تامین کند و ما تنها می توانیم امیدوار باشیم که این بارش های زمستانه اگر رخ دهد نیاز روزمره محصول ما را برطرف می کند.

ایمانی افزود: باید قبل از وقوع بارندگی ها برای قطره قطره نزولات جوی برنامه ریزی کرد تا این نزولات هدر نرود ولی در حال حاضر مدیریت چندان برای همین اندک بارندگی ها هم وجود ندارد.

● ۱۷ هزار حلقه چاه غیر مجاز در گلستان

دبیر خانه کشاورز استان با بیان این که متأسفانه در کشور ۱۰۰ هزار حلقه چاه غیر مجاز وجود دارد، گفت: ۱۷ هزار از این ۱۰۰ هزار حلقه در استان ما وجود دارد که اصلاً نمی توان بر آن مدیریت کرد چون هیچ اطلاعاتی از میزان استحصال آن وجود ندارد و همین امر هم موجب شده است تا در حال حاضر پنجمین استان در معرض خطر خشکسالی کشور باشیم!

ایمانی با بیان این که به دلیل عقب افتادگی اقتصاد کشاورزی استان پس از هدفمندی پارانه ها، هزینه های تولید در بخش کشاورزی به شدت افزایش یافت گفت: چون در بحث هدفمندی نیز کمکی به کشاورز صورت نگرفت کشاورز باید به گونه ای هزینه های تولید و معیشت خود را تامین می کرد، ضمن این که در این سال ها قیمت های خرید تضمینی محصولات کشاورزی نظیر گندم طبق نرخ

شرایط اقلیمی منطقه است که مهمترین این محصولات شالی است. کارشناسان، کشت شالی در استان کم آب گلستان را تهدیدی برای کشاورزی تلقی می کنند و بر ضرورت رعایت الگوی تناوب کشت در استان تأکید می کنند.

اما کشاورزان گلستانی که سال های دهه ۷۰ با کشت پنبه در استان و با قیمت مناسبی که این محصول داشت از سود مناسبی بهره مند می شدند در سال های اخیر به دلیل به صرفه نبودن کشت پنبه روی به کشت های جایگزینی چون ذرت و برنج آورده اند و البته هیچ قانونی هم وجود ندارد که مانع کشت این محصول غیر استراتژیک و نامناسب با اقلیم استان شود.

● گلستان پنجمین استان در معرض خشکسالی کشور / کاهش ۲۵ درصدی بارندگی در گلستان

دبیر خانه کشاورز استان در خصوص وضعیت کشاورزی استان در فصل خشکسالی گفت: بحران خشکسالی بر کسی پوشیده نیست و طبق آمارهای واصله ما پنجمین استان در معرض خطر خشکسالی کشور در سال زراعی ۹۳-۹۴ هستیم و تا کنون میانگین بارندگی در کشور در این سال زراعی ۸۴ میلی متر بوده است که به طور میانگین تا کنون باید به مرز ۲۴۴ میلی لیتری می رسیدیم.

علی قلی ایمانی با بیان این که به طور میانگین امسال در استان، ۲۵ درصد کاهش بارندگی داشتیم، اظهار کرد: از سال ۸۷

اگر به آمارهای دفتر مطالعات پایه شرکت آب منطقه ای استان گلستان هم نگاهی داشته باشیم، از ابتدای سال آبی ۹۳-۹۴ تا پایان دی ماه سال جاری تنها معادل ۱۴۵ میلی متر بارندگی در استان را نشان می دهد که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته بیش از ۱۴۵ درصد کاهش و نسبت به دوره شاخص درازمدت نیز حدود ۱۹ درصد کاهش نشان می دهد.

این آمارها هنگامی نگران کننده تر می شود که بدانیم استانی که در آن زندگی می کنیم اقتصادی بر پایه کشاورزی دارد و مصرف آب کشاورزی در استان ما بیش از ۹۰ درصد آب مصرفی استان را تشکیل می دهد و هر ساله هم عمق سفره های زیرزمینی آب استان بر اثر مصرف غیر استاندارد آب در بخش کشاورزی، پایین تر و پایین تر می رود.

بنا بر گفته کارشناسان اگر مصرف آب در کشاورزی استان به همین منوال ادامه پیدا کند شاید تا چند سال آینده نه تنها در بخش کشاورزی بلکه در آب شرب هم استان ما با بحران بسیار جدی آب روبه رو شود و شغلی به نام کشاورزی در استان ما به خاطر هاسپرده شود!

● کشت محصولات غیر استراتژیک تهدیدی برای کشاورزی استان است

یکی از اصلی ترین مخاطراتی که در بحث مصرف بی رویه آب در بخش کشاورزی در استان ما احساس می شود، کشت محصولات غیر استراتژیک و نامناسب با

بنا بر گفته کارشناسان اگر مصرف آب در کشاورزی استان به همین منوال ادامه پیدا کند شاید تا چند سال آینده نه تنها در بخش کشاورزی بلکه در آب شرب هم استان ما با بحران بسیار جدی آب روبه رو شود و شغلی به نام کشاورزی در استان ما به خاطر هاسپرده شود!

برای نجات معیشت خود چاره ای جز روی آوردن به کشت محصولی نظیر برنج ندارد! وی افزود: کشت گندم طبق گفته کارشناسان در شرایط کنونی در هر هکتار دو ونیم تن آن هزینه است و اگر کشاورزی ۵ هکتار زمین داشته باشد و همه را به کشت گندم اختصاص دهد سالیانه با میانگین برداشت سه تن تنها می تواند در آمدی بین دو و نیم تا سه میلیون تومان داشته باشد! آیا این درآمد کفایت زندگی یک کشاورز را در سال می دهد؟

دولت و مجلس در مصوبه ای عنوان کرده اند که ۸۵ درصد هزینه های آبیاری قطره ای را می پردازند ولی در عمل این ۸۵ درصد تنها تا سقف ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان امکان پذیر است و این ۸۵ درصد پرداخت دولتی و ۱۵ درصدی که قرار است کشاورز بپردازد، در واقع رقم واقعی نیست

ولی محصولاتی مانند پنبه و گندم سودی متوسط اما همیشگی دارند.

● استفاده از کود پتاسه از راه های مبارزه با تنش آبی است

وی افزود: سال پر تنش آبی و خشکی را در پیش داریم و بنا بر پیش بینی های هواشناسی بهار خشک تری را پیش رو داریم که در حال حاضر یکی از راه های مبارزه با این تنش استفاده از کود پتاسه است که برای هر هکتار ۱۰۰ کیلو توصیه می شود. این مدیر ارشد کشاورزی استان در ادامه با بیان این که ما نمی توانیم به صورت قانونی مانع از کشت شالی در استان شویم گفت: تنها کاری که می توانیم انجام دهیم این است که اهرم های حمایتی خود را در این محصول از کشاورز بگیریم و امکانات نیازمند این محصول را به کشاورز ندهیم و به کشاورز توصیه کنیم از کشت این محصول پرهیز کنند!

با توجه به این که بخش عمده آب در استان توسط کشاورزان استان مصرف می شود اما متأسفانه ابزار و قانون مناسب برای توجیه کشاورز و ترغیب وی به کاشت محصولات متناسب با اقلیم منطقه وجود ندارد و همین امر باعث شده تا هماهنگی لازم برای مدیریت بحران آب وجود نداشته باشد. از سوی دیگر نحوه قیمت گذاری محصولات و مناسب نبودن قیمت محصولات دیمی باعث شده تا کشاورز بیشتر به سمت کاشت محصولات با قیمت بالاتر برود که تضمینی برای فروش محصولش هم وجود دارد لذا مدیریت بحران کم آبی تنها با تذکر یا هشدار به کشاورزان محقق نمی شود. اجرایی شدن الگوی تناوب کشت، فراهم کردن زیرساخت های استفاده از آبیاری قطره ای در اراضی استان، استفاده از کشت های جایگزین چون گندم و کلزا و پنبه و خرید تضمینی این محصولات استراتژیک از جانب دولت از کشاورز، کاهش هزینه های تولید بخش کشاورزی و مهم تر از همه اقتصادی کردن کشاورزی از مهمترین ضرورت های است است که به تأکید کارشناسان می تواند به عنوان راه حل هایی برای مبارزه با تنش آبی و خشکسالی در استان پیشنهاد شود.

وجه فایده اقتصادی ندارد، البته شاید در کوتاه مدت کشاورز از کاشت محصول برنج سود ببرد اما در درازمدت شاید آبی برای کشت هیچ محصول کشاورزی باقی نماند و کشاورز شغل خود را هم از دست بدهد! رئیس سازمان جهاد کشاورزی در ادامه افزود: از سه سال گذشته در مرکز تحقیقات استان کشت شالی با روش آبیاری بارانی در حال مطالعه است که موفقیت آمیز بوده است اما کشت با این روش علف های هرز زیادی را در زمین زراعی ایجاد کرده است که محققان مرکز تحقیقات در حال مطالعه بر روی این موضوع هستند.

● کشت شالی، ذرت و انار مناسب اقلیم گلستان نیست

مهاجر با بیان این که چتر حمایتی از شالی در استان جزو سیاست های جهاد کشاورزی نیست گفت: با توجه به بررسی ها و مطالعاتی که در استان با توجه به اقلیم خشک آن انجام شده است کشت شالی و ذرت و انار در استان کشت مناسبی نیست چرا که نیاز آبی بالایی دارد. هر هکتار باغ انار نیاز به ۷ بار آبیاری در اراضی شمالی استان دارد که به هیچ وجه در اقلیم استان به صرفه نیست. اما متأسفانه جدیداً کشت انار به ویژه در اراضی شمالی استان باب شده است که به هیچ وجه توجیه ندارد. رئیس جهاد کشاورزی استان تصریح کرد: ما باید به سمت کشت ۷۰ هزار هکتار پنبه در استان گام برداریم چرا که محصول پنبه تناوب کشت ایجاد می کند و بهترین جایگزین برای کشت شالی در استان ما است. همچنین گندم و کلزا نیز محصولاتی هستند که کارشناسان برای جایگزین شدن شالی و ذرت به کشاورزان پیشنهاد می کنند. هر چند سود محصولاتی مانند شالی در کوتاه مدت ممکن است از پنبه و کلزا و گندم بیشتر باشد اما این سود موقت است

مصرف آب در مزارع منجر شود. دبیر خانه کشاورز استان بیان کرد: تا زمانی که کشاورزی را برای کشاورزان اقتصادی نکنیم با هیچ حربه ای نمی توانیم کشاورز را وادار به کشت محصولاتی مانند گندم و کلزا و پنبه کنیم. تا زمانی که تامین معیشت کشاورز بر اساس اصول علمی و فنی و کارشناسی صورت نگیرد گفتن تناوب زراعی و کشت جایگزین مانند کوبیدن چکش بر سنگ سردی است که اثری ندارد!

● طرح مطالعاتی کشت شالی با آبیاری بارانی

رئیس جهاد کشاورزی استان گلستان بیان کرد: در هیچ کجای دنیا از آب های زیرزمینی برای کشت برنج استفاده نمی کنند و سیاست وزارت جهاد کشاورزی هم در راستای اصلاح ارقام پرمحصول برای استان های دارای پتانسیل است و اصلاً قرار نیست ما در کشور در محصول برنج خود کفا شویم چرا که شرایط اقلیمی کشور ما اصلاً برای کشت محصول برنج مناسب نیست. مختار مهاجر افزود: اگر هزینه فایده برنج را با احتساب مصرف آب بسنجیم به هیچ

● ۷۳ درصد اراضی کشاورزی استان زیر ۵ هکتار است

ایمانی بیان کرد: این در حالی است که در استان ما ۷۳ درصد کشاورزان اراضی زیر ۵ هکتار دارند و تنها ۲۰ درصد کشاورزان ما بین ۵ تا ۲۰ هکتار زمین زراعی دارند. دبیر خانه کشاورز استان اما چاره کار را در سرمایه گذاری در بخش زیرساخت ها دانست و گفت: باید با سرمایه گذاری در زیرساخت ها ضریب انتقال آب را بالا ببریم. در حال حاضر ضریب انتقال آب ۶۰ درصد است و ۴۰ درصد آن هرز می رود و همین آب هنگامی که در مزرعه میرسد به دلیل این که روش های مان در آبیاری هم سنتی است باز هم ۶۰ درصد می شود که در نهایت میانگین راندمان آبیاری ما در مزارع به ۲۶ درصد می رسد.»

● پرداخت تسهیلات آبیاری قطره ای واقعی نیست

ایمانی افزود: اگر این آب را داخل لوله انتقال دهیم ضریب انتقال ما ۹۰ درصد می شود و راندمان آبیاری ما نیز به ۵۴ درصد می رسد ولی متأسفانه مسئولین امر در این زمینه سرمایه گذاری صورت ندادند. وی تصریح می کند: دولت و مجلس در مصوبه ای عنوان کرده اند که ۸۵ درصد هزینه های آبیاری قطره ای را می پردازند ولی در عمل این ۸۵ درصد تنها تا سقف ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان امکان پذیر است و این ۸۵ درصد پرداخت دولتی و ۱۵ درصدی که قرار است کشاورز بپردازد، در واقع رقم واقعی نیست که اگر واقعی باشد حتمن از جانب کشاورز استقبال می شود. ایمانی پرداخت واقعی هزینه های آبیاری قطره ای طبق مصوبه خود دولت، فرهنگ سازی مصرف بهینه آب و افزایش قیمت کشت هایی که رقیب محصول برنج هستند را از جمله راهکارهایی می داند که می تواند به کاهش کشت برنج و کاهش

رئیس جهاد کشاورزی استان: سال پر تنش آبی و خشکی را در پیش داریم و بنا بر پیش بینی های هواشناسی بهار خشک تری را پیش رو داریم که در حال حاضر یکی از راه های مبارزه با این تنش استفاده از کود پتاسه است که برای هر هکتار ۱۰۰ کیلو توصیه می شود!

اینجا هر مزگان است

سایه دلالی بر صنعت پرورش میگو

شهرستان میناب به عنوان قطب مهم در صنایع شیلات هر مزگان و حتی کشور بویژه در صنعت پرورش میگو شناخته می شود. اولین سایت پرورش میگو در زمینی به مساحت ۶۰ هکتار در سال ۱۳۸۷ در روستای کلاهی در قالب دو سایت بزرگ پرورش میگو به نامهای سایت تیاب جنوبی و سایت تیاب شمالی با ظرفیت چهار هزار و ۵۰۰ تن تولید میگو آغاز به فعالیت کرد.

مختار رحیمی

مجتمع های پرورش میگو کشورهای چین، هند، تایلند و مالزی منجر به پایین آمدن تولیدات این کشورها شد و همین هم باعث شد در این فاصله زمانی تولیدکنندگان میگو در ایران نتوانند میگو را با قیمت بالاتری عرضه کنند.

خلیل حیدری با بیان اینکه بازارهای جهانی قیمت میگو پرورشی را مشخص می کنند اظهار داشت: کشورهای آسیایی که رتبه اول جهانی تولید میگو را در دست دارند سال گذشته با رفع مشکلات تولید و بیماری ها توانسته اند امسال قبل از ورود میگو پرورشی ایران به بازار تولیدات را وارد بازارهای جهانی کنند و عرصه را برای وارد شدن میگو ایران تنگ کنند. حیدری وانامی را بهترین گونه میگو پرورشی در میناب ذکر کرد و افزود: این نوع میگو نسبت به ۵ گونه میگو موجود در ایران از رشد بیشتری برخوردار است. وی یکی از دلایل کاهش قیمت میگو را تولید بالای میگو در کشورهای آسیایی دانست و افزود: اکنون بازارهای جهانی با میگو کوچک از کشور چین اشباع شده است و اینکه دیگر مشتری برای بازار ایران نمانده است.

حیدری صادر کنندگان تولید میگو میناب را سردخانه داران عنوان کرد و گفت: بعضی از این پرورش دهندگان به امید قیمت بالاتری تا کنون میگوی خود را برداشت نکردند. وی به مزرعه داران پرورش میگو در میناب توصیه کرد: برداشت میگو از مزارع را انجام دهند زیرا احتمال سرمزدگی مزرعه میگو آنها نیز تهدید می کند و از طرفی احتمال بالا رفتن قیمت هم کم است.

دلان میگو باز کرده تا با خرید ارزان از پرورش دهنده و فروش در بازارهای امارات؛ میگو با کیفیت ایرانی را با بسته بندی اماراتی در بازارهای اروپایی مشاهده کنیم. حمایت همه جانبه از توسعه و گسترده گی فعالیت های مزارع پرورش میگو و سوق دادن سرمایه گذاران و جذب سرمایه گذار به این سمت و حمایت از سوی دولت می تواند در بحث اشتغال، صادرات و تولید برای شهرستان میناب تاثیر گذار باشد. نبود یک سیستم مناسب و تصمیم گیری کارآمد موجب شده این صنعت دستخوش تصمیم های فردی و سلیقه ای قرار گیرد و در سال کاری ۹۳ مزارع پرورش میگو با مشکلاتی نظیر نبود مشتری، رکود بازار فروش، عدم صادرات و افت قیمت روبرو باشد تا سایه مشکلات را بر روی استخرهای پرورش میگو در کلاهی میناب انداخته شود و اینجا چشم مزرعه داران به سوی حمایت های دولت باشد.

سال گذشته صادرات و نرخ میگو در میناب از وضع مناسبی برخوردار بوده است به گونه ای که خیلی از سرمایه گذاران را به سمت خود کشاند و حاضر بودند که در زمینه پرورش میگو و توسعه و تولید میگو سرمایه گذاری کنند.

یک ماهی است که از فصل برداشت میگو از مزارع پرورش میگو در میناب گذشته اما نبود مشتری، نبود بازار مناسب برای صادرات و پایین بودن قیمت میگو و محدودیت مصرف در بازار داخلی باعث نگرانی مزرعه داران میگو و صادر کنندگان این صنعت شده است.

رئیس شیلات میناب در گفتگو با خبرنگار ما گفت: سال گذشته وجود بیماری در

شهرستان میناب به عنوان یکی از شهرستانهای صادر کننده میگو در کشور مطرح است که از این رهگذر موجبات ایجاد اشتغال و رفع محرومیت را داشته است.

از طرفی این صنعت نو پا در صنعت شیلات توانسته به کمک مردم این شهر بیاید و بسیاری از مشکلات فعلی مردم این شهرستان در زمینه های اشتغال و توسعه سواحل جنوبی را تا حدودی برطرف کند و می توان صنعت پرورش میگو در این شهرستان را به عنوان یکی از سرمایه های اصلی به حساب آورد.

میناب با دارا بودن ۶۰ هکتار زمین مزرعه پرورشی میگو سالانه چهار هزار و ۵۰۰ تن میگو پرورشی تولید می کند، این میزان حدود ۳۰ درصد از کل میگو پرورشی کشور است که میزان تولید در کشور نزدیک به ۱۲ هزار تن است. چند سالی هست که تولید میگوی پرورشی در میناب توجیه اقتصادی بالای داشته و میگو پرورشی این شهرستان به کشورهای امارات متحده عربی و بازار های آسیایی و اروپایی صادر می شود. اما بدلیل نداشتن نظارت بر صادرات میگو پرورشی از ایران پای دلان هم به این بازار باز شد و دلان، میگوهای سایت های پرورشی در کلاهی میناب را با قیمت پایین خریداری و چندین برابر در بازارهای داخلی و خارجی حتی با نام میگوی امارات به فروش می رسانند.

در سال های آغازین شروع فعالیت پروژه پرورش میگو در کلاهی میناب سرمایه گذاران این صنعت به دلیل نوبت بودن این شیوه تولید میگو و نبود برنامه و عدم حمایت از سوی دولت با مشکلات زیادی

سال گذشته صادرات و نرخ میگو در میناب از وضع مناسبی برخوردار بوده است به گونه ای که خیلی از سرمایه گذاران را به سمت خود کشاند و حاضر بودند که در زمینه پرورش میگو توسعه و تولید میگو سرمایه گذاری کنند

روبرو بودند. بسیاری از پرورش دهندگان میگو به بانکها بدهکار شدند و مجبور به فروش و اجاره دادن استخرهای پرورش میگو شدند. این در حالی بود که اگر در ابتدای آغاز طرح با برنامه و حمایت دولت پروژه ها شکل می گرفت امروز شاهد رقابت بسیار نزدیک با کشورهای تولید کننده میگو پرورشی از قبیل چین، تایلند، هند و مالزی و دیگر کشورها بودیم.

در کنار مشکلات بانکی و بدهی های سنگین پرورش دهندگان میگو، نبود فناوری و بسته بندی توان رقابت را از صادر کننده های مینابی در بازارها جهانی گرفته است و عدم وجود بسترهای مناسب صادرات میگو در میناب عرصه را برای

حیدری به برنامه های توسعه مزارع پرورش میگو در میناب و چند شهر دیگر استان هم اشاره ای کرد و افزود: با توجه به اینکه سرمایه گذاران از احداث سایت های پرورش میگو استقبال کرده اند شیلات در چند روستای میناب اقدام به احداث سایت های پرورش میگو کرده است که به زودی فعال می شوند.

رئیس شیلات میناب عنوان کرد: اکنون ۱۲ هزار تن میگو در کل کشور در مزارع پرورش میگوی پرورشی تولید می شود که سهم شهرستان میناب از این تولید چهار و نیم تن بوده که به زودی با سرمایه گذاری بخش خصوصی این میزان به ۱۰ هزار تن در این شهرستان می رسد.

رئیس شیلات میناب با بیان اینکه صنعت پرورش میگو در شهرستان میناب می تواند شهرستان میناب را از بن بست خارج کرده و به یک شهرستان توسعه یافته تبدیل کند گفت: بیش از دو هزار نفر به صورت مستقیم و بیش از شش هزار نفر به صورت غیر مستقیم در صنعت پرورش میگو اشتغال ایجاد شده است.

حیدری با تاکید به اینکه اگر صنعت پرورش میگو در میناب جدی گرفته شود میناب آباد می شود، افزود: شیلات معتقد است که این صنعت نوبت می تواند میناب را به توسعه مد نظر برساند.

غلامعلی رحیمی یکی از تولیدکنندگان میگو در کلاهی با اشاره به مشکل خرید لارو میگو برای تولید کنندگان، گفت: با وجود اینکه شهرستان میناب قطب پرورش میگو در ایران است اما شرکت های تکثیر میگو کم است و قیمت لارو سال به سال بالاتر می رود.

نبود یک سیستم مناسب و تصمیم گیری کارآمد موجب شده این صنعت دستخوش تصمیم های فردی و سلیقه ای قرار گیرد و در سال کاری ۹۳ مزارع پرورش میگو با مشکلاتی نظیر نبود مشتری، عدم صادرات و افت قیمت روبرو باشد

رحیمی به یکی دیگر از مشکلات مزرعه داران پرورش میگو اشاره کرد و افزود: تعرفه هزینه برق برای این شرکتهای بسیار بالا است و دولت باید در این موضوع تجدید نظر نماید که فشاری مضاعفی به پرورش دهندگان وارد نشود.

وی در ادامه گفت: بیشترین هزینه که یک پرورش دهنده میگو متحمل می شود غذای میگو است که هر ساله نزدیک به چند تن غذا میگوهای یک استخر است. وی با بیان اینکه یک پرورش دهنده هر ساله با دغدغه اینکه هزینه های کرده را از دست بدهد مواجه است، گفت: اگر از فروش محصول خود در آخر فصل مطمئن باشیم در طول سال بادل و جان کار می کنیم.

اثربخش دارد کاشت آن در نهانود آغاز شده است.

وی گفت: کشت گیاهان دارویی ظرفیتی برای ایجاد فرصت های شغلی پایدار، افزایش تولیدات ملی و صیانت از منابع طبیعی است.

رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری نهانود نیز گفت: در صورت ساماندهی تولید، بسته بندی و ایجاد صنایع تبدیلی جانی، شهرستان نهانود قطب تولید و صادرات گیاهان دارویی در کشور می شود چراکه شهرستان نهانود ظرفیت و قابلیت ویژه در زمینه گیاهان دارویی دارد که این محصول از نظر حجم تولید و کیفیت در این شهرستان، شاخص و مهم شناخته شده است.

علی ده پهلوان افزود: گشنیز نهانود که یک نوع گیاه دارویی است و هم اکنون در سطح کشور مقام نخست تولید را دارد بیانگر ظرفیت بالای نهانود در کشت گیاهان دارویی است و در حال حاضر صادرات گیاهان دارویی شهرستان نهانود انجام می شود، اما نه به نام تجار و بازرگانان این شهرستان بلکه از شهرهای دیگر افرادی این گیاهان را به کشورهای مختلف صادر می کنند.

وی ادامه داد: در شهرستان نهانود بیش از ۵۰۰ نوع گیاهان دارویی وجود دارد که گل ختمی، بابونه، باریجه، آنغوزه، خار مریم، خارشتر، موسیر، آویشن، کتیرا، شیرین بیان، نناع، پونه، گل گاو زبان و رازیانه از مهم ترین گیاهان و گل های دارویی نهانود هستند.

نادرترین گیاهان دارویی نهانود در انتظار توجه صنعتی که دیده نمی شود

باتوسعه کشاورزی در هر منطقه توسعه صنعتی نیز اتفاق خواهد افتاد کمابین یکی از چشم اندازهای بلند احدثات سد گرین نهانود که این روزها تا مین بودجه و ادامه ساخت آن به نفس نفس افتاده یک هدف مهم و مشخص رادنبال می کند که صنعت و کشاورزی هر دو به آب نیاز دارند.

اما نکته ای که به آن می پردازیم اینکه شهرستان نهانود در زمینه کشت گیاهان دارویی به موازات سایر بخش های کشاورزی آن توانسته موقعیت خوبی در استان کسب کند اما بسنده کردن به آن رضایت بخش نیست خصوصاً اینکه بیش از دو هزار هکتار از زمین های نهانود زیر کشت گیاهان دارویی است و ۶۵ درصد گشنیز کشور در این منطقه تولید و صادر می شود.

حسین صادقی

بهروز قادری دانشمند

قطب تولیدکننده گیاهان دارویی در استان همدان است وجود سرمایه گذاری و ایجاد صنایع بسته بندی و فرآوری گیاهان دارویی در این شهرستان را ضروری دانست و گفت: شهرستان نهانود به لحاظ وجود اراضی کشاورزی حاصلخیز مستعد کاشت انواع محصولات به ویژه گیاهان دارویی است. احدظفری بیان داشت: کاشت گشنیز در دو هزار هکتار از ارضی نهانود با تولید بیش از سه هزار و ۵۰۰ تا چهار هزار تن که مقام نخست استان همدان را دارد نشان از ظرفیت بالای این شهرستان در تولید محصولات مختلف کشاورزی دارد.

ظفری ادامه داد: در حال حاضر گشنیز نهانود به دلیل نبود صنایع دسته بندی و فرآوری به استان ها و کشورهای همجوار صادر می شود و در صورتی که چنین صنایعی در نهانود ایجاد شود به طور قطع ارزش افزوده گیاهان دارویی نهانود افزایش می یابد و حتی می تواند به عنوان برند در بازارهای جهانی رقابت کند که این مهم از نظر ارز آوری، حل مشکل اشتغال و رونق چرخه اقتصادی نهانود را متحول خواهد کرد.

وی با تأکید بر اینکه سرمایه گذاری و احدثات صنایع تبدیلی کشاورزی تحول عمیقی در اشتغالزایی و توسعه کشاورزی نهانود ایجاد می کند، گفت: برای احدثات این بخش حداقل به سه میلیارد تومان سرمایه نیاز است که چنانچه سرمایه گذاران رغبت نشان دهند در پرداخت تسهیلات استقبال می کنیم و هیچ مانعی در این زمینه وجود ندارد.

مدیر جهاد کشاورزی نهانود به محاسن گیاه دارویی گل همیشه بهار یا کالاندولا اشاره کرد و افزود: از آن جایی که این محصول در موارد درمانی بیماری های پوستی، معده ای و روده ای مصرف فراوان و

دارویی در شهرستان نهانود معتقد است: تمامی پتانسیل ها و ظرفیت های نهانود در بحث گیاهان دارویی، تنها به کشت گشنیز با دو هزار و ۳۰۰ هکتار سطح زیرکشت محدود نمی شود، بلکه در کنار این محصول، نهانود خاستگاه چند گونه گیاه دارویی از جمله سنبل الطیب، کالاندولا، شیرین بیان و گل گاوزبان است. امامعلی عبدالملکی گفت: بیش از ۵۰۰ گونه گیاه دارویی با کاربردهای مختلف در این شهرستان وجود دارد اما متأسفانه نبود صنایع تبدیلی و فرآوری در بحث محصولات باغی و استراتژیکی و نبود صنایع بسته بندی و فرآوری گیاهان دارویی راه توسعه و گسترش نهانود را در این حوزه محدود کرده است.

عبدالملکی اظهار داشت: شهرستان نهانود از پتانسیل بالایی در زمینه کشت گیاهان دارویی برخوردار است که توجه به ظرفیت ها می تواند این شهرستان را به یکی از قطب های مهم تولید گیاهان دارویی در کشور تبدیل سازد.

رئیس جهاد کشاورزی شهرستان نهانود نیز در این زمینه با بیان اینکه نهانود بزرگترین

کشورهای آلمان و ایتالیا و کشورهای عربی مشتریان اصلی گیاهان دارویی نهانود بوده هستند و نهانود رتبه نخست استان را در این بحث همانند برخی محصولات باغی و کشاورزی دیگر به خود اختصاص داده است.

با وجود چنین شرایطی توجه به این ظرفیت و سرمایه گذاری در این حوزه می تواند نهانود را به یکی از قطب های مهم گیاهان دارویی تبدیل کند.

اما آنچه مسلم است اینکه نهانود در توسعه کشاورزی و صنایع بسیاری پنهان مانده و مسئولان و مردم و نجیبگان از آن غافل مانده اند که امروز به دنبال جواب های سئوالاتی اینچنین هستیم که چرا نباید منطقه بکر و قطب کشاورزی غرب کشور و استان همدان به مرکز و پایلوت تولید گیاهان دارویی تبدیل نشود؟

نهانود این ظرفیت و توانایی را دارد که با تولید انواع گیاهان دارویی قسمتی از بازار دارویی داخل و دنیا را به دست گیرد چراکه مستعد تولید انواع گیاهان دارویی است.

فرماندار شهرستان نهانود در مورد ظرفیت و پتانسیل بی نظیر کشت انواع گیاهان

سرمایه گذاری و احدثات صنایع تبدیلی کشاورزی تحول عمیقی در اشتغالزایی و توسعه کشاورزی نهانود ایجاد می کند، برای احدثات این بخش حداقل به سه میلیارد تومان سرمایه نیاز است که چنانچه سرمایه گذاران رغبت نشان دهند در پرداخت تسهیلات استقبال می کنیم و هیچ مانعی در این زمینه وجود ندارد

رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان نهانود بیان داشت: یکی از گیاهان دارویی نهانود گل همیشه بهار است که از این گیاه برای درمان بیماری های پوستی ناشی از سوختگی به ویژه در کودکان استفاده می شود و علاوه بر آن انواع محلول ها، کرم ها و صابون های مختلف از آن به دست می آید که مورد توجه شرکت های دارویی قرار گرفته است.

ده پهلوان یادآوری کرد: کتیرای طبیعی نهانود یکی دیگر از محصولات مرآتع شهرستان محسوب می شود که از لحاظ

هویت اقتصادی ورامین تعطیل شد

بیکاری ۴۰۰ کارگر در روزهای پایانی سال

آمده مشکل موجود از مالکیت و مدیران کارخانه است زیرا طبق قانون باید در شش ماهه اول سال، شکر مورد نیاز را وارد کرده و نیازهای یک ساله خود را تأمین کنند.

این مسئول اضافه کرد: مالکین کارخانه قند می دانند که در شش ماهه دوم سال اجازه ندارند شکر وارد کنند اما با این وجود به دلیل حساسیت موجود، بنده با مسئولان وزارت صنعت و جهاد کشاورزی برای حل مشکل مواد اولیه کارخانه قند ورامین رایزنی کردم.

کارخانه قند ورامین با قیمتی پایین به بخش خصوصی واگذار شد

نقوی عنوان کرد: کارخانه قند ورامین در ماه به بیش از ۱۵ هزار تن مواد اولیه برای انجام فعالیت خود نیاز دارد و باید در شش ماهه اول سال به میزان مصرف خود در کل سال وارد کند اما متأسفانه برخی مالکین، کارگران را سپر بلا قرار می دهند.

وی بیان داشت: کارخانه قند دارای قدمتی ۶۰ ساله در ورامین بوده و با قیمتی بسیار پایین واگذار شد اما در آن زمان مسئولان امر اعتراض نکردند زیرا باید توجه داشت که کارخانه قند

ورامین هویت شهر ما محسوب می شود. کارخانه قند ورامین ظرفیت تولید بیش از ۷۰۰ تن در روز را دارد

اکبر مجیدی عضو هیئت مدیره کارخانه قند ورامین نیز با اشاره به تعطیلی کارخانه قند ورامین اظهار داشت: کارخانه قند ورامین تنها کارخانه تصفیه نیست که با این مشکل مواجه شده است بلکه بیش از ۲۸ کارخانه با این معضل روبرو هستند.

افزود: کارخانه قند ورامین از ظرفیت های فراوانی برخوردار است به طوری که می تواند در صورت حمایت و تأمین مواد اولیه، بیش از ۷۰۰ تن در روز تولید کند

مجیدی اضافه کرد: در صورت حمایت مسئولان و تأمین مواد اولیه نه تنها ۴۰۰ کارگر به محل کار باز می گردند بلکه این کارخانه می تواند نیروهای جدید را نیز جذب کند.

کارخانه قند ورامین با اعلام این موضوع که اجازه واردات شکر به آنان داده نمی شود، کارخانه را تعطیل و ۴۰۰ کارگر این کارخانه بیکار شده اند.

کارخانه قند ورامین هویت دیار ۱۵ خرداد محسوب می شود

سید حسین نقوی حسینی با اشاره به آخرین وضعیت کارخانه قند ورامین اظهار داشت: حدود دو هفته پیش، مدیران اجرایی کارخانه قند ورامین با بنده ملاقات داشتند و اعلام کردند که در واردات شکر دچار مشکل شده ایم و کارخانه، شکر اولیه برای ادامه کار را ندارد. نماینده مردم ورامین، قرچک و پیشوا در مجلس شورای اسلامی افزود: بنده نیز با مدیران وزارت جهاد کشاورزی و اقتصاد و دارایی تماس گرفتم و آنان اعلام کردند که به چهار شرکت برای ورود شکر مجوز می دهیم و تا آنجایی که من اطلاع دارم باید مشکل حل شده و مواد اولیه به دست آنان رسیده باشد.

طبق قانون در شش ماهه اول سال باید شکر مورد نیاز یکسال وارد شود

وی ادامه داد: طبق بررسی های به عمل

سید محمد حسن محمودی

کارخانه قند ورامین با قدمتی ۶۰ ساله به عنوان یکی از ارکان مهم اقتصادی شهرستان ورامین محسوب می شود که نقش مهمی را در اشتغالزایی مردم منطقه ایفا کرده است.

اگرچه آلودگی های زیست محیطی کارخانه قند ورامین همواره یکی از مباحث مهم و مطروحه در میان مسئولان و مردم شهرستان بوده اما نقش این کارخانه قدیمی در اقتصاد منطقه سبب شده است تا مردم مشکلات و معضلات آن را تحمل کنند.

کارخانه قند ورامین در گذشته به صورت دولتی اداره می شد و بر اساس آن کارگران با امنیت شغلی بیشتری نسبت به امروز به فعالیت در این کارخانه می پرداختند اما طی سال های گذشته این مرکز مهم اقتصادی به بخش خصوصی واگذار شد و برخی اوقات سخن از اخراج کارگران بخش های مختلف این کارخانه به گوش می رسد.

کمبود مواد اولیه بهانه تعطیلی کارخانه و بیکاری ۴۰۰ کارگر ورامینی

در آخرین اقدام به دلیل آنچه مدیران کارخانه قند ورامین کمبود مواد اولیه برای تولید قند عنوان می کنند، کارخانه تعطیل و بیش از ۴۰۰ کارگر با سابقه های چندین ساله بیکار شدند و این موضوع ناراحتی و نگرانی فعالان و کارگران این کارخانه را به همراه داشته است.

جمعی از کارگران کارخانه قند ورامین ضمن ابراز گلایه شدید از نداشتن امنیت شغلی اظهار داشتند که طی روزهای گذشته مدیران

مرغوبیت شهرتی جهانی دارد و در صنایع دارویی و چسب سازی کاربرد فراوان داشته و قیمت هر کیلو آن بیش از ۷۰ هزار تومان است.

کاظم خویشوند که حدود دو دهه سال است در زمینه کشت گیاهان دارویی در نهاوند فعالیت می کند و به خوبی به ارزش و اهمیت کاشت و تولید گیاهان دارویی واقف است حرفای جالبی در این حوزه دارد.

خویشوند گفت: با توسعه سطح زیرکشت گیاهان دارویی و با توجه به پتانسیلی که در این زمینه وجود دارد می توان نهاوند را در سطح ملی معرفی و به یکی از قطب های مهم تولیدکننده گیاهان دارویی تبدیل کرد.

وی که خود در حال حاضر مزرعه ای به مساحت ۱۵ هزار هکتار دارد و موفق شده ۱۰ گونه گیاه دارویی که همگی قابلیت صادر شدن را دارند تولید و برای ۱۰۰ تا ۱۵۰ نفر نیز اشتغالزایی کند، گفت: کشت کنگر فرنگی، کالاندولا، ملیس، سنبل الطیب، کاسنی، گشنیز و گل گاوزبان به عنوان مهمترین گیاهان دارویی مزرعه اش است که هر کدام از این گیاهان دارویی در درمان بیماری های اعصاب و روان، کاهش دادن کلسترول خون، درمان سوختگی، قند خون، دفع سنگ صفرا، درمان انواع زخم های پوستی و التهاب و... نقش ویژه و مؤثری دارند.

وی مهمترین مانع توسعه مزرعه خود را نبود صنایع بسته بندی گیاهان دارویی در نهاوند عنوان کرد و ادامه داد: اگر مسئولان نگاه ویژه ای به کشت گیاهان دارویی داشته باشند، شاهد حل مشکل اشتغالزایی و توسعه و رشد نهاوند خواهیم بود که این امر مستلزم ارائه تسهیلات برای احداث صنایع بسته بندی به علاقمندان و دعوت بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در این زمینه است.

هر چند در سالهای گذشته هم برخی اقدامات برای شناسایی و معرفی ظرفیت نهاوند در حوزه کشاورزی و تولید گیاهان دارویی مانند همایش توسعه تولید و تجارت گیاهان دارویی به صورت متوالی در سالهای ۸۶ و ۸۷ در شهرستان نهاوند برگزار شده اما موضوعی که حسرت مردم و کارشناسان را به همراه داشته اینست که چرا نهاوند به داشته های غنی و ظرفیت بی نظیر خود در عرصه کشاورزی اهمیتی نمی دهد؟.

بدون شک یکی از فرصت سوزی ها و خودزنی های شهرستان نهاوند در سالهای گذشته عدم تلاش برای شناسایی و معرفی پتانسیلها و ظرفیت های بی نظیر منطقه و بهره گیری از آنها برای جذب سرمایه گذاری است. پس هر گاه بتوانیم استعدادهای منطقه و اولویتهایی آن را شناسایی و با توجه به آنها اولویت بندی و سرمایه گذاری کنیم موفق خواهیم شد.

دعوای حقوقی بر سر اراضی ملی در البرز وضعیت پیست اسکی خور نامعلوم است

فانزه رحیمی

به دنبال انتشار آگهی فروش و واگذاری پیست اسکی خور واقع در بخش آسار استان البرز در دهه اول دی ماه امسال، روستائیان ساکن منطقه نگران و با در خواست های متعدد خواستار ممانعت از فروش پیست شدند و از مسئولان استان خواستند برای احقاق حقشان وارد میدان شوند. این آگهی که توسط سازمان خصوصی سازی و از طرف شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی به انتشار رسید موجب شد شورای اسلامی روستای خور با تنظیم شکایت و تشکیل پرونده علیه شرکت توسعه و تجهیز اقامه دعوی کند و فرماندار ویژه کرج و نمایندگان مردم کرج در مجلس شورای اسلامی نیز به ماجرا ورود کنند.

از شرکت توسعه و تجهیز استعلام رسمی کردیم تا اعلام نظر کنند. سبحانی افزود: شرکت توسعه و تجهیز با توجه به نامه شورای اسلامی روستا و مصوبه شورای عالی اداری که پیست اسکی خور به این شرکت واگذار شده و همچنین نامه ای که به اظهارات مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استناد شده در مجموع پاسخ رسمی دادند که دلایل روستائیان هیچ کدام مقرون به صحت و درست نیست و اقدام شما برای واگذاری کاملاً قانونی است.

مشاور رئیس کل سازمان خصوصی سازی با اشاره به اینکه عین همین نامه را هم برای آقای کولیوند نماینده محترم مردم کرج در مجلس شورای اسلامی فرستادیم، گفت: با توجه به اینکه هیچ کدام از ادعاهای مطرح شده سند قانونی نداشت اعلام کردیم که مزایه برگزار و واگذاری انجام خواهد شد.

● مخالفت منابع طبیعی ملاک تصمیم گیری نیست

سبحانی در واکنش به اینکه به رغم اظهارات شما اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان البرز کاملاً مخالف واگذاری است و آن را غیر قانونی می داند، با بیان اینکه ما چنین برداشتی از نامه شرکت تجهیز نداریم، تصریح کرد: گرچه در نامه این شرکت به تأیید مدیر کل منابع طبیعی اشاره شده اما حتی در صورت مخالفت هم ملاک عمل سازمان، شرکت مادر تخصصی است که مستندات قانونی ارائه داده است.

وی افزود: وقتی شرکت مادر تخصصی به

حساسیت پیگیری شود، در هر حال سازمان خصوصی سازی به استناد نامه شرکت توسعه و تجهیز که مجموعه در اختیار آنها بوده و واگذار شده، دقیقاً طبق مقررات قانونی و وفق قانون عمل کرده است، ما از شرکت توسعه و تجهیز استعلام کردیم و آنها گفتند منع ندارد.

در بررسی صحت واگذاری ها از شرکت مادر استعلام می گیریم این مسئول در پاسخ به اینکه روستائیان مدعی هستند ملرکی دال بر سندسازی شرکت توسعه و تجهیز در اختیار دارند، (کپی این مدرک در دفتر خبرگزاری مهر موجود است) گفت: سازمان خصوصی سازی در بررسی هایش به شرکت مادر تخصصی هر مجموعه استناد می کند و با توجه به اینکه شرکت مادر تخصصی پیست اسکی خور شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی و زیر مجموعه وزارت ورزش و جوانان است، اسناد و اظهارات این شرکت برای ما ملاک است.

وی تصریح کرد: با وجودی که فکر می کردیم واگذاری مشکلی نداشته و نامه شورای اسلامی روستا استناد چندانی ندارد ولی برای اینکه فکر این موقع را می کردیم که با مشکل مواجه نشویم

فرستادیم و درخواست کردیم شرکت وضعیت را مشخص کند. شرکت توسعه و تجهیز نیز به طور رسمی و مکتوب نامه داد که بنا به مصوبه شورای عالی اداری کشور پیست خور به شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی واگذار شده ضمن اینکه در بندی از نامه فوق به شماره نامه ای اشاره شده که مدیر کل محترم منابع طبیعی و آبخیزداری استان البرز صحت ادعای این شرکت را تأیید کرده است.

وی با بیان اینکه مدارک و اسناد موجود نشان می داد نامه شورای اسلامی روستای خور صحت ندارد و متکی بر دلایل قانع کننده نیست، افزود: ما، هم پاسخ نماینده محترم کرج را دادیم و هم به شرکت تجهیز اعلام کردیم که مزایه می تواند انجام شود و منع قانونی ندارد. این آن چیزی است که در واقع ما با استناد قانونی اقدام به مزایه کردیم اما اینکه بعدها مستندات قانونی دیگری خلاف این را نشان دهد نکته ای ثانویه است.

سبحانی ضمن تکرار اظهارات خود ادامه داد: شاید نیازی هم به استعلام نبود ولی آقای پوری حسینی رئیس سازمان برای اینکه حقی از روستائیان تضییع نشود دستور دادند کار با فوریت و جدیت و لحاظ

از سویی، هم اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری و هم حفاظت محیط زیست البرز با استناد به قانون این عرصه را از مناطق حفاظت شده و جزء انفال اعلام می کنند و این آگهی را غیر قانونی می دانند و از طریق مراجع ذیربط برای توقف واگذاری اقدام کرده اند.

تمام اینها در حال است که سازمان خصوصی سازی به استناد نتیجه استعلام از شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی، در نهایت پیست را به فروش گذاشت.

عبدالله پوری حسینی رئیس این سازمان پاسخ پیگیری خبرنگار مهر را نداد اما مشاور رئیس کل این سازمان در مقام گفتگو برآمد.

جعفر سبحانی درباره اعتراض اهالی روستای خور به آگهی مزایه پیست اسکی خور و همچنین نامه های ارسالی از فرماندار و نمایندگان مردم کرج در مجلس مبنی بر توقف آگهی مزایه این پیست تا احراز دقیق سند مالکیت گفت: سازمان خصوصی سازی پس از دریافت این نامه ها برای اینکه حقی از روستائیان ضایع نشود و مطمئن شویم روند واگذاری قانونی است نامه ای را به همراه رونوشت نامه روستائیان برای شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی

خوزنکلا از نگه بزرگه ابهرک، جوراب، جی، چاران و سیجان با روستای خور اعلام همبستگی کرده اند زیرا معتقدند این سرنوشت پس از خور، دامن تمام روستاهای منطقه را

این اراضی ملی بوده و اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری البرز به نمایندگی دولت متولی آن است. حتی اگر مدیر بیت منابع طبیعی قصد واگذاری زمین را داشته باشد آن هم در شرایطی که مشمول ممنوعیت های قانونی نباشد!

خواهد گرفت و با نابودی زندگی روستایی، منطقه برای ویلا سازی آماده می شود. اگرچه به نظر می رسد فروش پیست اسکی خور بیشتر به دعوی حقوقی چند نهاد دولتی مرتبط است اما آنچه مسلم است اینکه نه نهادهای دولتی،

کمیسیون های ذیربط می تواند واگذار کند وی با بیان اینکه اگر مالکی مالکیت شخصی نداشته باشد مگر می شود دولت مالک حقوقی آن نباشد، اظهار داشت: این عزیزان مدارکشان را به ما نشان بدهند تا مشخص شود براساس کدام مدرک قانونی این ادعا را مطرح کرده اند.

میررجبی یادآور شد: ما هم از طریق سازمان بازرسی کل کشور و هم از طریق استان و دستگاه های حراستی پیگیر موضوع هستیم. دوستان هم می توانند ادعایشان را مراجع نظارتی کشور ثابت کنند.

کولیوند: از فروش پیست بی خبرم اما محمد جواد کولیوند نماینده مردم کرج در مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه در مسئله پیش آمده، شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی حق بهره برداری از پیست را واگذار کرده و نه حق تملک راه گفت: باید این مسئله را در نظر داشته باشیم که شرکت تجهیز حق بهره برداری از پیست را به فروش رسانده و موضوع فروش زمین مطرح نیست زیرا این عرصه از اراضی ملی و متعلق به منابع طبیعی است و خرید و فروش آن امکانپذیر نیست.

مجوز و یا تاییدی به شرکت توسعه و تجهیز ندادیم و هیچ دستگاهی اجازه فروش منطقه را ندارد. صرفا در قالب واگذاری امکان دارد که آن هم مشمول شرایطی است. حسین میررجبی در پاسخ به اینکه شرکت توسعه و تجهیز که مدیریت این مجموعه را در اختیار داشته، حق واگذاری بهره برداری از پیست را دارد، گفت: آنچه در آگهی مزایده به فروش گذاشته شده فراتر از تاسیساتی است که مدیریت آن در اختیار شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی است و آنها اجازه چنین کاری را نداشتند.

میررجبی با اظهار بی اطلاعی از مصوبه شورای عالی اداری کشور که بر مبنای آن پیست به شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی واگذار شده، تصریح کرد: از چنین نامه ای بی خبرم و تا نینم نمی توانم اظهار نظر کنم. اما آنچه مسلم است اینکه روند واگذاری طی نشده و برای واگذاری این مجموعه باید از منابع طبیعی و سازمان حفاظت محیط زیست استعلام می شد. پیست اسکی خور در بخشی از اراضی ملی واقع است و مناطق یا مستحذات واقع در اراضی ملی تنها با مصوبه کمیسیون های

من پاسخ بدهد که این تاسیسات و این ملک به لحاظ قانونی به آنها تعلق دارد و این شرکت هم می تواند ملک زیر مجموعه اش را مطابق قانون که باید واگذار شود به شرکت های خصوصی واگذار کند، از طرفی این شرکت جزء شرکت های گروه یک تا دو بوده و باید واگذار می شده، برای من کاملا محرز است که سازمان هیچ گونه کاری خلاف قانون و مقررات انجام نداده و اگر مدیر کل منابع طبیعی استان البرز ابهامی و سوالی دارد باید با شرکت مادر تخصصی مطرح کند.

مشاور رئیس کل سازمان خصوصی سازی در پاسخ به اینکه فقط بحث بهره برداری پیست مطرح بوده یا شرکت توسعه و تجهیز مدعی مالکیت عرصه هم است، گفت: در نامه ای که برای ما ارسال شده نوشته که پیست اسکی خور به شرکت توسعه و تجهیز واگذار شده و اراضی محل وقوع پیست از جمله خالصجات دولتی محسوب می شود و مراتب اخیر و نامه منابع طبیعی البرز هم مورد تایید و تاکید قرار گرفته است.

● فروش پیست تایید شد/ هیئت داوری باید برای ابطال مزایده ورود کند

وی با تایید خبر فروش پیست اسکی خور به مبلغ ۷۹ میلیارد و ۳۰ میلیون و ۶۰۰ هزار ریال در تاریخ ۲ بهمن امسال درباره احتمال ابطال واگذاری توضیح داد: به طور معمول وقتی که واگذاری براساس مراحل قانونی طی شده باشد، هر اتفاقی پس از آن از طریق هیئت داوری بررسی خواهد شد. نکته ای که اینجا می خواهم اضافه کنم اینکه آقای حسینی رئیس سازمان هم در نشست مطبوعاتی اخیرش قیمت بهره برداری را اعلام کرد. در واقع سازمان خصوصی سازی بهره براری از پیست را قیمت گذاری کرد و نه موضوع تملک عرصه را.

سبحانی در پاسخ به اینکه اما در آگهی مزایده علاوه بر تاسیسات، بخشی از عرصه پیست اسکی خور هم به فروش گذاشته شده، گفت: ما هم به همین علت از شرکت توسعه و تجهیز استعلام کردیم و نامه و مستندات این شرکت نشان می دهد که مالکیت پیست هم براساس صراحت مفاد مصوبه شورای اداری کشور به شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی واگذار شده است.

● مدیر کل ادعای شرکت توسعه و تجهیز را تکذیب کرد

اما اظهارات سبحانی درباره استناد شرکت تجهیز و توسعه اماکن ورزشی به تاییدیه مدیر کل منابع طبیعی استان البرز در حالیست که حسین میررجبی آن را کاملاً رد می کند.

مدیرکل منابع طبیعی استان البرز، با تکذیب ادعای شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی مبنی بر تایید مدیریت منابع طبیعی و آبخیزداری استان البرز در صحت مالکیت این شرکت تصریح کرد: ما هیچ

که روستائیان متضرران واقعی این معامله هستند و حق و حقوق آنان نادیده گرفته شده است.

روستائینی که از سال ۱۳۴۳ با مجوز وزارت منابع طبیعی وقت و با پرداخت عوارض مرتعداری از آن زمان تا کنون از مراتع واقع در پیست اسکی خور برای تغلیف دام و دامداری امرار معاش می کنند.

فروش حق بهره برداری پیست اسکی خور به غیر روستائیان - آن هم مشروط به اینکه تنها همین باشد و نه ادعای مالکیت بر یک عرصه ملی - اگر قانونی هم باشد اما، به گفته ساکنان روستا موجب ناامیدی روستائیان و کوچ اجباری به شهرها می شود.

● حق انتفاع باید به روستائیان برسد

وی با اشاره به بهره برداری روستائیان از مراتع و چشمه سار واقع در این محدوده گفت: معتقدیم حق انتفاع زمین باید به روستائیان ساکن خور تعلق بگیرد و نباید حقوق روستائیان ضایع و پایمال شود.

به گفته کولیوند نمایندگان مردم کرج در مجلس شورای اسلامی پیگیر موضوع هستند. اما وی در واکنش به پرسش خبرنگار مهر از انجام مزایده و فروش پیست اسکی خور اظهار بی اطلاعی کرد و قول پیگیری داد. با انتشار آگهی فروش پیست اسکی خور و عواقبی که زندگی روستائیان خور را تهدید می کند، ساکنان روستاهای همجوار شامل

واگذاری یا کمیسیون مستندسازی ریاست جمهوری می توانند در اختیار اشخاص حقیقی یا حقوقی قرار گیرند و هیچ دستگاهی اجازه واگذاری ندارد.

● ورود سازمان بازرسی کل کشور به ماجرای فروش پیست خور

وی با اشاره به استقرار پیست اسکی خور در اراضی ملی بوده و اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری البرز به نمایندگی دولت متولی آن است. حتی اگر مدیریت منابع طبیعی قصد واگذاری زمین را داشته باشد آن هم در شرایطی که مشمول ممنوعیت های قانونی نباشد، از مبادی قانونی خود و

مریم صابری

این روزها نگرانی برای تالاب انزلی زیاد است و جلسات بحث و گفتگوی متعددی برای بهبود وضعیت آن تشکیل شده است غافل از اینکه، گیلان دو تالاب بزرگ دیگر را هم در خود جای داده است: تالاب امیر کلابه لاهیجان و تالاب لاگون در پارک ملی بوجاق کیشهر که این روزها خبر تغییر کاربری بندر کیشهر، افراد زیادی را درباره ادامه حیات این تالاب نگران کرده است.

گزارشی از تغییر کاربری بندر کیشهر

طرحی که «لاگون» را می خشکاند

قابل مشاهده است.

عدم وجود شرایط لازم برای تغییر کاربری

اگر چه رونق اقتصادی، اشتغال زایی و وجود سومین بندر استان در کیشهر می تواند از جاذبه های تغییر کاربری بندر صیادی کیشهر به بندر کشتیرانی باشد اما این در حالی است که گیلان دو بندر انزلی و آستارا را دارد که هر دو نیازمند تکمیل زیرساخت هستند. به همین دلیل نگرانی اصلی کارشناسان درباره تغییر کاربری این بندر، نبود ظرفیت لازم برای تغییر کاربری است. بر اساس مختصات تعریف شده بنادر کشتیرانی، شناورهای سنگین برای رفت و آمد نیاز به عمق ۶ تا ۸ متری و تعریض ۱۰۰ تا ۲۰۰ متری آبراهه دارند که بر این اساس، با تغییر کاربری این بندر، لاگون با دریا اختلاط پیدا کرده و به طور حتم، بعد از گذشت زمان، چیزی از تالاب لاگون باقی نخواهد ماند.

محمدحسین قربانی نماینده شهرهای آستانه و بندر کیشهر یکی از موافقان طرح تغییر بندر صیادی کیشهر به بندر کشتیرانی است. وی معتقد است که مخالفت سازمان محیط زیست با این کار باعث قفل شدن توسعه کیشهر شده است. قربانی همچنین خواهان افزایش وسعت منطقه آزاد انزلی تا رودخانه سفیرود در بندر کیشهر است و به نظر او درباره توسعه بندر کیشهر «محیط زیست ممانعت ایجاد کرده است».

قربانی مدعی است: محیط زیست با هر گونه سرمایه گذاری در زمینه گردشگری، توریستی و حتی بازدید نیروی انسانی ممانعت به وجود آورده و حتی متأسفانه در اجرای مصوبات دولت قبلی برای رشد و توسعه

ویژگی های پارک ملی بوجاق نگاهی به شرایط پارک ملی بوجاق و بررسی ویژگی های طبیعی آن، اهمیت حفاظت از این منطقه را بیش از پیش مشخص می کند. پارک ملی بوجاق کیشهر با مساحتی بالغ بر ۳ هزار و ۲۵۰ هکتار یکی از مهم ترین پارک های ملی ایران محسوب می شود. قسمتی از پارک ملی بوجاق به عنوان تالاب بین المللی در سال ۱۳۵۴ تحت نام لاگون کیشهر و دهانه سفید رود با مساحت ۵۰۰ هکتار در فهرست کنوانسیون رامسر به ثبت رسیده است که این موضوع اهمیت آن را دو برابر می کند. ۸۰۰ هکتار آن در سال ۷۷ به مدت ۵ سال با نام منطقه شکار ممنوع بوجاق کیشهر معرفی شد و سپس در خرداد ۸۱ با افزایش این سطح به میزان فعلی، به عنوان نخستین پارک ملی خشکی - دریایی کشور تحت حفاظت قرار گرفت.

دسترسی به این منطقه از طریق جاده های حسن رود به زیباکنار، لشت نشاء به زیباکنار و نیز از طریق جاده خاکی زیباکنار که در جوار رودخانه اشکم قرار دارد و مسیری های خاکی متعدد دیگر برای بازدیدکنندگان امکان پذیر است.

از گونه های گیاهی پارک ملی بوجاق نیز می توان به نی، لویی، آقوی، تمشک، عدسک آبی، کلونسی درختچه های گز، توسکا، انار اشاره کرد. این پارک همچنین از معدود زیستگاه های فک خزری؛ تنها پستاندار دریای خزر است.

علاوه بر این، روند مهاجرت پرندگان به این زیستگاه طی سالهای اخیر افزایش یافته و صدها هزار قطعه پرند مهاجر از گونه های مختلف قو، درنا، غاز، گیلار، چنگر، فلامینگو، پرستوی دریایی و انواع پرندگان آیزی و کنارآیزی در این تالاب

با وجود اهمیت بالای پارک ملی بوجاق، ولی بسیاری این پارک و تالاب لاگون که در دل این منطقه حفاظت شده جا خوش کرده را با پل چوبی معروف تالاب لاگون می شناسند. پلی به طول یک کیلومتر که از وسط این تالاب عبور کرده و گردشگران را عبور از تالاب به ساحل دریا می رسد. اما چند سالی است که بحث تغییر کاربری بندر صیادی و تقریبی کیشهر به بندر کشتیرانی و تجاری، محل اختلاف نظر بسیاری در گیلان شده است.

اختلاف نظرها از آنجایی شروع شد احمدی نژاد در دور دوم سفر خود به استان گیلان، با طرح تبدیل بندر صیادی کیشهر به بندر کشتیرانی موافقت کرد که البته اجرای آن به معنای مخالفت با قانون پارک های ملی بود. به موجب این قانون هر گونه تغییر کاربری و از بین بردن رستنی ها، اشجار و هر گونه دخل و تصرف در پارک های ملی ممنوع است. این مخالف قانون بوده و حداقل شرط اجرای هر مصوبه ای، عدم مغایرت با قوانین است. اما متأسفانه همین مصوبه که نه تنها زیربنای قانونی که حتی علمی هم نداشت، خیلی ها را دلخوش به تغییر کاربری این بندر کرد و حتی اعتباراتی هم برای اجرای این طرح در نظر گرفته شد. اما در سفر اخیر رییس سازمان محیط زیست کشور به استان گیلان و بازدید از این منطقه، ممنوعیت هر گونه فعالیت اعم از اقتصادی، تجاری، صنعتی و عمرانی که به سطح حفاظت شده این پارک صدمه وارد می کند، بر اساس قانون، اعلام شد.

در این سفر معصومه ابتکار اعلام کرد که شخصا پیگیر مساله پارک ملی بوجاق خواهد بود.

منطقه کیشهر مانع ایجاد کرده است. محمد رضا برچی هر گونه مخالفت سازمان محیط زیست درباره تغییر کاربری بندر کیشهر را به دلیل مغایرت های قانونی می داند این در حالی است که «محمد رضا برچی» مدیر کل سازمان حفاظت محیط زیست گیلان، از تهیه طرح تفصیلی پارک ملی بوجاق خبر داده است. به گفته وی در این طرح تمام فعالیت های اکوتوریستی و تفریح، به طور گسترده ای پیش بینی خواهد شد. اما این طرح در حال حاضر در سازمان حفاظت محیط زیست در حال بررسی است و تا پایان سال ۹۳ تکمیل خواهد شد.

برچی هر گونه مخالفت سازمان محیط زیست درباره تغییر کاربری را به دلیل مغایرت های قانونی می داند. وی می گوید: هر پروژه و طرحی اگر بر اساس قانون باشد سازمان محیط زیست هیچ مخالفتی با آن نخواهد داشت اگر غیر از این باشد مطمئناً با آن مخالفت خواهد کرد.

مدیر کل سازمان حفاظت محیط زیست گیلان انجام هر اقدامی در محدوده مناطق چهار گانه را در حیطه اختیارات شورای عالی حفاظت محیط زیست می داند که ریاست آن با رئیس جمهور است.

«محمد محمدیان» مدیر موسسه پیشگامان محیط زیست کیشهر با اشاره به اینکه همه ذهن ها به تالاب انزلی معطوف شده است به مهر می گوید: وضعیت دیگر تالاب های گیلان تحت شعاع تالاب انزلی قرار گرفته است. این در حالی است که در نوار ساحلی ۹۰ کیلومتری انزلی، کیشهر تا چمخاله دو تالاب لاگون و امیر کلابه را هم داریم.

این فعال محیط زیست با اشاره به تلاش نماینده شهر بندر کیشهر برای ایجاد بندر کشتیرانی در کیشهر می افزاید: نماینده قانون گذار نباید خود ناقص قانون باشد. البته حتی اگر بوجاق پارک ملی نبود و تالاب بین المللی لاگون نیز در آنجا وجود نداشت امکان ایجاد بندر تجاری در آنجا وجود نداشت.

محمدیان توضیح می دهد: از آنجایی که

گرد و غبار در خوزستان رکورد زد اهواز در تاریکی فرورفت

علیرضا غلامپور افزود: شدت بارش‌ها برای مناطق شمال و شرق استان قابل ملاحظه خواهد بود. بر همین اساس برای ۲۴ ساعت آینده هوای استان نیمه ابری تا ابری همراه با بارش‌های خفیف و احتمال رعد و برق در بعضی ساعات توام با وزش باد قابل ملاحظه و در نتیجه برخواستن گرد و غبار و خاک و به ویژه در نوار جنوبی و مرکز استان پیش‌بینی می‌شود.

معاون هواشناسی خوزستان تصریح کرد: طی همین مدت (تا پایان هفته) خلیج فارس نیز موج خواهد بود.

سازمان محیط زیست به مردم خوزستان توصیه کرده برای کاهش میزان آلودگی هوا از برخی گیاهان طبیعی در منازل خود استفاده کنند زیرا آنها می‌توانند تا حدودی هوای داخل منازل را پاک کنند. از سوی دیگر استشاق هوای آلوده به ذرات گرد و غبار سبب نفوذ ذرات ریز به کیسه‌های هوایی ریه‌ها می‌شود و این عمل باعث اختلال در عملکرد اکسیرژن رسانی ریه به بافتها به خصوص قلب می‌شود و این امر بی‌نظمی در ضربان قلب و حملات قلبی در افراد دارای بیماریهای قلبی را در پی دارد.

همچنین در دراز مدت ذرات بسیار ریز گرد و غبار وارد دستگاه خون شده و در جدار عروق رسوب کرده و شرایط را برای تصلب شریانی و تنگی عروق فراهم می‌کند. از دیگر عوارض گرد و غبار تشدید موارد آلرژی تنفسی در بیماران دارای زمینه است. در همین خصوص به سالمندان توصیه می‌شود تا حد امکان از منزل خارج نشوند و از سفرهای غیر ضروری خودداری کنند همچنین اگر بیماریهای زمینه‌ای قلبی دارند به هیچ وجه خود را در معرض آلودگی قرار ندهید در صورت علائم تنگی نفس و احساس خفگی و تهوع و سردرد شدید فوراً به مرکز بهداشتی و درمانی مراجعه کنند.

سالمندان در فضاهای آلوده از تنفس عمیق خودداری کنند به سالمندان، کودکان زیر هشت سال، بیماران تنفسی و زنان باردار اکیدا توصیه می‌شود در موقع آلودگی از منزل خارج نشوند.

همچنین افراد باید به صورت جدی از انجام فعالیت‌های ورزشی باعث افزایش ضربان قلب و تنگی نفس و متعاقب آن افزایش ورود هوای آلوده به ریه‌ها می‌شود ضمن اینکه در صورت ضرورت هنگام خروج از منزل از ماسک مناسبی که دهان و بینی را کامل بپوشاند استفاده شود.

مزارش بزرگترین ماه

وضع هوای اهواز به گونه‌ای است که خودروها حتی روبروی خود را مشاهده نمی‌کنند و مجبور به روشن کردن چراغ شده‌اند. خیابان‌های اهواز تقریباً خالی از مردم است و به خانه‌های خود پناه آورده‌اند. چند شدت گرد و غبار باعث نفوذ گرد و غبار به داخل خانه‌ها هم شده است. همچنین پل‌های رودخانه کارون در اهواز از فاصله ۱۰۰ متری هم دیده نمی‌شوند.

کوثر کریمی

هزار میکروگرم رسیده است. غلظت گرد و غبار در هوای شهر امیدیه ۱۴۱ و در شادگان نیز ۲۷۶ میکروگرم است.

اگر حد مجاز آلودگی هوای را ۱۵۰ میکروگرم در نظر بگیریم؛ آلودگی هوای اهواز به ۵۴ برابر حد مجاز و ماهشهر ۶۷ برابر حد مجاز رسیده است که نشان دهنده یک شرایط اورژانسی برای مردم این دو شهرستان است.

هاشم بالدی، مدیرکل بحران استانداری خوزستان عنوان کرد: طبق پیش‌بینی‌های هواشناسی، پدیده گرد و غبار از امروز در برخی مناطق استان آغاز و تا روز چهارشنبه ادامه دارد که میزان این پدیده در برخی از شهرها بیشتر خواهد بود. به دنبال کاهش بارندگی‌های سال جاری، پدیده گرد و غبار تا اواخر هفته مهمان مردم استان است.

وی با بیان اینکه منشا این گرد و غبار درون استانی است، اظهار کرد: از بعد از ظهر امروز هم در برخی از شهرهای استان شاهد بارش باران خواهیم بود که این بارش‌ها نیز تا اواخر هفته ادامه دارد و در نقاط شمالی و شرقی استان بیشتر است. بالدی هشدار داد: احتمال طغیان رودخانه در این مناطق وجود دارد به همین دلیل از هم استانی‌ها تقاضا داریم در این خصوص نکات ایمنی را رعایت کنند و صیادان، لنج‌داران و صاحبان قایق‌ها به دلیل احتمال طوفانی شدن هوا از حضور در رودخانه‌ها خودداری کنند.

وی ادامه داد: در راستای پیشگیری و کاهش حوادث احتمالی به علت احتمال وقوع صاعقه به کشاورزان و دامداران و دیگر افراد توصیه می‌کنیم از قرار گرفتن در فضای آزاد خودداری کرده و همچنین به دلیل وقوع پدیده گرد و غبار و آلودگی هوا افراد دارای مشکل تنفسی، ساکنان مراکز و کودکان از حضور در فضای باز بپرهیزند.

معاون هواشناسی خوزستان اظهار کرد: همانطور که پیش‌بینی شده بود امروز شاهد ابرناکی و بادهای قابل ملاحظه در اغلب ایستگاه‌های استان بوده ایم.

وضع هوای اهواز به گونه‌ای است که خودروها حتی روبروی خود را مشاهده نمی‌کنند و مجبور به روشن کردن چراغ شده‌اند. خیابان‌های اهواز تقریباً خالی از مردم است و به خانه‌های خود پناه آورده‌اند. هر چند شدت گرد و غبار باعث نفوذ گرد و غبار به داخل خانه‌ها هم شده است. همچنین پل‌های رودخانه کارون در اهواز از فاصله ۱۰۰ متری هم دیده نمی‌شوند. ادارات استان خوزستان تعطیل شده‌اند و کارمندان و ارباب رجوع در وضع بدی قرار گرفته‌اند. هر چند در برخی مناطق برخی ادارات در حال توزیع ماسک هستند ولی بی‌شک شدت گرد و غبار امروز اهواز که منشا داخلی دارد به گونه‌ای است که ماسک مشکل را حل نمی‌کند.

مدیرکل سابق محیط زیست استان خوزستان چندی قبل گفته بود: استاندارد جهانی برای رسیدن گرد و غبار در هوا، ۱۵۰ میکروگرم بر مترمکعب است ولی ما در کارگروه استان خوزستان استانداردهای جدیدی تعریف کردیم که بر اساس آن اگر غلظت گرد و غبار به دو هزار میکروگرم بر مترمکعب برسد مقطع ابتدایی، اگر به سه هزار میکروگرم بر مترمکعب برسد تمام مراکز آموزشی و اگر به بالای سه هزار میکروگرم بر مترمکعب برسد تمام مراکز آموزشی و دستگاه‌های دولتی تعطیل می‌شود.

مدیرکل محیط زیست خوزستان با تشریح میزان غلظت گرد و غبار و غبارهای این استان اظهار کرد: میزان غلظت گرد و غبار در هوای اهواز هشت هزار و ۱۰۰ میکروگرم در مترمربع، آبادان ۴۸۶ میکروگرم در مترمربع، اندیمشک ۱۱۴، بهبهان ۲۸۶ و دزفول نیز ۱۳۷ است.

احمد لاهیجان زاده افزود: میزان غلظت گرد و غبار در هوای گتوند ۵۱ شوش و شوتر ۲۶۰ میکروگرم در مترمربع و سوسنگرد دو هزار و ۲۸۱ است.

مدیرکل محیط زیست خوزستان تصریح کرد: میزان غلظت گرد و غبار در هوای ماهشهر بیشتر از سایر شهرها بوده و به ۱۰

این بندر در مجاورت کرانه شرقی مصب سفید رود قرار گرفته است و رودخانه سفید رود نیز با خود مصالح و رسوبات زیادی را به دریا حمل می‌کند، بنابراین تمامی رسوباتی که از سفید رود وارد دریای خزر می‌شود با توجه به جهت جریان آب دریا که از غرب به شرق است به سمت دهانه این اسکله حرکت کرده و مرتباً در دهانه ورودی این آبراهه تا اسکله، رسوب گذاری اتفاق می‌افتد و این آبراهه مرتباً مسدود خواهد شد که این امر مساله مهمی در بررسی امکان سنجی این مکان برای تغییر کاربری به بندر کشتیرانی است.

وی با بیان اینکه این منطقه جزو مناطق چهارگانه حفاظت شده است می‌گوید: بوجاق از نظر اکولوژیکی بسیار ارزشمند است.

اما به نظر مدیر موسسه پیشگامان محیط زیست کبک‌شهر، ارزش پارک ملی بوجاق فقط به دلایل محیط زیستی نیست. محمدیان معتقد است: کبک‌شهر با وجود آنکه شهر کوچکی است از بی‌کاری رنج می‌برد اما با این حال آمار بزهکاری در آن زیاد نیست. دلیل آن هم وجود محیط طبیعی تالاب، پارک و نزدیکی به ساحل دریا است. بسیاری از مردم این شهر با وجود ناراحتی‌های روزمره زندگی، در کنار این محیط به آرامش می‌رسند و برهم زدن این وضعیت به نفع شهر نخواهد بود.

این فعال محیط زیست با اشاره به ارزیابی زیست محیطی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی این طرح توضیح می‌دهد: اجرا کردن این طرح تنها باعث هدررفتن بیت‌المال خواهد شد و بسیاری از مردم و همچنین بسیاری از سازمانهای مردم نهاد زیست محیطی با این تغییر کاربری مخالف هستند. اگر چه صید و صیادی با زندگی مردم کبک‌شهر گره خورده است، اما در حال حاضر مردم به دلیل کاهش ذخایر دریا به خصوص ماهی کیلکا با مشکلات زیادی در صید مواجه هستند.

محمدیان چاره کار را سرمایه‌گذاری در طرح‌های گردشگری می‌داند و بیان می‌کند: توسعه گردشگری در بوجاق مساوی با اشتغال‌زایی است. برنامه‌هایی مانند توربسم تالاب، استفاده از قایق‌های پارویی و موتوری، ترمیم زیرساخت‌های موجود و ساخت اسکله‌هایی که مورد تایید محیط زیست باشد از برنامه‌هایی است که می‌تواند مورد توجه قرار گیرد.

حال جواب این سوال می‌ماند که آیا با وجود برهم زدن اکوسیستم تالاب لاگون، نقص قانون پارک‌های ملی، در نظر نگرفتن رسوب گذاری سفیدرود و هزینه‌های ناشی از ایجاد بندر کشتیرانی، تغییری در تصمیم موافقان تغییر کاربری ایجاد می‌شود؟

گزارش های متنوع تصویری که در طول یک ماه از اقصی نقاط کشور توسط عکاسان و خبرنگاران خبرگزاری منتشر می شود آنقدر گسترده هست که دست به انتخاب زدن از میانشان کاری دشوار باشد اما نگاه ما در این آلبوم تصویری بیش از نگاهی خبری به رویدادهای یک ماه گذشته، قائل به نگاهی هنرمندانه بود و اینکه در همین فرصت کوتاه چند صفحه نگاه شما به اقلیم ایران بچرخد.

قوهای مهاجر از سیبری
برای گذران زمستان
به تالاب فریدونکنار
مهاجرت کرده اند.

قلعه والی یکی از بناهای
فرهنگی، تاریخی استان
ایلام است این بنای
تاریخی در سال ۱۳۲۶
قمری به دستور غلامرضا
خان والی فیلی در محلهای
بنام حسین آباد فیلی که
به ده بالا مشهور بوده،
احداث گردید.

خانم کردی پس از بیماری
همسرش تنها نان آور خانه
شد. او برای امرار معاش پیشه
همسر خود (لحاف دوزی) را در
کارگاهی حاشیه شهر شاهرود
ادامه می دهد. همسروی پس از
بهبودی در کارها به خانم کردی
کمک می کند.

افتتاح مجموعه ورزشی شهید چمران کرج
که با حضور محمود گودرزی وزیر ورزش
و جوانان برگزار شد.

مسابقه غذاهای سنتی در روستای قلندر در شهرستان اهر به مناسبت سالگرد پیروز انقلاب اسلامی برگزار شد.

آئین جشن سده زرتشتیان در آتشکده بداغ آباد کرمان برگزار شد.

سراسر ایران اسلامی مردم با حضور گسترده خود در راهپیمایی ۲۲ بهمن حماسه ای دیگر رقم زدند و سی ششمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران را جشن گرفتند.

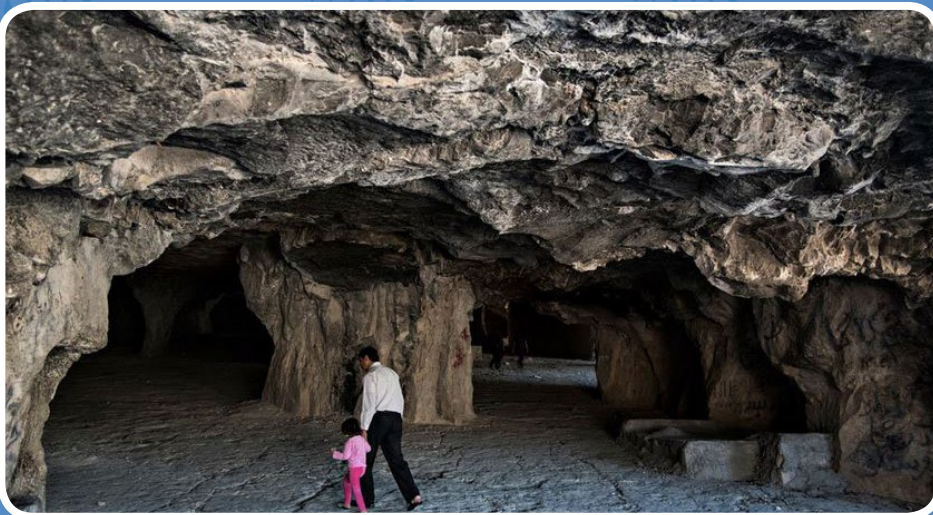
بارش برف تبریز را سپید پوش کرد.

روستای اسفیدان خراسان شمالی به علت بافت پلکانی خود به ماسوله شرق کشور نیز معروف است. این روستای زیبا و خوش آب و هوا در دره ای عمیق با کوههای سر به فلک کشیده قرار دارد.

صیادان پرتلاشی که با کار و کوشش فراوان ماهی صید می کنند. اما به نظر می آید که دریا سخاوت خود را از این مردان زحمت کش دریغ کرده است. به طوری که هر چه بیش تر تلاش می کنند، ماهی کمتری صید می کنند.

غار سنگ تراشان در زیر تپه های البرز کوه شهرستان جهرم استان فارس واقع شده است و قدمت آن به بیش از ۱۵۰ سال پیش می رسد. غار سنگ تراشان (سنگ اشکن) دارای بیش از ۱۰۰ ستون سنگی و ۱۲ دهانه می باشد.

۱۲۱ شهید دفاع مقدس صبح بهمن ماه با استقبال مردم و تشریفات نظامی از مرز شلمچه وارد کشور شد. و مراسم تشییع پیکر شهدا با حضور گسترده مردم اهواز برگزار شد.

جشنواره اسب‌های اصیل عربی در باشگاه سوارکاری دشت بهشت استان البرز برگزار شد.

جمعی از کوهنوردان آذربایجان شرقی صبح جمعه به قله کمال سهند با ارتفاع ۳۸۰۰ متر صعود کردند.

جشنواره المپیاد ملی بازیهای بومی محلی و آیین‌های جمعه با حضور ۳۰۰ ورزشکار و شرکت تیمهایی از استانهای مختلف کشور در شهرستان تنگستان استان بوشهر برگزار شد.